

A l'inventari de mossèn Joan Baucells, prevere beneficiat de la Seu de Barcelona, s'hi recull «un scriptori per scriure letra rodona», que a l'encant comprarà un tal Guineu per poc més de dos sous (docs. 45 i 46)⁹⁰⁵. Més modest, Bernat de Sarrià, formenter, posseïa «.II. banchs e .I. tauler de fust per scriura» (doc. 82). Un personatge anònim també posseïa «.I. scriptori de fust abte per a il·luminador, de poch valor» (doc. 229). A l'encant dels béns del notari Joan Despujol, que va seguir el seu inventari de béns (doc. 243), s'enregistrà la venda al barber Bartomeu Costa d'«un scriptori de roura de Flandes ab son armari e tancadures» per una mica més de tres lliures. Els llibres, com hem anotat en molts dels documents, podien trobar-se no només en escriptors, sinó també en armaris amb prestatgeries, arquibancs, caixes, cofres, faristols, etc.

De prestatgeries en tenim més d'un testimoni: «una post apte per tenir llibres» que posseïa el jurista Jaume de Vallseca (doc. 120) o «.I^a. posteta poch, abte a tenir llibres» d'aquell personatge anònim ja esmentat (doc. 229).

Així, a l'inventari del jurisconsult Pere de Rajadell (doc. 1), s'esmenta «una rode de fust apte a tenir los llibres en l'estudi», una mena de faristol en forma de roda per a posar llibres. Més explícites són les descripcions dels tres faristols de mestre Felip de Malla (doc. 140): «.I. faristol de roure de Flandres», un «altre feristol plegadís de gingebre» i, finalment, un «altre feristol de pi», o «un feristol de fust per a tenir llibres com hom lix» de Joana (doc. 263), vídua del ciutadà Pere Ribalta. Els «dos feristolls o posts de tenir llibres, la una migensera e l'altre petita» del cirurgià Joan Vicenç (doc. 295) en són altres exemples.

Són dos dels molts que en podríem recollir. Però voldríem destacar especialment tres instruments que ens han cridat l'atenció, tots tres inèdits:

A l'estudi d'un personatge anònim (doc. 44) s'esmenta «.I^a. post encondada de conda de budell abta a reglar llibres». Segons els diccionaris consultats, *conda* (= *cotna*) és pell dura, pergamí, amb la qual cosa aquesta post coberta amb aquest material serviria, si fem una interpretació estricta del que segueix, per a traçar les ratlles dels llibres, com si fos una mena de regla o un instrument similar.

Hem parlat ja, en l'apartat corresponent, d'«un libre gran *De matèries de scriure e capletres*» (266, 23), un dels pocs testimonis documentats del que sembla un llibre o manual de cal·ligrafia i il·luminació.

Finalment, el mercader Melcior Savall (doc. 294) posseïa «hun libret *alamany* apte per scriure ab graffi». Com que desconeixem què és exactament aquest sorprenent «llibre alemany», si llegim tot seguit que és apte per escriure-hi amb un «grafi», i recordem que amb

⁹⁰⁵Altres objectes fan pensar que aquest prevere disposava dels elements necessaris per a la còpia de llibres: de fet, a la nota 1 es parla d'una dotzena de quaderns de pergamins de cabrit, dels quals quatre eren una còpia d'un *Diornal* que havia iniciat el difunt Baucells.

aquest terme es feia referència antigament al punxó que servia pròpiament per a escriure damunt d'una tauleta encerada, creiem que estem davant d'un testimoni més d'aquesta matèria escriptòria al nostre país⁹⁰⁶.

6.10. Còdexs datats

A més de totes les dades paleogràfiques i codicològiques que hem vist, una de gran importància que subministren les descripcions libràries són les datacions d'alguns dels còdexs. La datació pot ésser molt clara, tot i que de vegades, segons el llibre de què es tracti (per exemple, un formulari d'*ars dictandi* o un d'*ars notariae*, o qualsevol text normatiu que reculli lleis o fites històriques amb dates), potser allò que hauria d'ésser l'*explicit* no ho és pas. Per a la seva exposició, recollim els còdexs datats que no semblen oferir gaires dubtes:

De l'inventari del pagès Pere Elies (setembre de 1406), tenim aquest còdex dels *Usatici Barchinonae* datat, si és que no es refereix a la data d'una llei, l'any 1252:

Item, un llibre de pergamí, cubert de posts, appellat *Usatges de Barchinona*. E feneix la darrera línia de la primera pàgina: "et consilio suorum". E feneix la darrera línia de la darrera pàgina: "M. CC. LII". (25, 1)

Segueixen, en ordre d'antiguitat, els còdexs que posseeix el mercader Joan Despuig (inventari de la dècada de 1430-40): un *De regimine principum* d'Aegidius de Roma, datat l'any 1271, i un altre exemplar dels *Usatici Barchinonae*, datat el 1321 (sempre i quan, com en el cas anterior, aquesta data no faci referència a una llei):

Item, altre llibre escrit en pergamins, a dos colo<n>dells, ab posts de fust cubertes de cuyr vermell. E comença en lo vermell: "Incipit prologus *Erudicionis principium*". E comença en negre: "cum pars illustris". E feneix lo dit llibre: "anno Domini .M^o.CC^o.LXX°. primo". (118, 7)

Item, altre llibre escrit en pergamí, ab cubertes de fust cubertes de cuyr vermell, sens tancadura, appellat *Usatges de Barchinona*. E començen en lo vermell: "Incipiunt *Usatici Barchinone*". E lo negre comença: "Antequam *Usatici fuissent invenii*". E feneix lo dit llibre: "anno Domini Millesimo .CCC.XXI°." (118, 5)

Un mercader, Guillem de Cabanyelles (inventari de desembre 1423), és precisament el propietari del còdex que segueix a continuació, un *Llibre de Consolat de Mar* datat el 22 de novembre de 1340:

---

⁹⁰⁶Oblidat tradicionalment pels manuals espanyols de Paleografia i de Diplomàtica, d'aquest suport se n'han ocupat recentment J.TRENCHS-M.J.CARBONELL, «Tablettes de cire aragonaises (XIIe-XVe siècle)», *Bibliothèque de l'École des Chartes*, 151 (1993), pp. 155-160: en dos dels 9 documents que hi anoten, amb dates compreses entre 1151 i 1471, són esmentats "l'instrument d'écriture, le stilet ou *graphium* («graf»), en fer ou en argent» (com ja hem dit, aquesta dada de l'agost del 1463 de l'inventari de Melcior Savall és inèdita).

Item, un altre llibre escrit en paper, ab posts cubertes de cuyr vert, ab bolletes e ab .II. gaffets, appellat *Libre del Consolat*. Lo qual comença, ço és, en la primera carta: "fforma en qual manera se fa la elecció dels cònsols". E feneix lo dit llibre en la darrera carta: "decimo kalendas decembris anno Domini .M^o.CCC^o.XXXX°". (93, 5)

L'apotecari Jaume Ermendans (inventari gener 1431) és la persona que posseïa aquest còdex, que no hem identificat, datat l'any 1380:

Item, .I. llibre ab cubertes de paper, cubert de aluda blanca. Qui comence la primera carta: "molt és beneventurat qui pot servir". E feneix la darrera carta: "anno Domini .M^o.CCC^o. octuagesimo". (131,6)

Una traducció catalana de la *Historia scolastica* de Petrus Comestor, datada l'any 1388, és un dels còdexs que havien estat propietat del ciutadà Bernat Llobet (inventari gener 1424):

Item, un altre llibre cubert de posts cubertes de cuyro vermell, ab .III. gavets de leutó, escrit en pergamins, ab dos colondells, appellat *Ystòries scolastiques*. E comença la primera carta de la taula: "açí comensens les *Ystòries Scolàstiques*". E fine a la darrera carte: "anno a Nativitate Domini .M^o.CCC^o. octuagesimo octavo. Deo gracias". (95 bis, 4)

Si prenem per l'*explicit* la notícia de la descripció codicològica, aquest nou exemplar dels *Usatici Barchinonae et Constitutiones Cataloniae*, propietat d'un personatge anònim (inventari de gener 1433), és datat el 6 de maig de 1395:

Primo, un llibre escrit en paper, ab posts de fust cubertes de pell blanca, ab .V. bulles en quescuna cuberta, en lo qual llibre són escrits los *Usatges de Barchinona* e las *Constitucions de Cathalunya*. E comensen los dits *Usatges*: "Antequam *Usatici* essent missi". E feneix la darrera carta escrita del dit llibre: "datum Barchinona sexta die madii anno a Nativitate domini .M^o.CCC^o.nonagesimo quinto Regnique nostri Novo polit < ani >". (163, 1)

Un notari, Pere Pau Pujades (inventari novembre 1462), és el propietari d'aquest *De ultimis [voluntatibus]*, exemplar d'*ars notariae* sobre els testaments i codicils. De nou, dubtem d'afirmar amb rotunditat que la data donada, el 19 de juliol de 1397, sigui la de l'*explicit*, ja que, com a llibre-formulari que és, amb nombrosos exemples documentals, podria tractar-se de la data d'un dels documents donats com a exemple en aquest text:

Item, un altre llibre escrit en pregamins e part en paper appellat *De ultimis*, cornat de posts ab cubertes de cuyro negre, ab dos tancadors e .V. bolles a cascuna post. La primera carta del qual escrita comence après de la taula: "quamvis in cuius libet humani operis artificio, et cetera". E la darrera escrita en paper finex: "datis Barchinone .XIII. kalendas augusti anno Domini .M^o.CCC^o.XXXXVII°. h. cancellas". (290, 10)

Segueixen en antiguitat un *Llibre d'Hores* propietat de Guillem Burrull, llicenciat en dret canònic (inventari de setembre 1434). La proximitat de la data d'aquest document i la del còdex (24 de març de 1411) permeten assegurar que estem davant de l'*explicit* d'aquest còdex.

<Primo>, unes *Ores* scrites en pergamins, ab cubertes de posts ab una cuberta de drap de li brodat. E comense en la primera carta lo *Compta de la luna*. E fenex la derrera carta del dit libre: "a .XXIII. de marc .M.CCCC.XI". (174, 1)

Molts pocs anys separen també la data d'elaboració de l'inventari d'Antoni Mas, especier (any 1445) de la donada per aquest còdex (any 1434). Sembla que es tracta de la versió llatina que Simon Januensis (Simó de Gènova) va fer del tractat *De simplicibus medicinis seu Aggregator* de Johannes Mesue, *el Jove* (conegut també en alguns manuals per Serapion):

Item, .I. altro appellat *Summo de Genena e Johan Abemesua*, ab posts cubertes de cuyro vermell, ab dos gaffets e .V. bolletes. E comença en la primera fulla: "procclavimus". E fenex: "anno domini .M.CCCC^o.XXXIII°.". (231, 18)

Semblantment passa amb alguns dels còdexs que presentarem tot seguit. El doctor en dret civil Lluís Destorrent (inventari de juliol de 1466) és el propietari d'aquest *Commentarium super libri Institutionum* d'Angelus Gambiglioni, dit l'Aretino, jurista italià mort després de 1451, en una data incerta. Si tenim en compte, a més, que aquest text és datat el 8 d'agost de 1454 a Castelnuovo (regne de Nàpols), podem afirmar que aquest text és gairebé una còpia coetània a l'autor. A més, sembla que el Jacobus de Busto de l'*explicit* pot ésser el copista:

Item, altre libre scrit en paper, a corandells, ab posts nues, a forma de glosador, cubert la meytat de cuyro vermell, sens gaffets e scudets, apellat *Angel de Galbalionibus de Erecio, Sobre la Instituta*. E primera part comensa la primera carte: "cum premium virtutis illustrissime princeps". E fenex la derrera carte: "scriptum per me Iacobum de Busto, ducis de Brabantia .1454. die .8. augusti in Castronovo reg-[...]. Deo laus". (310, 9)

Francesc Pujades, doctor en dret civil (inventari de febrer 1466), és la persona que en morir posseïa aquest llibre no identificat, *Oracions modernes d'oradors*, datat a Gènova només uns pocs anys abans, el 17 de juliol de 1457:

Item, un altre libret petit, de paper, ab cubertes de pergami, apellat *Oracions modernes de oradors*. Comensa en la segona carta: "[...] tuo videor". E feneix: "data Ienue .XVII. Iulii .M^o.CCCC.LVII.". (305,39)

Novament, en Lluís Destorrent (inv. juliol 1466), el doctor en dret civil que hem esmentat unes línies abans, és el propietari d'un còdex que difereix només sis anys (6) de la data de la seva mort. Aquests *Consilia* de Petrus de Ancarano són datats, exactament, el 5 d'abril de 1460:

Item, altre libre scrit en paper, a corandells, ab posts nues, a forma de glosador, cubert la meytat de cuyro blanch, ab quatre gaffets, ab correigs de cuyro canat e quatre scudets, apellat *Consells de Pere de Ancarra*. Comensa la primera carte: "in Christi nomine". E fenex la derrera carte: "sub anno Domini .M^o.CCCC^o. sexagesimo in vigilia palmarum". (310, 16)

* * *

Encara **tenim** altres còdexs en què la datació sembla més dubtosa (malgrat això, reiterem la nostra reserva sobre algunes de les realitzades anteriorment). Però en aquests casos, els dubtes són més raonables. Tenim, per exemple, aquesta *Spica* de Petrus Brixiensis, propietat també d'en Lluís Destorrent, l'*explicit* de la qual no queda ben clar: l'any 1360 que s'assenyala, ¿és el de composició de l'obra per Petrus Brixiensis o el de la còpia concreta d'aquest còdex?

Item, altre llibre escrit en paper, a corandells, ab posts nues, a forma de glosador, cubert la meytat de cuyro negre, ab dos gaffets, ab los correigs leonats e dos scudets, apellat *Spica de Pere de Brixencis*. Comensa en la letre .R. e finex en la .Y. Comensa en la primera carte: "raas". E finex la derrera carte: "et sic est finis Reportori doctissimi viri domini Petri, utriusque iuris doctoris egregii, any .M.CCC.LX.". (310, 18)

La descripció d'aquest còdex, propietat del mercader Guillem de Cabanyelles (inventari de desembre 1423), dóna una data relativament propera a la mort del seu possessor (1391): es tracta d'una forma *sui generis* d'oferir l'*explicit*? O, més aviat, aquesta data fa referència a un fet històric? El còdex, que no hem identificat, sembla de caire històric o pseudo-històric:

Item, un altre llibre escrit en paper, ab cubertes de pergamí. Lo qual comença, ço és, en la primera carta: "aquest llibre mostre veritat del primer comte de Barchinona". E feneix lo dit llibre en la darrera carta: "sino lo setge, e açò fo l'any .M.CCC.LXXXXI.". (93, 11)

Finalment, un tercer còdex que ofereix clarament dubtes és un que també havia pertangut al doctor en dret civil Francesc Pujades (febrer 1466), i, com succeïa amb l'*Spica* que posseïa Lluís Destorrent, no queda clar si la data oferta en l'*explicit* (juny 1394) és la de l'elaboració material del còdex o si es tracta de la data de composició intel·lectual d'aquestes *Recollectae super Digestum vetus, secunda pars*:

Item, un altre llibre ab posts, ab mitges cubertes blanques, de forma comuna, de paper, ab .II. gaffets, apellat *Nicholaus o Recol-lectas super la segona part de la Digesta Vella*. Comensa en la segona carta: "[...]dem illa de teste". E feneix: "Iacobi de Bellena de Florencia. Anno Domini.M^o.CCC^o.LXXXXIII°. de mense iunii". (305, 21)

Finalment, i per ordre d'aparició, donem altres *explicit* amb datacions parcials. La primera sembla recollir els dos darrers anys de la datació (.74) d'un còdex amb la *Historia destructionis Troyae* de Guido de Columna, text que havia estat propietat d'Antoni de Mur, lloctinent d'escrivà de ració (març 1463), per la qual cosa aquest còdex, si efectivament aquells numerals corresponen a la seva datació, és del 1274 o del 1374:

Item, hun llibre escrit en paper, sisternat de pregamins, ab cubertes verdes, ab dos gaffets, qui són les *Histories Troyanes*. Qui comença en lo negre: "licet quotidie". E feneix: "septugesimo .IIII°". (292, 14)

El propietari d'aquests dos darrers còdexs és, novament, el doctor en dret civil Lluís Destorrent (l'inventari del qual, del juliol de 1466, és interessant per molts aspectes). Es tracta d'un text de Bartolus de Saxoferrato, *In Digesto novo*, amb una datació parcial (el 26 de gener de ...?) i d'una lectura d'un desconegut Petrus de Ratisbona de l'obra de Baldus de Ubaldis, *Commentarium in quarto et quinto Codicis* (la datació d'aquest còdex és el dimarts després de l'Epifania -el 6 de gener-, però en no oferir l'any, no podem fixar el dia amb precisió):

Item, altre libre scrit en paper, a corandells, ab posts nues, a forma de glosador, cubert la meytat de cuyro vermell ab dos gaffets, ab los correigs vermell e dos scudets, apellat *Bartol*, *Sobre la primera part de la <Digesta> Nova*. Comensa la primera carte del dit libre: "Domini pro ut vos scitis". E fenex la derrera carte del dit libre: "die .XXVI. mensis ianuarii. Deo gracias". (310, 21)

Item, altre libre scrit en paper, a corandells, ab posts nues, a forma de glosador, cubert la meytat de cuyro vert, ab quatre gaffets, ab los correigs leonats e quatre scudets, apellat *Baldo*, *Sobre lo quart e quint libre del Codi*. Comensa la primera carte: "mos est et velut quedam religio". E fenex la derrera carte: "ffinita est lectura per me Petrus de Ratispona, proxima tercia feria post festum Epiphantie Domini". (310, 23)

Com veiem, aquestes dades són de gran utilitat per a la identificació actual dels còdexs i per a copsar la ràpida circulació d'alguns textos foranis entre els ciutadans de Barcelona, particularment de les obres de dret, com hem pogut constatar.

6.11. La llengua

En els inventaris i testaments transcrits, el notari també cita la llengua en què són escrits els còdexs. Si prescindim dels llatins i dels catalans (amb apel·latius com «en pla, romans, vulgar, arromançat...»), que, com és lògic, constitueixen la gran majoria, també en trobem d'altres llengües.

en què ha algunes *Letres en romans* (144, 33)
 appellat ... scrites en latí (147, 20)
 appellat...en pla (164, 84)
 altre libre...en romans (164, 116)
 tot en romans (186, 25)
 arromançat (200, 83,84)
 en vulgar cathalà (240, 26,27,28,29...)
 en romans cathalà (240, 30)
 en vulgar cathalà (332, 1)

Per ordre alfabètic, trobem esments únics de còdexs en llengua castellana i en llengua flamenca:

libre qui és scrit en castellà (86, 11)
 libre de *Rims*, fets en flamench (34, 8)

Més abundants són els referits a llibres escrits, totalment o parcialment, en llengua francesa; alguns són ben explícits; d'altres, tot i no fer constar que eren escrits en aquesta llengua, per les transcripcions del començament i/o final que els notaris transcriuen en descriure'ls a la documentació, sabem perfectament que també eren escrits en francès (per exemple: el 232, 3).

en lengua ffrancesa (89, 23,34)
 lo qual és *Cançonner* francès (108, 45)
 en francès (140, 30)
 E après una oració en francès qui comense: ... (228, 6)
 en lengua francesa (229, 1,2,4,7,10,12,15)

Esment únic es també el que tenim referit a textos en llengua hebrea. Al testament atorgat el 1445 per Marc d'Avinyó, seder convers de Barcelona descendent de jueus, s'estableix un llegat de llibres a favor de la seva filla Elionor, entre els quals trobem un nombre imprecís de «libros ... *ebraice* scriptos»:

et alios etiam *libros* meos *ebraice* scriptos (235)

Semblantment amb els còdexs en francès passa amb els escrits en italià: en tenim un bon grapat d'exemples i, fins i tot, conservem algun cas en què, sense que sigui explícit, sabem que la llengua d'aquell text era l'italià o el «toscà» (per exemple: 334, 5).

Dant en ytalià (140, 40)
en romans, en lenga toschana (140, 46)
en vulgar prosahic italià ...in vulgari italico (164, 63)
scrit...en vulgar toscà...de lengua toscana (164, 133)

Per acabar, tenim el cas de la llengua llemosina. Tot i que antigament hom donà aquest nom al català, un esment fa referència a «hun *Cançoner*...en què ha diverses obres en lemosí e en lengua cathalana» (292, 13), amb distinció de les dues llengües; en conseqüència, creiem que pot referir-se al lemosí com a dialecte del provençal, si ja no al mateix provençal, parlat al Limousin.

en vulgar limosí (240, 24)
Item, hun *Cançoner*... en què ha diverses obres en lemosí e en lengua cathalana (292,13)

* * *

Estretament lligat amb la llengua, tenim el fenomen de les traduccions. El més corrent és que la traducció a la que faci referència el notari sigui d'un text traduït del llatí al català, com és el cas de la majoria d'exemples recollits. Fins i tot coneixem documentalment, per les descripcions ofertes pels notaris (i corroborades per les enciclopèdies i els manuals de Literatura), i per quadruplicat, el nom d'un dels traductors: en Guillem Fontana, que el mateix segle XV traduï al català les obres llatines d'Eiximenis *Psalterium laudatorium* (acabada el 1416) i *Expositio in psalmos paenitentiales*:

E comensa lo pròlech que en Guillem Fontana, scrivint quan tornà lo present libre de latí en romans» (216,11) [*De laudibus divinio*]
Item, un libret ... fet per mestre *Ffrancesch Aximenis*, en lo qual són *Psalm*s tornats de letfí en romans (266, 11)
Item, un libre appellat *Guillem Fontana* (266, 36)
Item, un ... libre ... appellat *Manera de Saltiri* ... el qual comença: "Comence lo pròlech que féu en Guillem Fontana» (290, 20)

De la traducció catalana del *De factis et dictis memorabilibus* de Valerius Maximus disposem de més d'un còdex conservat actualment. Finalment, hem recollit el cas de la doble traducció de les *Epistolae ad Lucilium* de Sèneca, del llatí al francès i del francès al català (les *Flors o autoritats tretes de les Epístoles de Sèneca a Lucili* circularen en més d'una versió anònima catalana).

Item, ...I. libre apellat *Veleri* <Màxim> ... E feneix: "aquesta translació de le <tí> en romans, et cetera" (44, 1)
Comensa lo *Libre de Sèneca de les Epístoles que ell tramès a Lucil*, transladades de latí en francès e puyts en cathalà (240, 2)

CAPÍTOL VII

ALGUNES REFLEXIONS FINALS

Al llarg dels segles XIV i XV, al costat de les biblioteques capitulars, monàstiques i d'altres institucions, es comencen a configurar moltes biblioteques privades, especialment en mans de clergues i de professionals del dret i de la medicina, però també de mercaders, artistes i menestrals. La irrupció posterior de la impremta i l'augment progressiu del nombre de lectors -via ensenyament-, incrementarà notablement el volum d'aquestes biblioteques. Testaments, inventaris *post-mortem* i subhastes ens permeten conèixer el nombre i el seu destí posterior, així com la difusió del llibre i, amb ell, la transmissió del coneixement, les idees i els gustos literaris.

En les pàgines que segueixen recollirem algunes reflexions generals sobre el nostre treball.

1. Malgrat les possibles mancances de la documentació notarial, i de l'estudi del món del llibre a partir dels *manuals especials* de testaments, inventaris *post-mortem* i subhastes, l'estudi sistemàtic d'aquesta documentació, conservada en diferents arxius de la Ciutat de Barcelona, ens ha permès traçar un quadre viu, dinàmic, sobre la difusió del llibre abans de la impremta. Si més no, aquesta recerca permetrà completar i ampliar el nombre de les biblioteques conegudes i el nom de llurs propietaris.

2. Som conscients que aquesta recerca hauria estat més arrodonida si l'haguéssim poguda complementar amb les informacions que els anomenats *manuals comuns* proporcionen sobre el llibre (dades ben diverses en què el còdex és el centre de l'instrument notarial, perquè es tracta d'una donació, d'un encàrrec de còpia, d'una restitució o una venda, o d'un dels elements clau, per exemple, la penyora donada a canvi d'un préstec monetari, pràctica força estesa). En el capítol que varem dedicar a la circulació del còdex vam exemplificar les possibilitats que ofereix la documentació notarial dels *manuals comuns* per a resseguir el destí d'una quinzena de còdexs de la biblioteca de Pere de Valls, doctor en dret civil i ciutadà de

Barcelona⁹⁰⁷. Esperem poder dur a terme aquest treball en els propers anys, si tenim la sort de comptar amb els recursos necessaris.

3. En parlar de les limitacions del nostre treball també vam recollir la problemàtica del binomi llibre posseït = llibre llegit. La documentació, generalment, no ens possibilita aquesta afirmació (a més, tal com s'esdevé encara ara, no tots els llibres que una persona ha llegit consten necessàriament a la seva biblioteca). Un cop exposada aquesta problemàtica, vam indicar que en el nostre estudi fariem ús indistintament de termes com lectura o possessió del llibre. Si volem cenyir-nos a un criteri estricte, rigorós, d'entre els milers de títols recollits en l'apèndix documental, només un va ser llegit amb tota seguretat: «té en Pere Rovira, pintor, .I. libra apellat *Lätzer*, scrit en paper, de forma menor, lo qual li ha prestat per a legir» [el causídic o procurador Bernat Costeges]⁹⁰⁸. Aquest és l'únic esment **explícit** d'un llibre deixat en préstec a una altra persona per a llegir. Malgrat tot, els préstecs libraris testimoniats només podien tenir com a objectiu la lectura o la còpia.

4. En el nostre treball també hem parlat de gustos o tendències de lectura per part d'alguns propietaris de còdexs: l'acumulació de títols d'una mateixa temàtica en constitueix una prova (per això, per exemple, hem parlat de notaris filo-clàssics). En principi, la raó de l'existència del llibre, des dels seus orígens, n'és la lectura. Però no oblidem que el llibre és quelcom més: és també un objecte material, un bé moble d'indubtable interès econòmic, i que la possessió de determinats còdexs és un símbol social. Com els altres objectes de l'inventari de béns, el còdex és descrit amb minuciositat pel notari que l'inventaria, conscient del seu valor econòmic. El còdex, a més, com qualsevol altre bé moble o immoble, també és donat en herència, emprat com a penyora o venut en subhasta pública, on els exemplars de trets codicològics luxosos (generalment textos jurídics i litúrgics de gran format, escrits en pergamins, amb enquadernació en pell o vellut molt acurada i objectes d'argent, etc.) aconseguien preus realment importants, equivalents al pagats per un esclau. Sempre hi havia algú disposat a comprar un llibre, encara que hagués patit els efectes d'algun dels seus principals enemics (humitat, insectes, rosegadors) i que el seu estat de conservació fos pèssim. La possessió del llibre té també un valor simbòlic. Que un artista o un menestral posseeixi lectures de contingut pietós, devocional o gramatical encara pot explicar-se. Però com explicar la possessió, en una data ben primerenca, d'un còdex dels *Usatici Barchinonae* en llatí per part d'un pagès de Barcelona? La resposta, en aquest cas, ha de raure en motius

---

⁹⁰⁷El lector d'aquest treball, òbviament, tindrà present que una tipologia documental excepcional per a l'estudi de la difusió del còdex és la dels encants o subhastes, una vuitantena d'exemples de les quals donem en el nostre apèndix documental, que permet conèixer dades interessantíssimes (com ara, propietari dels còdexs, nombre i títols, comprador, preu). Malauradament, però, les subhastes no acompanyen necessàriament els inventaris (car el que feien molts propietaris de llibres era establir-ne la donació i no pas la venda en encant públic), i, a més, se n'han conservat en un nombre més reduït que el de testaments i inventaris.

⁹⁰⁸doc. 217, 24. 1441. Encant públic dels llibres relictos per Bernat Costeges, causídic.

com els esmentats⁹⁰⁹, i no pas en d'altres d'ordre intel·lectual o professional.

5. Malgrat tot, sembla que l'espectre social de lectors o propietaris de llibres s'ha ampliat en aquest segle. Als grups tradicionalment lligats amb el llibre per raons d'estudi i professió, com els membres de l'Església o allò que actualment anomenem professionals liberals (juristes, mercaders, metges i notaris, per exemple), sense oblidar, però, la Cúria Reial i certs grups àulics que es mouen al seu entorn (com la noblesa o els funcionaris de l'administració), apareixen nous propietaris de llibreries gens menyspreables, algunes modestes i d'altres ben interessants tant pel nombre com pel contingut, propietaris que s'integren en algun dels col·lectius dels artistes (apotecaris i candelers, barbers i cirurgians, etc) o dels menestrals (argenteres, boters, corretgers, forners, pellers, pellissers, sabaters, sastres, vidriers, etc). Les subhastes permeten ampliar la nòmina de compradors i d'oficis. La temàtica dels còdexs, precisament, es relaciona estretament amb la seva formació intel·lectual-professional (els textos gramaticals i textos de caràcter tècnic més coneguts i relacionats amb el seu ofici) i moral-religiosa (els principals textos devocionals i pietosos es troben reflectits en les seves llibreries). D'alguns d'aquests còdexs en parlarem en un altre punt.

6. El principal intermediari entre un venedor i un comprador de llibres acostuma a ser el llibreter. Com se sap, el negoci de la llibreria a la Barcelona d'aquest segle era en mans de llibreters conversos. N'hem documentat molts en el nostre treball, alguns dels quals, com Antoni Ramon Corró o Guillem Sacoma, són vells coneguts dels estudiosos del llibre. Però al costat d'aquest col·lectiu professional apareixen altres intermediaris que semblen dedicar-se a la llibreteria com a ofici secundari: els bidells de la Seu i, fins i tot, alguns menestrals (concretament giponers, pellers, revenedors i sastres). Hem dedicat unes pàgines del nostre treball a parlar-ne detalladament.⁹¹⁰

7. Tradicionalment, la historiografia sobre el món del llibre ha afirmat, amb exactitud, que les biblioteques d'alguns dels col·lectius estudiats (per exemple, els clergues, juristes, metges i notaris), tot i compartir trets comuns (com els textos gramaticals o els devocionals i morals), es caracteritzen per la seva especialització, determinada pels seus estudis i la pràctica de la seva professió. Així, tot i que podem apreciar certs gustos literaris en biblioteques concretes, a grans trets, el més habitual és que les dels clergues es caracteritzin per l'acumulació de textos litúrgics, teològics i devocionals; les dels juristes, pels textos bàsics del *corpus iuris canonici et civilis* i alguns dels seus principals comentaristes i glossadors; les dels metges, pels clàssics de la farmacopea i de la medicina europea; i les dels notaris, finalment, pels principals títols de l'*ars notariae* i de l'*ars dictandi*, a més d'anònims *formularia*.

⁹⁰⁹Es a dir, motius de prestigi social o econòmic (el llibre com a penyora a canvi d'un préstec o com a llegat testamentari, per exemple). Es tracta del doc. 25, 1406. Inventari dels llibres relictos per Pere Elies, pagès.

⁹¹⁰En el capítol dedicat a la circulació del llibre es poden trobar diversos apartats monogràfics que en parlen.

Però en l'estament dels mercaders, artistes, menestrals i alguns funcionaris, comencen també a aparèixer amb força textos relacionats estretament amb el seu ofici. Entre els mercaders, tenim exemples de possessió del *Llibre del Consolat de Mar* per part de representants d'aquest col·lectiu com Guillem de Cabanyelles (93, 5) i Pere Saclosa (332, 5). Saclosa, a més, era propietari de dos còdexs de títol *Llibre d'Ordinacions d'armades* (332, 2,4), text de legislació marítima militar, i Aloi de Navel, a partir del seu càrrec a les Drassanes, d'una *Ordinació feta pel Rei sobre l'armament de les fustes* (266, 12). Fins i tot, possiblement, tenim un exemple d'allò que a Itàlia s'anomenen manuals per a la *pratica della mercatura*⁹¹¹. Vinculats a la institució del Consolat de Mar, tenim un text d'*Estils de Llotja*, curiosament en possessió de Pere Gros, beneficiat de Santa Maria del Mar (127, 4)⁹¹², i un altre amb *Ordinacions de la Llotja* que havia estat propietat de Pere Girona, Llicenciat en dret civil (149, 22).

Entre els artistes tenim moltes mostres de l'interès d'alguns dels seus membres pel món del llibre professional o tècnic, de factura modesta i en llengua catalana. Per exemple, en l'inventari de llibres de l'apotecari Francesc Ferrer, el 1410, s'esmenta un quadern de paper en què hi ha escrites «algunes flasques d'*art de spacieries*» (41, 4). Tot i que es trobava en poder d'una persona que treballava a la Tresoreria Reial, Bernat de Fàbrega, creiem que el *Llibre dels graus de les herbes* (214, 12) és propi de l'art dels apotecaris, com ho havia d'ésser també un *Llibre de la coneixença de les drogues* que posseïa una dona de nom Joana (315, 9)⁹¹³. Entre els llibres del barber Ramon de la Naut venuts en subhasta s'esmenten dos «librets del *art del barber*» (202, 5). Dins d'aquest estament també incloem els causídics o procuradors. En Bernat Costeges, per exemple, tenia un còdex amb les *Ordinacions sobre els plets* o *Ordinacions dels procuradors* que són els noms que rep en l'inventari i en l'encant, respectivament (216,6 i 217,14). Fins i tot sembla haver-hi una mena de manual per a escriptors i il·luminadors: el mercader Aloi de Navel posseïa un llibre *De matèries d'escriure i de caplletres* (266, 23).

Un interès semblant pels llibres tècnics es donava també en l'estament dels menestrals. Entre els llibres de l'argenter Simó Martorell, el 1412, en veiem un que destaca força si normalitzem el títol al català actual: un *Llibre de les línies de l'ofici [d'argenter]* (53, 3). Entre els de Clara, vídua de l'argenter Romeu Desfeu, s'enregistra el 1422, un *Llibre de l'assaig de l'or* (86, 15). Entre els del també argenter Bartomeu Serra s'esmenta un *Llibre*

---

⁹¹¹Vegeu, en el paràgraf següent, el que diem en parlar dels apotecaris i d'un text, el *Llibre de la coneixença de les drogues*, vinculat a aquest ofici.

⁹¹²La proximitat d'aquesta església al barri de la Ribera, el barri per antonomàsia de mariners, pescadors i mercaders, potser ajuda a entendre millor la possessió d'aquest llibre per part de Gros que, com molts beneficiats d'altres esglésies, hauria tingut la residència prop del seu lloc de treball.

⁹¹³O propi d'un mercader: vegeu el que vàrem dir en parlar d'aquest estament, especialment la nota 458 i el text a què es refereix.

de dibuixos, mena de catàleg en què hi havia «diverses pintures e deboxaments» (241, 10); a la subhasta, aquest còdex pren el nom de *Mostres d'argenter* (242, 2) i és comprat, precisament, per un altre argenter, Llorenç Gual. Encara que no es tracti d'un llibre, les «.III. dotzenes de full abtes al offici del corr[et]ger» que posseïa en Jofre de Colunya, corretger, constitueixen una mena de catàleg no enquadrant de models i dissenys de l'ofici (191, 3). El tapiner Salvador Martí posseïa un còdex de *Mostres de trunçar*, és a dir, d'exemples per a tallar (209, 1). De ben segur que es tracta d'un petit manual tècnic relacionat amb la seva activitat com a menestral tapiner. D'aquesta mateixa matèria devia ser el llibre on hi havia alguns *Documents d'aprendre a tallar* que posseïa, curiosament, el jurista Jaume Callís (170, 50).

Per acabar, voldríem recollir altres títols de còdexs tècnics en poder de funcionaris. No ens hauria de sorprendre que un membre de la Tresoreria Reial, Bernat de Fàbrega, tingués un *Llibre d'Algorisme*, també dit de *Comptes d'Àbac*, unes *Ordinacions de les seques fetes per lo Senyor Rey en Pere en l'any .M. CC. LXXXV.*, sobre la Seca reial, i un còdex de *Focs d'església, reials, de cavallers i de ciutadans*, que havia de contenir informació purament fiscal (els focs són la base per a establir normalment els impostos): 214, 7,9 i 23, respectivament. Guillem Garriga, balancer, treballava a la Seca reial. El seu ofici consistia en pesar els metalls abans i després d'amonedar-los. Alguns dels seus còdexs, per aquesta raó, estan relacionats estretament amb el seu treball: per exemple, un tractat de *Comptes de pesos* i un altre *De billonar*, és a dir, sobre l'alteració monetària (286,8 i 287,10 respectivament). Com el lector deduirà, aquests títols s'expliquen per l'ofici dels seus possessors i els catàlegs tradicionals d'autors i títols no els recullen, ni tan sols parcialment (no estem davant dels llibres professionals de clergues, juristes, metges i notaris, àmpliament estudiats).⁹¹⁴

8. Ningú no dubta de la importància de les dades que poden furnir estudis com aquest que hem elaborat per la Història de l'Educació (mestres, estudiants, llibres emprats per a l'ensenyament...). Hi hem incorporat les notícies de compres libràries per part de tota mena d'estudiants i les d'alguns docents. Malauradament, no hem localitzat cap de les seves biblioteques. Les dades sobre textos gramaticals per a aprendre de lletra, en canvi, són nombroses. Gairebé tots els propietaris de llibres, independentment del seu estament social i de la seva capacitat econòmica, tenien algun llibre de *grammatica*, bé un esment genèric, bé algun dels anomenats *auctores octo* (tenim testimonis dels *Disticha* atribuïts a Cato, del *Facetus*, del *De contemptu mundi*, Aesopus, *Tobias* de Matthaëus Vindocinensis, però en canvi no hem identificat cap del *Floretus*, de l'*Ecloga Theoduli* o l'*Alani Parabolae*), d'altres títols força difosos (com ara el *Doctrinale* d'Alexander de Villadei o el *Graecismus* d'Evrardus Bethuniensis) i, fins i tot, però molt tímidament, algun dels títols o autors

⁹¹⁴De caràcter tècnic podem qualificar també els llibres de cuina o els d'agricultura documentats en el nostre estudi, però, com que no tenien una relació directa amb l'ofici del seu possessor, no els hem incorporat en aquesta breu exposició; tot i que tenim documentat l'inventari de llibres d'un pastisser (doc. 333), no s'hi enregistra cap tractat de cuina o semblant.

gramaticals del país (com l'anomenat *mestre Guàrdia* o el gramàtic mallorquí Joan de Pastrana). A més dels autors i títols clàssics de la gramàtica, tenim notícies d'altres llibres que servien per aprendre de lletra: per exemple, els llibres de *Beceroles*. Així, tenim un primer esment el 1404, en l'inventari dels llibres relictos per Bernat Valtà, beneficiat de la Seu de Barcelona (19, 32); un segon és del 1438: entre els escassos llibres que havien pertangut al corretger Jofre de Colunya, trobem un, l'incipit del qual és, molt significativament: "a.b.c.d" (191, 2) que, a l'encant, ja és descrit com a llibre de *Beceroles* (192, 2). Amb aquest nom és descrit també un còdex en «què ha les *Baceroles* e [els] *Set salms*» propietat del mercader Martí Sans (238, 2). En l'estudi de la gramàtica, però, som ben lluny dels programes i textos d'ensenyament de les ciutats italianes en aquesta mateixa època.

El donzell Joan Gener era propietari d'un còdex intitulat *Nodrintment d'infants* (108, 37), probablement un manual per al nodrintment intel·lectual del nen amb lliçons de contingut gramatical i exemples moralitzadors. Semblantment cal interpretar el títol *Doctrina d'infants* que posseïa el beneficiat de la Seu Guillem Rovira (184, 87). Amb l'educació dels fills, tot i que dirigit als pares, eren destinats també textos com la *Doctrina pueril* de Ramon Llull o la *Doctrina moral* del també mallorquí Nicolau de Pacs, ambdós molt ben representats en el nostre apèndix. Com veiem, són molts els textos relacionats amb l'ensenyament que podríem esmentar (i això sense recórrer als textos litúrgics i devocionals, com el *Psalterium* o el *Llibre d'Hores*).

Tot i que en un altre nivell, també estan relacionats amb l'educació de les classes populars els *bans* municipals, formats per un conjunt de normes, avisos i d'informacions diverses, d'interès per al poble menut que no estava capacitat per a llegir. Hem documentat, el 1415, un exemple únic d'un còdex amb *Ordinacions de bans*.⁹¹⁵

9. L'estudi del llibre i dels seus lectors és l'objectiu immediat d'aquest treball. Entorn del món del llibre, però, es donaren altres fenòmens igualment interessants: culturals, econòmics i socials (i, fins i tot, si es vol, amb implicacions polítiques), molts dels quals es donen simultàniament. Un fenomen cultural digne d'esment, per exemple, és el de les còpies autògrafes. A la Història de la Cultura, una manifestació concreta de la qual és el llibre, li interessa saber quins còdexs es copiaren i sota quina forma, de qui era el còdex que se seguia, qui en copiava i per què, amb la qual cosa les implicacions econòmiques i socials són també evidents. Les preguntes que ens podem formular són múltiples: quins autors i títols es copiaren?, quins trets codicològics caracteritzaren els manuscrits?... , però també interessa conèixer l'ofici i la categoria social de les persones que copiaven i d'on obteniren el model a seguir, i, en darrera instància, el perquè de la seva còpia, el motiu: econòmic (era més barat «scriure de pròpia mà» un llibre que encarregar-ne còpia o comprar-lo en subhasta pública?, la còpia, tenia com a finalitat última la seva venda a d'altres persones?), cultural (es tractava d'un text de poca difusió, difícil d'aconseguir per les vies tradicionals? el

---

⁹¹⁵doc. 58, 3. Encant públic dels llibres relictos per Joan Trullols, prevere de Barcelona.

copista, col·leccionava textos d'aquesta mateixa temàtica o autor? el text, era un símbol del seu status social o de la seva categoria professional?...⁹¹⁶

10. Hem afirmat que entorn del món del llibre es donaren fenòmens culturals, econòmics i socials (i, fins i tot, *a posteriori*, amb implicacions polítiques). Des del punt de vista cultural, l'estudi de la documentació permet assegurar que foren dues, bàsicament, les llengües dels còdexs: la llatina i la catalana, encara que tenim alguns testimonis de còdexs en llengua francesa, hebrea, italiana, llemosina i castellana. Són també escasíssimes les notícies que recullen explícitament compradors d'origen francès, italià, castellà o aragonès. L'apèndix documental permet comprovar, en canvi, que, a Catalunya, no tan sols eren molt difosos autors en llengua catalana d'altres indrets que compartien la mateixa llengua que el Principat (pensem en el valencià Vicent Ferrer o els mallorquins Ramon Llull, Nicolau de Pacs, Guillem de Torroella o Anselm Turmeda, entre d'altres), sinó que Barcelona era una ciutat cosmopolita en aquesta època, i al costat dels europeus i dels castellans que compraven a les subhastes, un bon nombre provenia de València, Mallorca o Perpinyà o de diferents viles i comarques del Principat. No oblidem tampoc que molts textos de diferents camps del coneixement (*ars notarie*, cirurgia, clàssics greco-llatins, devoció, dret, farmacopea, filosofia, gramàtica, medicina, teologia, etc) comptaren amb una traducció en aquesta llengua, en el cas que no fossin escrits directament en català (pensem en textos de Llull o de Vilanova, per exemple).

11. Malgrat la presència de clàssics greco-llatins i d'humanistes italians en algunes col·leccions particulars, impressionant en algun cas (concretament el del notari Bernat d'Esplugues, raó per la qual n'hem estudiat la biblioteca en un capítol a part), insinuada en d'altres (com en les dels també notaris filo-clàssics Tesarach o Ubach, entre d'altres)⁹¹⁷, hem de concloure afirmant que les biblioteques barcelonines del segle XV són, encara, biblioteques medievals. El pes dels textos religiosos, ja siguin devocionals (especialment difosos foren els *Flores sanctorum* i els *Llibres d'Hores*), litúrgics, moralitzadors, patristics o teològics, a més de textos de caràcter popular que compartien nombrosos punts de contacte amb la literatura religiosa (pensem, per exemple, en el *Gamaliel* o en el conegut text de Mossé Natan i en autors com Francesc Eiximenis, que gaudí d'una gran fama ja en vida, però també Llull, Pacs, Ferrer i d'altres), és aclaparador. Aquesta literatura devocional, moral i pietosa, és una manifestació més de la religiositat de l'època (l'elaboració de retaules domèstics amb escenes devotes o la dotació de capelles en els diferents centres de culte existents a la Ciutat, com hem pogut comprovar en la documentació, n'és una altra).

⁹¹⁶Fenòmens com els llegats testamentaris, les penyores i el préstecs participen, en diferent mesura, d'algunes d'aquestes implicacions.

⁹¹⁷Remetem a l'anàlisi particular del col·lectiu dels notaris per a més dades.

12. Aquest treball, a més, ens ha permès, si no ampliar la nòmina dels diferents integrants dels estaments ciutadans de Barcelona⁹¹⁸, sí reflectir el dinamisme i la inquietud intel·lectual de membres de tots els estaments ciutadans, des dels clergues fins als menestrals, passant pels mercaders i pels artistes. A més, els diferents centres de poder de l'època, a través dels seus membres, hi són reflectits: l'eclesiàstic (amb institucions com la Seu de Barcelona, les esglésies de Santa Maria del Mar, Santa Maria del Pi, Sant Just o Sant Miquel, els monestirs de Santa Maria de Jonqueres o Sant Pere de les Puelles, priorats com el de Santa Maria de Natzaret), el municipal (a través de la Casa del Consell de la Ciutat o ajuntament, reunió de tots els seus estaments: ciutadans honrats, mercaders, artistes i menestrals, i alguns dels seus funcionaris, com ara el clavaris) i el reial (mitjançant els seus funcionaris: algtzirs, batlles, veguers o els treballadors de l'oficina del Mestre Racional, de la Seca reial, etc). La nòmina és amplíssima.

13. Com ja hem indicat en el nostre treball, les dones no han estat estudiades a part, sinó en funció de la professió o categoria social del seu mari. La raó ja ha estat exposada: molts dels béns del marit, entre els quals es trobaven els còdexs, passaren en herència o usdefruit a la seva vídua, tal i com hem constatat en alguns dels documents de l'apèndix (pensem, per exemple, en els casos del cavaller Bernat de Montpalau i l'argenter Romeu Desfeu: docs. 7/207 i 72/86, respectivament). No creiem que, malgrat els programes iconogràfics i certs textos literaris coetanis, alguns dels quals d'un clar contingut misògin, les dones tinguessin unes lectures diferenciades, específiques, diferents de les dels homes (ells també posseïen i llegien molts *Llibres d'Hores* i *Flores sanctorum*).

---

⁹¹⁸És a dir, el nom i cognoms de clergues, juristes, metges, notaris i els altres ciutadans. Encara avui dia, personalitats com la del notari Bernat d'Esplugues, tot i poder afirmar la seva existència, no estan prou ben documentades.

INDEX DE DOCUMENTS

- 1.....1396, juliol, 12: Inventari Pere de Rajadell, jurisconsult, Llicenciat en drets.
1398, febrer, 27: Inventari Esteve Satorra, mercader.
1398, maig, 24: Inventari Escevena, vídua d'en Nicolau Samarés, ciutadà.
1398, juliol, 25: Inventari Guillem Ferrer, mercader.
- 5.....1399... Inventari personatge anònim.
1400 Inventari personatge anònim.
1400 Inventari Bernat de Montpalau, cavaller.
1400 Inventari personatge anònim.
1400 Inventari personatge anònim.
- 10.....1400 Inventari Joan Dalmau, notari.
1400, gener, 25: Encant personatge anònim de la vila de Sta. Coloma.
1400, novembre, 26: Encant Joan Ferrer Despuig, mercader.
1401, juliol, 27: Inventari d'un personatge anònim (mercer i ciutadà).
1402, abril, 5: Inventari Guillem Maçanet, mercader.
- 15.....1402, novembre, 15: Inventari Ferran de Torres, ciutadà.
1403, abril, 3: Encant personatge anònim.
1403, setembre, 3: Inventari Jaume Carrera, notari.
1403, octubre, 19: Encant Jaume Carrera, notari.
1404, agost, 12: Inventari Bernat Valtà, prevere beneficiat de la Seu.
- 20.....1405, agost, 25: Encant Bernat Valtà, prevere beneficiat de la Seu.
1405, juliol, 4: Inventari Pere Dalmau, notari.
1405, octubre, 14: Inventari Pere Sesdeus, Llicenciat en lleis i canonge de la Seu.
1405, desembre, 4: Encant Pere Sesdeus, Llicenciat en lleis i canonge de la Seu.
1406, gener, 5: Inventari Bernat de Montmany, draper.
- 25.....1406, setembre, 1: Inventari Pere Elies, pagès de Barcelona.
1406, octubre, 15: Inventari Joan de Ferrera.
1407, juliol, 27: Testament Francesc Castanyer, professor en ambdós Drets, canonge de la Seu i ardiaca del Vallès.
1408, maig, 6: Inventari Pere Taverner, pellisser.
1408, octubre, 4: Inventari Jaume Ballester, prevere de la Seu i beneficiat de l'església de Sant Just Desvern.
- 30.....1409, gener, 7: Inventari Miquel d'Esparreguera, escrivà.
1409, març, 17: Inventari Ramon Sabater, prevere de Barcelona.
1409, març, 19: Encant Ramon Sabater, prevere de Barcelona.
1409, març, 21: Inventari Francesc de Vilaulzinosa, mercader.
1409, abril, 13: Encant Francesc de Vilaulzinosa, mercader.

- 35.....*1409, juliol, 8: Inventari parcial dama anònima.
1409, novembre, 17: Testament Ponç Taüs, canonge de la Seu.
1409, novembre, 18: Inventari Ponç Taüs, canonge de la Seu.
1409, novembre, 21: Encant Ponç Taüs, canonge de la Seu.
1410, juny, 23: Inventari Jaume Guerau, pagès de Barcelona.
- 40.....1410, juliol, 10: Inventari Bernat Conesa, escuder d'en Julià Garrius, de la vila de Perpinyà.
1410, juliol, 18: Inventari Francesc Ferrer, apotecari.
1410, juliol, 23: Encant Francesc Ferrer, apotecari.
1410, agost, 2: Inventari Romeu Llull, ciutadà honrat.
1410, agost, 4: Inventari personatge anònim, pres a instància de mossèn Manuel de Rajadell.
- 45.....1411, juliol, 30: Inventari Joan Baucells, prevere beneficiat de la Seu.
1411, agost, 3: Encant Joan Baucells, prevere beneficiat de la Seu.
1411, desembre, 23: Inventari Andreu de Coll, rector església St. Iscle de les Feixes.
1412, juny, 3: Inventari Joan Mestre, prevere beneficiat església monestir Santa Eulàlia del Camp.
1413, març, 23: Encant Joan Mestre, prevere beneficiat església monestir Santa Eulàlia del Camp.
- 50.....1412, juliol, 1: Inventari Martí Moliner, batxiller en decrets, canonge i degà de la Seu.
1412, juliol, 7: Encant Martí Moliner, batxiller en decrets, canonge i degà de la Seu.
1412, agost, 10: Inventari Antoni Febrera, prevere beneficiat església Santa Maria del Mar.
1412, desembre: Inventari Simó Martorell, argenter.
1413, gener: Inventari personatge anònim.
- 55.....1413, març, 15: Inventari Nicolau Perer, canonge de la Seu.
1413, març, 20: Encant Nicolau Perer, canonge de la Seu.
1414, febrer, 5: Inventari Joan Trullols, prevere de Barcelona.
1414, desembre, 15: Encant Joan Trullols, prevere de Barcelona.
1414, abril, 23: Inventari Francesc Fonolleda, notari i escrivà reial.
- 60.....1414, setembre, 25: Inventari Joan Garriga, prevere i rector de Collbató, diòcesi de Barcelona.
1415, març, 13: Inventari Guillem Satrilla, mercader.
1416, juny, 17: Inventari Guillem de Busquets, ciutadà.
1416, desembre, 28: Inventari Pere Cerdà, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1417, gener, 25: Encant Alfons Pedrol, ciutadà.
- 65.....1417, agost, 18: Inventari Domènec Ponç, canonge i ardiaca major de la Seu.
1417, agost, 19: Encant Domènec Ponç, canonge i ardiaca major de la Seu.
1417, agost, 28: Inventari Francesca, vídua d'en Pere Bas, corredor públic.
1418, abril, 22: Inventari Pere Solà, prevere beneficiat de la Seu.
1418, juny, 10: Encant Pere Solà, prevere beneficiat de la Seu.

- 70.....1419, març?: Encant personatge anònim.
1419, abril, 19: Inventari Valença, muller d'en Jaume Cirer, cofrer.
1419, octubre, 24: Inventari Romeu Desfeu, argenter.
1419, novembre, 4: Inventari Berenguer Cardó, ciutadà.
1419, desembre, 14: Inventari Joan de Puig, prev. beneficiat església Sta. Maria Mar.
- 75.....1419, desembre, 19: Encant Joan de Puig, prevere beneficiat església Sta. Maria Mar.
1420... : Inventari personatge anònim.
1420..., juny, 30: Inventari personatge anònim (en Besanta?).
1420..., octubre, 21: Inventari personatge anònim.
1420, febrer, 2: Testament Pere Vila, prevere batxiller en decrets i vicari perpetu de l'església de Sta. Maria del Mar.
- 80.....1420, desembre, 3: Inventari Pere Vicenç, clavari.
1421... : Encant personatge anònim.
1421... : Inventari Bernat de Sarrià, formenter.
1421, desembre, 13: Testament Bartomeu Soler, prevere de Barcelona.
1422, agost, 11: Inventari Francesc Sirvent, ciutadà honrat.
- 85.....1422, setembre, 26: Encant Francesc Sirvent, ciutadà honrat.
1422, setembre, 3: Inventari Clara, vídua d'en Romeu Desfeu, argenter.
1423, agost, 4: Inventari Antoni Gençà, prevere beneficiat de la Seu.
1423, setembre, 20: Encant Antoni Gençà, prevere beneficiat de la Seu.
1423, setembre, 11: Inventari Ferrer de Gualbes, ciutadà honrat.
- 90.....1423, setembre, 15: Encant Nicolau Conill, canonge de la Seu.
1423, novembre, 22: Testament Joan Escuder, notari.
1423, novembre, 25: Testament Joan Puig Cerverí, àlies de Cervelló, batxiller en arts i medicina.
1423, desembre, 7: Inventari Guillem de Cabanyelles, mercader.
1423, desembre, 23: Inventari Joan d'Argentona, donzell.
- 95.....1424, gener, 10: Inventari Bernat Llobet, ciutadà honrat.
(95 bis): Inventari Bernat Llobet, ciutadà honrat.
*1424, gener, 12: Inventari parcial personatge anònim.
1424, febrer, 18: Inventari Pere Ros, prevere i prior monestir Sant Sepulcre, de l'Ordre de Sta. Anna de Barcelona.
1424, abril, 4: Inventari Oliver Borrossà, pellisser.
1424, maig, 23: Encant Oliver Borrossà, pellisser.
- 100...1424, agost, 18: Inventari Bernat de Sentmenat, canonge de la Seu.
1424, octubre, 19: Inventari Francesc Marquès, ciutadà.
1424, desembre, 29: Inventari Bernat Miquel, ciutadà.
1425, març, 28: Inventari Pere Bertran, àlies Monyos, de la vila de Moseros, regne de València.
1425, setembre, 26: Inventari Antoni de Font, notari i escrivà reial.

- 105...1425, octubre, 22: Encant Antoni de Font, notari i escrivà reial.
 1426, novembre, 5: Encant Antoni de Banyaloca, notari.
 1428, agost, 16: Inventari Pere Company, apotecari.
 1428, setembre, 6: Inventari Joan Gener, donzell.
 1428, desembre, 29: Inventari Pere Jeroni, prevere beneficiat de la Seu.
- 110...1429, gener, 14: Encant Pere Jeroni, prevere beneficiat de la Seu.
 1429, maig, 18: Inventari fra Berenguer Martí, prior Ordre de Sant Agustí al Garraf.
 1429, agost, 5: Inventari Bernat March, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
 1429, octubre, 19: Inventari Bernat Arxant, corretger.
 1429, novembre, 12: Inventari Honorat Miquel, apotecari.
- 115...1429, novembre, 14: Inventari Nicolau Vidal, prevere beneficiat església major Sta. Maria de Cervera.
 1429, novembre, 29: Encant Nicolau Vidal, prevere beneficiat església major Sta. Maria de Cervera.
 1429, desembre, 17: Inventari Pere Pelegrí, baster.
 143...: Inventari Joan Despuig, mercader.
 1430, gener, 17: Encant Ramon Tolosa, mercader.
- 120...1430, febrer, 7: Inventari Jaume de Vallseca, jurista, ciutadà.
 1430, febrer, 10: Inventari Gabriel Plaença, servidor de la Casa reial, ciutadà.
 1430, abril, 27: Inventari Joan Roure, ciutadà honrat.
 1430, juliol, 8: Inventari Joan d'Esplugues, mestre en arts i medicina, canonge de Seu.
 1430, juliol, 20: Inventari Bartomeu Sirvent, jurista, ciutadà.
- 125...1430, juliol, 30: Inventari Pere Llinyà, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
 1430, agost, 2: Encant Pere Llinyà, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
 1430, agost, 22: Inventari Pere Gros, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
 1430, setembre, 1: Encant Pere Gros, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
 1430, octubre, 25: Inventari Eulàlia, muller d'en Pere de Busquets, mercader.
- 130...1431: Inventari Francesc Duran, prevere beneficiat de la Seu.
 1431, gener, 9: Inventari Jaume Ermendans, apotecari.
 1431, març, 2: Inventari Pere Boscà, prevere de Barcelona.
 1431, març, 5: Encant Pere Boscà, prevere de Barcelona.
 1431, març, 6: Inventari Joan Pujol, paraire.
- 135...1431, març, 14: Inventari Joan Pujol, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
 1431, abril, 7: Encant Joan Pujol, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
 1431, març, 27: Inventari Guillem Pujol, prevere beneficiat esglésies Santa Maria del Pi i Sant Just de Barcelona.
 1431, abril, 7: Encant Guillem Pujol, prevere beneficiat esglésies Santa Maria del Pi i Sant Just de Barcelona.
 1431, abril, 16: Inventari Francesc Feiner, prevere beneficiat església Sant Just de Barcelona.

- 140....*1431, juliol: Inventari Felip de Malla, mestre en arts i teologia, canonge de la Seu.
 *1431, juliol, 23: Encant Felip de Malla mestre en arts i teologia, canonge de la Seu.
 1431, juliol, 28: Inventari Pere de Busquets, ciutadà.
 1432, gener, 11: Encant Gabriel Gombau, canonge de la Seu.
 1432, febrer, 4: Inventari Guillem Salvatella, notari.
- 145....1432, febrer, 16: Encant Guillem Salvatella, notari.
 1432, febrer, 14: Testament Bernat Nadal, notari.
 1432, març: Inventari Bernat Nadal, notari.
 1432, març, 29: Encant Bernat Nadal, notari.
 1432, març, 14: Inventari Pere Girona, Llicenciat en lleis.
- 150....1432, març, 20: Inventari Pere Pujol, prevere beneficiat de la Seu.
 1432, març, 24: Encant Pere Pujol, prevere beneficiat de la Seu.
 1432, març, 23: Inventari Salvadora, vídua d'Arnau Repàs, boter.
 1432, març, 27: Inventari Berenguer Sunyer, prevere beneficiat de la Seu.
 1432, abril, 12: Encant Berenguer Sunyer, prevere beneficiat de la Seu.
- 155....1432, novembre, 18: Testament Ramon Tomàs, prevere beneficiat de l'església Sta. Maria del Mar i de l'església monestir de St. Pere de les Puelles de Barcelona.
 1432, novembre, 27: Inventari Daniel «lo barber».
 1432, desembre, 2: Inventari Francesc Jovanteny, prevere beneficiat església monestir Sta. Maria de Jonqueres de Barcelona.
 1432, desembre, 2: Encant Francesc Jovanteny, prevere beneficiat església monestir Sta. Maria de Jonqueres de Barcelona.
 1432, desembre, 4: Testament Pere Andreu, notari.
- 160....1432, desembre, 20: Encant Joan de Fontcuberta, notari.
 1432, desembre, 29: Inventari Berenguer Pujals, prevere beneficiat de la Seu.
 1433, gener, 2: Encant Berenguer Pujals, prevere beneficiat de la Seu.
 1433, gener, 24: Inventari personatge anònim.
 1433, febrer, 2: Inventari Bernat d'Esplugues, notari i escrivà Consell de la Ciutat.
- 165....1433, març, 13: Inventari Bartomeu Vinyes, ciutadà honrat.
 1433, juny, 17: Inventari Eulàlia, vídua d'en Bartomeu Senós, apotecari.
 1433, agost, 4: Encant Eulàlia, vídua d'en Bartomeu Senós, apotecari.
 1433, setembre, 4: Testament Antoni Salavert, mercader.
 1434: Inventari Miquel d'Alòs, mercader.
- 170....1434, febrer: Inventari parcial Jaume Callís, jurista.
 1434, juny, 8: Inventari Bernat Ros, barber.
 1434, juliol, 5: Inventari Bernat Gornal.
 1434, setembre, 4: Inventari Francesc Saplana, forner.
 1434, setembre, 27: Inventari Guillem Burrull, Llicenciat en decrets.
- 175....1434, octubre, 28: Encant Cristòfor Sarriba, cirurgià.
 1435, novembre, 24: Testament Bartomeu Ripoll, notari.
 1435, desembre, 2: Inventari Bernat Satorra, escrivà reial.
 1435, desembre, 4: Encant Bernat Satorra, escrivà reial.
 1436: Taula dels béns d'Arnau Salavert, mercader de Palerm.

- 180...1436, febrer, 22: Inventari Joan Riambau, cirurgià.
 1436, agost, 20: Encant Joan Riambau, cirurgià.
 1436, setembre, 6: Inventari Isabel, vídua d'en Francesc Oliver, corredor d'orella.
 (182 bis): 1436, setembre, 6: Inventari Bernat Gibert, sastre.
 1436, octubre, 19: Inventari Francesc Estadella, peller.
 1436, novembre, 27: Inventari Guillem Rovira, prevere beneficiat de la Seu.
- 185...1437, març, 2: Encant Guillem Rovira, prevere beneficiat de la Seu.
 1437, gener, 18: Inventari Gabriel de Forest, notari.
 1437, gener, 18: Inventari Pere Gircós, mercader.
 1437, gener, 31: Inventari Bernat Isern, pesador del pes reial i ciutadà.
 1437, març, 20: Encant Bernat Isern, pesador del pes reial i ciutadà.
- 190...1438, maig, 27: Inventari Arnau Pere, ciutadà.
 1438, juny, 23: Inventari Jofre de Colunya, corretger.
 1438, juny, 25: Encant Jofre de Colunya, corretger.
 1438, agost, 19: Inventari Francesc Bertran, canonge de la Seu.
 1438, agost, 21: Encant Francesc Bertran, canonge de la Seu.
- 195...*1438, setembre, 18: Inventari parcial Jaume Colom, ciutadà honrat.
 1439, febrer, 13: Inventari Guillem Massó, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
 1439, març, 4: Encant Guillem Massó, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar
 1439, març, 20: Inventari Guerau Basset, notari.
 1439, maig, 5: Encant Guerau Basset, notari.
- 200...1439, març, 28: Inventari Bartomeu Bols, prevere beneficiat Sta. Maria del Mar i protector de l'Escola Lul·liana de Barcelona.
 1439, juny, 23: Testament Bernat Frigola, prevere capellà església Sta. Maria del Mar i lector de l'Escola Lul·liana de Barcelona.
 1439, juliol, 30: Encant Ramon de la Naut, barber.
 1439, agost, 3: Inventari Pau Bartomeu, prevere beneficiat de la Seu.
 1439, agost, 18: Encant Pau Bartomeu, prevere beneficiat de la Seu.
- 205...1439, agost, 26: Inventari Antoni Llorenç, sastre.
 1439, agost, 31: Encant personatge anònim (en Jaume Salom, prevere?).
 1439, setembre, 12: Inventari Joana, vídua d'en Bernat de Montpalau, cavaller.
 1439, setembre, 15: Encant Antoni Busard, argenter.
 1440, maig, 16: Inventari Salvador Martí, tapiner.
- 210...1440, maig, 20: Encant Salvador Martí, tapiner.
 1440, setembre, 25: Inventari Jaume Guillem, notari.
 1440, octubre, 1: Testament Mateu Vinyes, mestre en arts i medicina.
 1440, desembre, 6: Inventari Dídac Garcia, notari i arxiver reial.
 1441, febrer, 23: Inventari Bernat de Fàbrega, de la Tresoreria del Rei.

- 215...1441, juny, 8: Inventari Francesc Formosa, mestre racional de la Cúria reial.
 1441, juliol, 3: Inventari Bernat Costeges, causídic.
 1441, agost, 22: Encant Bernat Costeges, causídic.
 1441, juliol, 20: Inventari Joan Rovira, prevere beneficiat de la Seu.
 1441, juliol, 20: Encant Joan Rovira, prevere beneficiat de la Seu.
- 220...1441, agost, 11: Inventari Margarida, muller d'en Joan Bou, mercader.
 1441, setembre, 21: Inventari Pere Roca, prevere beneficiat església St. Andreu de Llanerxes, diòcesi de Barcelona.
 1441, novembre, 18: Testament Pere Pasqual, prevere beneficiat de la Seu.
 1441, desembre, 4: Inventari Arnau Say, prevere canonge de la Seu de Barcelona.
 1442, octubre, 17: Inventari Jaume Riera, prevere beneficiat església monestir St. Pere de les Puelles de Barcelona.
- 225...1442, octubre, 27: Encant Jaume Riera, prevere beneficiat església monestir St. Pere de les Puelles de Barcelona.
 1443... : Inventari Jaume Llop, àlies Clergue, ciutadà.
 1443, maig, 8: Inventari Elionor, vídua d'en Francesc de Soler, cavaller.
 1443, juny, 25: Inventari Joan Bussot, ciutadà honrat.
 1443, desembre: Inventari personatge anònim.
- 230...1444, agost, 8: Inventari Rafael Isern, fill del difunt Bernat Isern, pesador del pes reial.
 1445: Inventari Antoni Mas, especier.
 1445, juny, 23: Inventari Elionor d'Avinyó, familiar de la reina Violant de Bar.
 1445, novembre, 24: Encant Elionor d'Avinyó, familiar de la reina Violant de Bar.
 1445, setembre, 13: Inventari Macià Català, mercader.
- 235...1445, octubre, 6: Testament Marc d'Avinyó, seder.
 1445, desembre, 10: Testament Antoni Brocard, notari.
 1447?: Inventari Bartomeu Serra, prevere vicari de Cerdanyola del Vallès.
 1447, gener, 21: Inventari Martí Sans, mercader.
 1447, agost, 8: Testament Joan de Bellafilla, Llicenciat en dret.
- 240...1448: Inventari Antoni Cases, mercader.
 1448: Inventari Bartomeu Serra, argenter.
 1448, octubre, 31: Encant Bartomeu Serra, argenter.
 1448, gener, 23: Inventari Joan Despujol, notari.
 1448, novembre, 12: Inventari Caterina, vídua d'en Guillem Coll, algtzir del Governador de Catalunya.
- 245...1449, abril, 4: Inventari Guillem Pujol, mercader.
 1449, agost, 8: Inventari Francesc de Vinyamata, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
 1449, agost, 12: Encant Francesc de Vinyamata, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
 1449, agost, 26: Inventari Jaume Boteller, mercader.
 1450, gener, 18: Inventari Pere Burgès, barber.

- 250...1450, abril, 20: Inventari Pere Conjunta, mercader.
 1450, agots: Inventari Joan Hamist, coquer.
 1451, agost, 14: Encant Joan Hamist, coquer.
 1450, setembre, 7: Inventari Galceran Montserrat, donzell.
 1450, novembre, 5: Inventari Alou Vidal, apotecari.
- 255...1450, desembre, 14: Inventari Joan Ubach, notari.
 1451, febrer, 16: Inventari Úrsula, muller d'en Pere Torrent, forner.
 1451, març, 16: Inventari Joan Llorenç, vidrier.
 1451, juny, 11: Testament Joan de Vilagenís, mercader.
 1453, abril, 9: Inventari Francesca, vídua d'en Bartomeu Trillo, ciutadà.
- 260...1453, novembre, 27: Inventari Bernat Cadireta, corredor de pelfa.
 *1454, gener, 16: Inventari parcial Jaume Casafranca, mercader.
 1454, juliol, 17: Testament Galceran Torró, Doctor en lleis.
 1454, agost, 31: Inventari Joana, vídua d'en Pere Ribalta, ciutadà.
 1456, novembre, 1: Testament de Llorenç de Coll, notari.
- 265...1457, febrer, 19: Encant personatge anònim.
 1457, juliol, 4: Inventari Aloi de Navel, mercader.
 1457, juliol, 6: Inventari Francesc Bertran, sabater.
 1457, agost, 14: Inventari Bernat Guillamet, vidrier.
 *1457, octubre, 13: Inventari parcial Joan Gabriel Esplugues.
- 270...1457, novembre, 10: Inventari Francesc Maldà, mercader.
 1457, novembre, 28: Inventari Ramon Malarts, canvista.
 1457, novembre, 19: Inventari Galbert Antic, mercader.
 1458, gener, 14: Encant parcial Pere Vilasaló, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
 1458, novembre, 2: Inventari Pere Terrassa, mercader.
- 275...1458, desembre?: Encant Pere Terrassa, mercader.
 1459, març, 5: Inventari Maria de Riusec.
 *1459, març, 31: Inventari parcial Margarida, vídua d'en Bonanat Florensa.
 *1459, maig, 15: Inventari parcial Francesc Sunyer, *senior*, ciutadà honrat.
 *1459, juliol, 4: Inventari parcial Llorenç Martina, mercader.
- 280...1459, juliol, 9: Inventari Jaume Riera, causídic.
 1459, octubre, 26: Testament Joan Quintà, prevere beneficiat de la Seu.
 1460, maig, 23: Inventari Jaume Piquer, candeler.
 1460, octubre, 1: Inventari Jaume Oliver, prevere canonge de la Seu de Mallorca.
 1460, octubre, 23: Inventari Angelina, vídua d'en Mateu Maldà, sastre.
- 285...1460, desembre, 17: Inventari Joan Saperà, apotecari.
 1461, febrer, 9: Inventari Guillem Garriga, balancer.
 1461, març, 9: Encant Guillem Garriga, balancer.
 1461, octubre: Inventari Joan Cardona, prevere beneficiat de la Seu.
 *1461, desembre, 3: Inventari parcial Riambau de Cardona.

- 290....1462, novembre, 3: Inventari Pere Pau Pujades, notari.
 1463, març, 11: Inventari Joan Puig, de la ciutat de Vic.
 1463, març, 15: Inventari Antoni de Mur, lloctinent d'escrivà de ració.
 1463, març, 18: Encant Antoni de Mur, lloctinent d'escrivà de ració.
 1463, agost, 30: Inventari Melcior Savall, mercader.
- 295....1464, febrer, 22: Inventari Joan Vicenç, cirurgià.
 1464, abril, 27: Inventari Angelina, vídua d'en Antoni Xarch, mercader.
 1464, juny, 11: Testament de Jaume Marmany, notari.
 (297 bis): 1464, agost, 29: Inventari Francesc Blanc, Doctor en decrets i ardiaca del Vallès.
 1464, setembre, 4: Inventari Francesc Blanc, Doctor en decrets, ciutadà.
 1464, octubre, 27: Encant Francesc Blanc, Doctor en decrets, ciutadà.
- 300....1465, abril, 29: Inventari Pere Marc Soler, prevere beneficiat de la Seu.
 1465, agost, 3: Encant Pere Marquet *junior*, mercader.
 1465, agost, 12: Inventari Rafael Cendra, baster.
 1465, setembre, 29: Testament Gabriel Altadell, bibliotecari major del Rei.
 1465, octubre, 12: Testament de Lluç Valent, notari.
- 305....1466, febrer, 3: Inventari Francesc Pujades, Doctor en lleis.
 1466?: Encant Francesc Pujades, Doctor en lleis.
 *1466, març, 8: Inventari parcial Joan Bernat de Junyent, mercader.
 1466, abril, 7: Inventari Antoni Teixidor, prevere beneficiat església vila de Cervera.
 1466, maig, 31: Testament Jaume Masdeu, sotsdiaca beneficiat església St. Just de Barcelona.
- 310....1466, juliol, 10: Inventari Lluís Destorrent, Doctor en lleis.
 1466, agost, 21: Inventari Elionor, vídua d'en Francesc d'Esparsa, cavaller.
 1466, novembre, 18: Inventari Flor, muller d'Arnau d'Estela, macip de ribera.
 1466, desembre, 24: Inventari Jaume Setantí, ciutadà honrat i senyor del castell de Calonge (bisbat de Girona).
 1467, febrer, 16: Testament de Pere Bartomeu Valls, notari.
- 315....1467, abril, 3: Encant de Joana.
 1467, novembre, 12: Inventari Francesc d'Olivella, mestre racional de la Cúria reial.
 1467, desembre, 28: Inventari Gabriel Roig, pobre mendicant.
 1468, maig, 25: Inventari Joana, vídua d'en Francesc Formós, ciutadà.
 1468, agost, 31: Inventari Bernat Despont, *senior*, jurista.
- 320....1469, gener, 26: Inventari Joana, muller d'en Rafael Soler.
 1469, octubre, 26: Inventari Joan Ginebret, notari.
 1469, novembre, 23: Encant Joan Ginebret, notari.
 1469, novembre, 8: Inventari personatge anònim, pres a instància de Marc Canyís, prevere i marmessor.
 1470, gener, 24: Encant personatge anònim, pres a instància de Marc Canyís, prevere i marmessor.

- 325...**1469, novembre, 29: Inventari Pere Tarragona, hostaler.
1469, desembre, 18: Inventari Francesc Bonastre, prevere de la Seu.
1470, març, 18: Testament Caterina, vídua d'en Jaume Colom, ciutadà honrat.
1470, juliol, 30: Testament Joan Montagut, notari.
1471, febrer, 9: Testament d'Hug de Llobets, canonge de la Seu.
- 330...**1471, febrer, 25: Inventari Isabel, vídua d'en Miquel Vives, mercader.
1471, [maig]: Inventari Antònia, muller d'en Pere Setantí, mercader.
1471, juliol, 16: Inventari Pere Saclosa, mercader.
1472, maig, 19: Inventari Pere, pastisser de Joan, lloctinent general d'Aragó i de Calàbria.
1472, juny, 25: Inventari Francesc de Junyent, mercader.
- 335...**1472, juliol, 24: Inventari Angelina, vídua d'en Guillem de Santcliment, cavaller.
1473, gener, 4: Inventari Bartomeu Agustí de Maçanet, mercader.
1473, abril, 20: Codicil al testament d'en Bartomeu de Bosch, notari.
1473, octubre, 25: Inventari Gabriel Serradell, mercader.
1474, agost, 22: Inventari Pere Caselles, prevere.
- 340...**1475, desembre, 1: Inventari Gaspar Mieres, Llicenciat en lleis.

ÍNDEX ONOMÀSTIC

Aquest índex recull els propietaris, compradors, llibreters i beneficiaris de llegats libraris que s'esmenten en l'apèndix documental.

Si el personatge porta «doc. » vol dir que l'instrument notarial és el seu; si porta un número en **negreta** seguit d'un altre de normal vol dir que és un esment d'un llibre relacionat d'alguna manera amb ell (per préstec, penyora, compra...); si, finalment, només hi surt un número en **negreta**, significa que s'esmenta en el document, sense assignar-li un número en concret de llibre.

Mentre no es doni cap dada més, un «prevere o beneficiat de la Seu» fa referència sempre a la Seu de Barcelona.

A

- abat de Castro: **141**, 30-33.
Adzuara, Domènec, il·luminador de llibres: **37**, 10.
Agnès, na: **48**, 7.
Aguilar, mossèn Joan d', ciutadà, : **293**, 23.
Agustí, Joan, escriptor de l'escripció d'en Gerard: **148**, 14.
Alà, reader: **19**, 2.
Alagot, mossèn Francesc: **46**, 2.
Albalat, Pere d': **243**, 1.
Albiol, Miquel, estudiant en lleis: **70**, 1-3.
255, 28-30.
Alda, Bernabé o Bernat d', prevere que està amb mossèn Guillem Carbonell, sagristà: **49**, 4.
51, 6, 13, 22.
Alegre, Pere, prevere beneficiat de la Seu: **46**, 6.
56, 10.
Alòs, Miquel d', mercader: doc. **169**.
Altadell, Gabriel, bibliotecari major del Rei: doc. **303**.
Altanell, Bartomeu, prevere de Barcelona: **110**, 1, 7, 10, 11.
206, 10-11, 13.
Amat, misser Antoni: **194**, 24-25.
Andreu, Pere, escriptor: **247**, 9.
Andreu, Pere, notari: **105**, 2.
doc. **159**.
Angelina, vídua d'Antoni Xarch, mercader: doc. **296**.
Angelina, vídua de Guillem de Santcliment, cavaller: doc. **335**.
Angelina, vídua de Mateu Maldà, sastre: doc. **284**.
anònim, personatge: docs. **5**, **6**, **8**, **9**, **16**, **54**, **70**, **76**, **78**, **81**, **96**, **163**, **229**, **265**.
anònim, personatge, de la vila de Santa Coloma: doc. **11**.
anònim, personatge, (en Besanta?): doc. **77**.
anònim, personatge (en Jaume Salom, prevere?): doc. **206**.
anònim, personatge, mercer i ciutadà de Barcelona: doc. **13**.

- anònim, personatge, pres a instància de mossèn Manuel de Rajadell: doc. **44**.
anònim, personatge, pres a instància de Marc Canyís, prevere i marmessor: docs. **323** i **324**.
anònima, dama, d'un alberg prop del monestir del Carme de Barcelona: doc. **35**.
Antic, Galbert, mercader: doc. **272**.
Antònia, muller de Pere Setantí, mercader: doc. **331**.
Antònia, difunta muller del notari Bartomeu de Bosch: **337**.
Antònia, vídua de Gabriel Plaença, servidor de la Casa reial: **121**.
Antònia, vídua de Ramon Serra, mercader: **262**.
aragonès, un: **141**, 39.
Aragonès, Esteve, prevere: **12**, 18.
Arcayna, Pere d', resident a l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona: **83**.
Argentona, Joan d', donzell: doc. **94**.
Arnau, prevere: **11**, 6.
arquebisbe de Saragossa: **141**, 8,9,38.
194, 33-34.
Arrover, Jaume, clergue tonsurat d'en Morey: **20**, 1.
Arxant, Bernat, corretger: doc. **113**.
Asbert, François: **148**, 19.
Asbert, Gabriel: **197**, 4.
auditor del legat: **105**, 5,6.
Avinent, Bartomeu, argenter: **247**, 62.
Avinyó, Elionor d', familiar i domèstica de la reina Violant de Bar: docs. **232** i **233**.
Avinyó, Marc d', seder: doc. **235**.
Avinyó, Mateu, germà i marmessor testamentari de Marc d'Avinyó, seder: **235**.

B

- Babau, Guillem: **42**, 3.
Bages, mossèn: **225**, 1.
Bages, mossèn Esteve: **206**, 6.
Balell, mestre Rigo: **194**, 8.
202, 2.
Ballester, Antoni, ballester difunt: **109**.
Ballester, Bartomeu, notari de València: **160**, 29.
Ballester, Jaume, prevere beneficiat de la Seu i de l'església de Sant Just Desvern: doc. **29**.
Ballester, Pere, estudiant en arts que està en casa de mossèn Bernat de Gualbes: **160**, 23.
167, 3.
Banyaloca, Antoni de, notari: doc. **106**.
Barart, Marc, prevere: **293**, 8.
Baró, Jaume, notari: **199**, 8-10, 12-14.
233, 11.
255, 21,25.
Bartolo, Joan, mercader: **99**, 1.
Bartomeu, Pau, prevere beneficiat de la Seu: docs. **203** i **204**.

- Bas, Pere, corredor públic, difunt marit de Francesca: **67**.
Basí, Joan: **12**, 4.
Basset, fra Pere: **105**, 11.
Basset, Guerau, notari: docs. **198** i **199**.
Bassols, Joan, cirurgià que està al Call: **287**, 7.
Bastat, Pere, notari: **247**, 6-8,27,36,55,61.
Batet, Pere, corredor: **247**, 24.
batlle de Santpedor: **219**, 4.
Batlle, Ramon: **141**, 11.
194, 30.
Baucells, Joan, prevere beneficiat de la Seu: docs. **45** i **46**.
Beliarde, Bernat de, parròquia de Sant Feliu de Codines: **25**.
Bellafilla, Joan de, Llicenciat en dret: doc. **239**.
262.
Bellafilla, mossèn: **273**, 2.
Bellafilla, Narcís i Joan de, fills del Llicenciat en dret Joan de Bellafilla: **239**.
Bellmunt, Joan de, bidell de la Seu: **69**, 8.
126, 12.
Bellví, mossèn Francesc de: **156**.
Ber, Enric, bidell de la Seu i venedor públic de llibres: **185**, 1-11.
194, 41-45.
219, 1-15.
225, 3-4.
Berenguer, mossèn, servidor del bisbe d'Elna: **85**, 10.
Berga, Joan, corredor: **247**, 20.
Bernat, mestre, sastre que està a la plaça de les Cols: **90**, 13.
Bertran, Francesc, canonge de la Seu: docs. **193** i **194**.
Bertran, misser Francesc: **143**, 3,6,7.
Bertran, Francesc, sabater: doc. **267**.
Bertran, Francesc, cavaller: **327**.
Bertran, Pere, àlies Monyos, de la vila de Moseros (regne de València): doc. **103**.
Bertran, Tomàs: **12**, 12.
Bertrana, vídua: **243**, 10.
Beses, madona: **89**, 43.
bidell de la Seu: **138**, 2.
218, 5.
bisbe de Barcelona: **140**, 32.
bisbe d'Urgell: **194**, 31.
Blanc, Francesc, Doctor en decrets i ardiaca del Vallès: doc. **297 bis**.
Blanc, Francesc, Doctor en decrets, ciutadà: docs. **298** i **299**.
Boions, mossèn Bernat, prevere: **160**, 12, 18.
Bols, Bartomeu, prevere beneficiat de Santa Maria del Mar: doc. **200**.
Bonanat, Francesc, marit de Caterina: **41**.
Bonastre, Francesc, prevere de la Seu: doc. **326**.

- Borràs, mossèn Joan, canonge de Mallorca: **138**, 11.
Borrossà, Oliver, pellisser: docs. **98** i **99**.
Boscà, Joan, menor de dies: **148**, 4.
Boscà, Pere, prevere de Barcelona: docs. **132** i **133**.
Bosch, Bartomeu de, notari: doc. **337**.
Bosch, Guillem, àlias Salavert, pare d'Antoni Salavert, mercader: **168**.
Bosch, Joan de, fill de Bartomeu de Bosch, notari: **337**.
Boteller, Jaume, mercader: doc. **248**.
Bou: **46**, 5.
Bou, Joan, mercader de Barcelona resident a Saragossa, marit de Margarida: **220**.
Bover, mossèn Pere, prevere: **19**, 12-14.
Bramona, mossèn Miquel, prevere: **204**, 1,4,5,10.
Bretons, Lleonard de: **106**, 3.
Brocard, Antoni, notari: doc. **236**.
Bru, Narcís, notari: **182**, 2.
Burgès, Pere, barber: doc. **249**.
Burrull, Guillem, Llicenciat en decrets: doc. **174**.
Busard, Antoni, argenter: doc. **208**.
Busquet: **202**, 5.
Busquet, Gabriel: **90**, 17.
Busquets, Bernat, estudiant: **293**, 24.
Busquets, casa d'en: **45**.
Busquets, Guillem de, ciutadà: doc. **62**.
Busquets, Pere de, mercader, marit d'Eulàlia: **129**.
Busquets, Pere de, ciutadà: doc. **142**.
Busquets, Ponç de, canonge: **62**.
Bussot, Joan, ciutadà honrat: **141**, 34.
doc. **228**.

C

- Cabanyelles, Guillem de, mercader: doc. **93**.
Cadireta, Bernat, corredor de pelfa: doc. **260**.
Calderó, mestre: **243**, 11.
Callís, mossèn Jaume, jurista: **84**, 11.
85, 2,9.
doc. **170**.
340, 31,54,92,95,98-99.
Callís, mestre Nicolau: **141**, 6,7.
Camp, Pere: **12**, 5.
Canalda, mossèn Joan, prevere: **247**, 96.
Canals, Miquel: **48**.
Canals, mossèn Pere: **167**, 12.
Candells, Pere, notari de Perpinyà: **105**, 14-16.

- Canyelles, Gabriel, notari: **66**, 29-30.
141, 14.
- Canyelles, Jaume, rector de Sabadell: **56**, 7.
- Canyís, mossèn Marc, prevere i marmessor d'un personatge anònim: **323** i **324**.
capellà major de la Senyora Reina: **141**, 40.
- Carbonell, Francesc, apotecari: **114**.
- Carbonell, Guillem, sagristà: **49**, 4.
51, 6,11,13.
- Cardó, Berenguer, ciutadà: doc. **73**.
- Cardona, mossèn Jaume: **247**, 16.
- Cardona, noble don Jaume de: **194**, 21.
- Cardona, Joan, prevere: **58**, 1.
- Cardona, Joan, prevere beneficiat de la Seu: doc. **288**.
- Cardona, mossèn Mateu, cavaller: **216**, 18.
- Cardona, Riambau de: doc. **289**.
- Carner, Simó, notari: **115**, 16-17.
- Carrera, Dalmich: **18**, 4,9.
- Carrera, Jaume, notari: docs. **17** i **18**.
- Carrera, Pere, escriptent: **17**, 15-17,19.
18, 8.
- Casafranca, Jaume, mercader: doc. **261**.
- Casaldàguila, Ramon de: **34**, 6.
- Casamitjana, Pere de: **136**, 15
138, 9.
- Casanova, Pere de, notari: **121**.
- Caselles, Pere, prevere: doc. **339**.
- Cases, Antoni, mercader: doc. **240**.
- Cases, mossèn Bartomeu, canonge de la Seu: **151**, 1.
- Casesblanques, Francesc de: **12**, 1-2,21.
- Castanyer, Bernat, llibreter: **322**, 1-2.
- Castanyer, Francesc, Professor en ambdós drets, canonge de la Seu, ardiaca Vallès: doc. **27**.
- Castanyer, Pere i Joanet: **27**.
- Castell, Joan: **218**, 35.
- Castell, Lluís del: **151**, 8.
- Castellar, escuder difunt d'en Pere Gircós, mercader: **187**.
- Castellar, Joan, prevere beneficiat església monestir de Santa Clara de Barcelona: **219**, 9.
castellà, un: **105**, 8,20,25-26.
- Castelló, Jaume: **318**, 4.
- Castera, mestre Andreu: **243**, 15.
- Castro, abat de: **141**, 30-33.
- Català, Joan, escriptent de lletra rodona: **286**, 12.
- Català, Macià, mercader: doc. **234**.
- Caterina, muller d'en Francesc Bonanà: **41**.
- Caterina, vídua de Guillem Coll, algtzir del Governador: doc. **244**.

- Caterina, vídua de Jaume Colom, ciutadà honrat, filla de Francesc Bertran, cavaller: doc. **327**.
 Cavaller, Antoni, causídic: **311**.
 Cebrià, Joan: **34**, 3.
 Cendra, Rafael, baster: doc. **302**.
 Cerdà, Pere, prevere beneficiat de Santa Maria del Mar: doc. **63**.
 Cirer, Jaume, cofrer, marit de Valença: **71**.
 Ciurana, Jaume, corredor de pelfa: **145**, 24.
 Clara, vídua de Romeu Desfeu, argenter: doc. **86**.
 Claris, Joan, que viu amb Bernat Frigola, prevere : **201**, 1.
 Claris, Joan i Pere, fills d'en Joan Claris: **201**, 1-3.
 Clergue, Llop, especier difunt: **226**.
 Codina, Bernat, mercader: **106**, 7.
 Cogolls, prevere: **206**, 7.
 Coll, Andreu de, rector de l'església de Sant Iscle de les Feixes: doc. **47**.
 Coll, Arnau de, escrivà de lletra rodona: **38**, 4.
 Coll, Guillem, algtzир del Governador de Catalunya i difunt marit de Caterina: **244**.
 Coll, Jaume de, mercader: **219**, 11.
 Coll, Llorenç de, notari: doc. **264**.
 Collell, Francesc, de casa de mestre Felip de Malla: **141**, 1.
 Colom, Jaume, ciutadà honrat: doc. **195**.
 Colom, Jaume, ciutadà honrat, difunt marit de Caterina: **327**.
 Colom, Jaume, hereu universal seva àvia Caterina, vídua de Jaume Colom, ciutadà: **327**.
 Colom, Joan: **53**, 9.
 Colunya, Jofre de, corretger: docs. **191** i **192**.
 Comelles, Joan: **188**, 5.
 Comes, Guillem, llibreter: **34**, 4.
     110, 12.
     148, 21.
 Comes, Pere, prevere escrivà: **219**, 13.
 Company, Pere, apotecari: doc. **107**.
 Conesa, Bernat, escuder d'en Julià Garrius, cavaller de la vila de Perpinyà: doc. **40**.
 Conill, Nicolau, canonge de la Seu: doc. **90**.
 Conjunta, Pere, mercader: doc. **250**.
 Corbera, Riambau de: doc. **289**.
 Coromines, Bernat: **53**, 10.
 Coromines, Guillem de, prevere prior: **178**, 1.
 Cortada, mossèn Joan: **151**, 7.
 Cortada, Nicolau: **219**, 8.
 Cortina, mossèn, domer de la Seu: **110**, 4.
 Cosay, mossèn Pere: **255**, 15.
 Cosida, estudiant: **141**, 16-17,25.
 Cosida, Joan, canonge de la Seu: **322**, 5.
 Costa, mestre de les Escoles: **49**, 6.
 Costa, Bernat, prevere beneficiat de la Seu: **69**, 1.

Costeges, Bernat, causídic: docs. **216** i **217**.

Cubels de Lleida, Ramon: **105**, 17.

Cucó?: **204**, 6.

D

Dalmau, Antoni, de Sant Sadurní, al bisbat de Girona: **45**, 8.

Dalmau, Joan, notari: doc. **10**.

Dalmau, Pere, notari: doc. **21**.

Dalmau, senyor en: **133**, 6.

Dalmich: vegeu Carrera, Dalmich.

Damer, Antoni, beneficiat: **206**, 15.

Daniel, *lo barber*: doc. **156**.

Darius, mossèn Pere, canonge de Girona: **194**, 22.

Dàvila, Joan, que està a casa de mossèn Sapllana, canonge: **204**, 2.

Deguda, Martí, cambrer: **145**, 4.

Delesquarra, mossèn Berenguer, nebot de Domènec Ponç, canonge i ardiaca major: **65**, 25.

Desfeu, Romeu, argenter: doc. **72**.

difunt marit de Clara: **86**.

Desplà, misser Francesc: **66**, 5,7,11-16,20-21,23,25,27.

Desplà, Francesc, llibreter: **216**, 19-22.

Desplà, Jaume, prevere de Barcelona: **110**, 6.

Desplà, Joan, llibreter i enquadrador: **19**.

91, 1.

Desplà, mossèn Pere, prevere: **140**, 66.

Despont, Bernat, *senior*, jurista: doc. **319**.

Despuig, Bernat, prevere que està amb mossèn Pere Bover: **19**, 12-13.

Despuig, Jaume, escrivà difunt: **19**, 14.

Despuig, Joan, mercader: doc. **118**.

Despuig, Pere, notari: **160**, 12,24.

Despujol, mossèn Ferrer, canonge: **88**, 7.

Despujol, Joan, notari: doc. **243**.

Destorrent, Lluís, Doctor en lleis: doc. **310**.

Devesa, Bernat: **175**, 4.

Diç, mestre Joan: **141**, 12-13.

Dies, Antoni, argenter: **275**, 1.

Díez d'Aragó, Martí: **85**, 6.

Diona, Jaume: **233**, 9.

doctor metge de la Senyora Reina: **141**, 24.

Donada, muller d'en Jaume Llop, àlies Clergue, ciutadà difunt: **226**.

Doni, Gerard de, mercader de Cagliari: **17**, 2.

Dorreyra, Pedro, mercader: **242**, 1.

Duran, Francesc, prevere beneficiat de la Seu: **69**, 2.

- doc. **130**.

E

- Eimerich, notari: **126, 7.**
Elies, Pere, pagès: doc. **25.**
Elionor, vídua de Francesc d'Esparsa, cavaller: doc. **311.**
Elionor, vídua de Francesc de Soler, cavaller: doc. **227.**
Elionor, vídua de Marc Saclosa i filla de Marc d'Avinyó, seder: **235.**
Ermendans, Jaume, apotecari: doc. **131.**
Ermengol, Vicenç, corredor: **328, 2.**
Escala: **167, 18.**
Escevena, vídua de Nicolau Samarés, ciutadà: doc. **3.**
escolà, un: **105, 27-28.**
escolà de Jonqueres: **158, 1.**
Escuder, Joan, notari: doc. **91.**
Espanya, Lluís d', vaser (enterramorts) de la Seu: **317.**
Espanya, Lluís, mestre d'escolars resident a casa del Governador reial: **322, 6.**
Espanya, prevere: **141, 27.**
Esparreguera, Miquel d', escrivà: doc. **30.**
Esparsa, Francesc d', cavaller, difunt marit d'Elionor: **311.**
Espigoler, notari: **51, 7.**
Esplugues, Bernat d', notari: **85, 11.**
doc. **164.**
Esplugues, Joan d', mestre en arts i medicina, canonge de la Seu: doc. **123.**
Esplugues, Joan Gabriel: doc. **269.**
Estadella, Francesc, peller: doc. **183.**
Estayó, Bartomeu, notari menor de dies: **178, 2.**
Estela, Arnau d', macip de rivera, marit de Flor: **312.**
- Esteve, mossèn Antoni, prevere església monestir Sant Pere de les Puelles: **197, 3.**
225, 2.
Estiu, Cristòfor, prevere beneficiat església Sant Just de Barcelona i de la de Santa Maria de
Turers de Banyoles (Girona) : **136, 2,4-5.**
estudiant de Lleida: **105, 10.**
Eufrasina, filla d'en Llorenç de Coll, notari difunt, i de Francina: **264.**
Eulàlia, muller d'en Pere de Busquets, mercader: doc. **129.**
Eulàlia, vídua d'en Bartomeu Senós, apotecari: docs. **166 i 167.**

F

- Fàbrega, Bernat de, de la tresoreria del Rei: doc. **214.**
Fàbregues, Pere, corredor d'orella: **90, 7.**
Fàbregues, mossèn, beneficiat de Santa Maria del Mar: **197, 2.**
Falconer, Joan, ciutadà: **157.**
Febrer, Pere Andreu, frare del monestir de Sant Jeroni de la Murtra: **281.**

- Febrera, Antoni, prevere beneficiat de Santa Maria del Mar: doc. **52**.
Feiner, Francesc, prevere beneficiat església Sant Just de Barcelona: doc. **139**.
Fell, mossèn: **197**, 1.
Ferrer, Bernat, de la vila de Cervera: **212**.
Ferrer, Francesc, apotecari: docs. **41** i **42**.
Ferrer, Francesc, prevere vicari de l'església Santa Maria del Pi: **219**, 5.
Ferrer, Guillem, mercader: doc. **4**.
Ferrer, Joan, notari: **199**, 3.
Ferrer, Joan, batxiller en arts i mestre d'escolars majors: **303**.
Ferrer, Jaume, paraire: **273**, 1.
Ferrer Despuig, Joan, mercader: doc. **12**.
Ferrera, Joan de: doc. **26**.
Ferriol, Antoni, prevere que està a l'alberg d'en Bou: **46**, 5.
Ferriol, Pere: **48**, 5.
Figuera, Esteve, prevere beneficiat església de Sant Just de Barcelona: **219**, 3.
Flor, muller d'Arnau d'Estela, macip de rivera: doc. **312**.
Florensa, Bonanat, difunt marit de Margarida: **277**.
Fonolleda, Arnau, ciutadà: **122**.
Fonolleda, Francesc, notari i escrivà reial: doc. **59**.
Fonollet, Guillem Ponç de, Doctor en decrets, canonge i sagristà de la Seu: **194**, 28.
Fonolles, Miquel, escolà del Senyor Rei: **36**, 2.
Font, prevere: **90**, 28.
Font, Antoni de, notari i escrivà reial: docs. **104** i **105**.
Font, Miquel: **141**, 26.
Fontcuberta, Joan de, notari: doc. **160**.
Forest, Gabriel de, notari: doc. **186**.
Formigals, Salvador, que està en casa de Ramon Batlle: **194**, 30.
Formós, Francesc, ciutadà, difunt marit de Joana: **318**.
Formós, mossèn: **162**, 3.
Formós, mossèn Miquel: **56**, 4,10.
Formosa, Francesc, mestre racional de la Cúria reial: doc. **215**.
Fornells, mossèn Antoni, canonge de Barcelona: **19**, 4.
framenor castellà: **105**, 18.
framenor castellà: **141**, 29.
Franc, Joan, notari: **160**, 4,7,10,15-17,20,22,27.
Francà, notari: **243**, 16.
Francesca, vídua d'Antoni Ballester, ballester: **109**.
Francesca, vídua de Pere Bas, corredor: doc. **67**.
Francesca, vídua de Bartomeu Trillo, ciutadà: doc. **259**.
Francina, filla de na Sobravilla, que està prop la carnisseria del Call: **216**, 25.
Francina, vídua d'en Llorenç de Coll, notari: **264**.
frare de Columba del Carme: **243**, 13.
frare predicador que llegeix a la Seu: **49**, 5.
Freixenet, notari: **42**, 4.

Frigola, Bernat, prevere capellà de Santa Maria del Mar: doc. **201**.
 Frigola, mossèn Pere: **141**, 37.
 Frugell, Nicolau, escriptent: **56**, 12.
 Fuster: **85**, 3.
 Fuster, Antoni, prevere beneficiat de la Seu: **68**,
69, 1,2,8.

G

Galí, Agustí, peller: **194**, 9-10,14,16.
233, 3,5-6.
242, 5-6.
247, 63-95.
287, 4-5.
 Galí, prevere: **20**, 2.
 Gamalech, senyora: **195**, 5.
 Garcia, Dídac, arxiver i notari: doc. **213**.
 Garriga, Guillem, balancer: docs. **286** i **287**.
 Garriga, Joan, prevere rector de Collbató, diòcesi de Barcelona: doc. **60**.
 Garrius, Julià, cavaller de la vila de Perpinyà: **40**.
 Gassull, Pere, escriptent: **11**, 3-4.
 Gayters, Ramon, notari: **15**, 1.
 Gençà, Antoni, prevere beneficiat de la Seu: docs. **87** i **88**.
 Gener, canonge: **243**, 4.
 Gener, Joan, donzell: doc. **108**.
 Gener, Pere, prevere que està amb el prior de les Verges: **49**, 3.
 Genestar, Gabriel, prevere: **56**, 1.
 Genover, Nicolau, mercader: **244**, 2-6.
 Geralt, Yvo, fill de Guillem Geralt, procurador: **211**, 44-48.
 Gerard, Joan, notari: **160**, 2.
 Gibert, Bernat, sastre: doc. **182 bis**.
 Gibert, Pere: **45**, 8.
 Gibert, Pere, nebot d'Hug de Llobets, canonge de la Seu: **329**, 2.
 Gili, Simó, escriptent: **236**.
 Ginebret, Joan, notari: **194**,
 docs. **321** i **322**.
 Gircós, Pere, mercader: doc. **187**.
 Girona, Pere, Llicenciat en lleis: doc. **149**.
 Gomar, Bernat, estudiant: **138**, 7.
 Gombau, Gabriel, canonge de Barcelona: **46**, 7,
 doc. **143**.
 Gornal, Bernat: doc. **172**.
 Gràcia, Francesc, físic: **148**, 2.
 Granollacs, Bernat de, mestre en arts i medicina: **212**,
231, 27-29.

Gregori, G., bidell de la Seu: **299**, 19.
Griva: **243**, 6.
Gros, prevere: **20**, 3.
Gros, Pere, prevere beneficiat de Santa Maria del Mar: docs. **127** i **128**.
Gual, Jaume, estudiant: **293**, 3.
Gual, Llorenç, argenter: **242**, 2.
Gualbes, mossèn Bernat de: **160**, 23.
Gualbes, mossèn Ferrer de, ciutadà honrat: **66**, 4.
doc. **89**.
Gualbes, Joan de, àlies Ligatzel: **262**.
Gualbes, Pau de, fill de mossèn Ferrer de Gualbes: **89**, 49.
Gualbes, Pere de, ciutadà: **52**.
Guasch, Bernat, company del prevere Joan Quintà: **281**.
Guerau, Bartomeu, escriptent: **301**, 4.
Guerau, Jaume, pagès: doc. **39**.
Guerau, Pere, que està a la Casa de la Almoïna: **69**, 6.
Guillamet, Bernat, vidrier: doc. **268**.
Guillem, Jaume, notari: doc. **211**.
Guillem, Pere, estudiant en arts: **92**, 1.
Guineu: **46**.
Güell, frare ermità: **141**, 28.
Güells, Pere, barber que està a la plaça Nova: **175**, 1.

H

Hamist, Joan, coquer: docs. **251** i **252**.

I

Isabel [de Montcada]: vegeu Montcada, Isabel.
Isabel, vídua de Francesc Oliver, corredor d'orella: doc. **182**.
Isabel, vídua de Joan Roure, ciutadà difunt: **122**.
Isabel, vídua de Miquel Vives, mercader: doc. **330**.
Isern, Bernat, pesador del pes reial: docs. **188** i **189**.
230, 1.
Isern, Jaume, notari, sogre del també notari Joan Escuder: **91**, 1.
Isern, Rafael, fill de Bernat Isern, pesador del pes reial difunt: doc. **230**.

J

Jaume, prevere: **38**, 2.
Jeroni, Pere, prevere beneficiat de la Seu: docs. **109** i **110**.
Joan, mestre, escriptura de lletra rodona: **19**, 3.
Joan, il·luminador de llibres del Senyor Rei: **36**, 1.

- Joan, lloctinent general d'Aragó i Calàbria: **333**.
Joana: doc. **315**.
Joana, hereva del tapiner Salvador Martí i muller de Bartomeu Rossell: **210**, 1.
Joana, muller de Rafael Soler: doc. **320**.
Joana, vídua de Francesc Formós, ciutadà: doc. **318**.
Joana, vídua de Bernat de Montpalau, cavaller: doc. **207**.
Joana, vídua de Pere Ribalta, ciutadà: doc. **263**.
Jofre, misser Pere Guillem: **51**, 4, 14-21.
Joncadella, Antoni de, difunt, de la vila de Santpedor: **211**, 49-51.
Jordà, misser Francesc: **305**, 38.
306, 5-24, 26-33.
Jordà, Guillem, notari: **106**, 1.
160, 1,5-6,11,14.
Jordà, misser Guillem: **85**, 5,7-8.
141, 18.
194, 38.
Jordà, misser: **243**, 12.
Jordà, mossèn Guillem: **154**, 3.
Jovanteny, Francesc, prevere beneficiat església monestir Santa Maria de Jonqueres de
Barcelona: docs. **157** i **158**.
jove de Cervera: **11**, 11.
Juglar, notari: **90**, 29.
Julià, mossèn Joan, prevere: **127**.
Junyent, Francesc de, mercader: doc. **334**.
Junyent, Joan Bernat de, mercader: doc. **307**.
jurat d'en Bernat Nadal, notari: **12**, 3,7.

L

- Laneres, Joan, barber mallorquí: **295**, 3.
Lapacet, mestre Joan de, estudiant en arts: **247**, 15,18, 44,58.
Lledó, Pere: **233**, 1.
Lleida, estudiant de: **105**, 10.
llibreter, un: **324**, 13.
Llinyà, Pere, prevere beneficiat església Santa Maria del Mar: docs. **125** i **126**.
138, 11.
Llinyà, Pere, sastre, ciutadà de Girona, pare de Pere Llinyà, prevere: **125**.
Lloberes, Guillem Joan, estudiant en arts: **247**, 26.
Lloberes, mossèn: **252**, 1.
Llobet, Berenguer, procurador reial a Mallorca, pare de Bernat Llobet, ciutadà honrat: **95 bis**.
Llobet, Bernat, ciutadà honrat: docs. **95** i **95 bis**.
Llobet, Jaume, notari: **91**, 2.
Llobet, mestre Joan: **266**, 43.
Llobets, discret: **11**, 9.

Llobets, Hug de, canonge de la Seu: doc. **329**.
 Llop, Jaume, àlies Clergue, ciutadà: doc. **226**.
 Llorenç, Antoni, sastre: doc. **205**.
 Llorenç, Joan, vidrier: doc. **257**.
 Llull, canonge: **243**, 3.
 Llull, Joan, ciutadà de Barcelona: **106**, 2.
 Llull, Romeu, ciutadà honrat: doc. **43**.
 Lòpiz, Miquel, escriptent: **20**, 16.
 Lor, Joan, estudiant en arts que viu amb Jaume de Vallseca: **69**, 3.
120.
 Lor, mossèn, prevere: **301**, 7.
 Loral, Francesc, prevere beneficiat de la Seu: **56**, 7.
 Lorenc, Joan, prevere: **66**, 17.
 Luna, Ramon de, prevere de la Seu: **110**, 8.
 Lunes, carnicer: **143**, 1.

M

Macià, sabater: **202**, 4.
 Maçanet, Bartomeu Agustí de, mercader: doc. **336**.
 Maçanet, Berenguer, mercader: **79**, 3.
 Maçanet, Guillem, mercader: doc. **14**.
 Maçanet, Pau, fill de Berenguer Maçanet, mercader: **79**, 3.
 Magdalena, filla de Bernat Gornal, ciutadà: **172**, 2.
 Malarts, Ramon, canvista: doc. **271**.
 Maldà, Francesc, mercader: doc. **270**.
 Maldà, Mateu, sastre, difunt marit d'Angelina: **284**.
 Malet, misser Pere: **66**, 22.
85, 12.
88, 5.
105, 3-4.
 Malla, mestre Felip de, mestre en arts i teologia, canonge de la Seu i rector de santa Maria del Pi, autor de *Lo pecador remut*: **46**, 1.
 docs. **140** i **141**.
 Manresa, Pere, mercader: **247**, 54.
 Maragall, Ramon, frare del monestir de Poblet: **66**, 1-2.
 March, Bernat, prevere beneficiat església de Santa Maria del Mar: doc. **112**.
 March, mossèn Lluís: **164**, 184.
 March, Joan, rector de l'església de Sant Miquel de Barcelona: **219**, 6,10.
 Margarida, muller de Joan Bou, mercader: doc. **220**.
 Margarida, muller de Bartomeu Ripoll, notari: doc. **176**.
 Margarida, vídua de Bonanat Florensa: doc. **277**.
 Maria: **326**.
 Maria, difunta germana de Joan Cardona, prevere difunt: **288**.

- Marimon, sor Sança de, del monestir de Santa Clara de Barcelona: **135**, 8.
- Marmany, Jaume, notari: **160**, 9.
247, 2.
 doc. **297**.
- Marquès, Francesc, ciutadà: doc. **101**.
- Marquet, Pere, *junior*, mercader: doc. **301**.
- Marquet, Pere, *senior*: **301**, 10.
- Marquilles, Jaume, prevere i jurisconsult: **194**, 39.
340, 36.
- Martí: **53**.
- Martí, Arnau, mercader: **51**, 1-2.
- Martí [l'Humà], Rei: **61**.
- Martí, fra Berenguer, prior de Ordre de sant Agustí al Garraf (diòcesi de Barcelona):
 doc. **111**.
- Martí, fill d'en Berenguer: **11**, 1-2.
- Martí, Guillem: **219**.
- Martí, Pere, físic: **225**, 3-4.
- Martí, Salvador, tapiner: docs. **209** i **210**.
- Martina, Llorenç, mercader: doc. **279**.
- Martorell, Simó, argenter: doc. **53**.
- Mas, Antoni, especier: doc. **231**.
- Mas, escriptent: **247**, 5.
- Mas, Francesc, prevere vicari perpetu de Santa Maria del Mar: **211**, 42-43.
- Mascaró, Pere, llibreter: **90**, 3,9-11,14,20,22.
148, 6,8.
160, 3,19.
167, 2,6,9,11.
192, 4.
194, 15,19.
199, 1,4,5,7,11.
217, 4,5,8,11-12,15.
247, 51.
- Masdeu, Jaume, sotsdiaca beneficiat església de Sant Just de Barcelona: doc. **309**.
- Massó, Guillem, prevere beneficiat església Santa Maria del Mar: docs. **196** i **197**.
- Matella, Francesc, escriptent: **199**, 6.
- Mates, Mateu, marmessor testamentari de Joan Rovira: **218**, 1.
- Mateu, Antic, fill d'en Jaume Mateu de Granollers: **299**, 1-2.
- Mateu, mossèn Bernat, canonge: **301**, 2.
- Matoses, Simon Bernat, mercader: **301**, 5,9.
- Maymó, fill d'en Bernat: **11**, 5.
- Mercader, Pere, tresorer reial: **194**, 45.
- mercer anònim ciutadà de Barcelona: doc. **13**.
- Merçells, Guillem de, de la parròquia de Santa Maria del castell de Gallifa: **25**.

- Mestre, Joan, prevere beneficiat església del monestir de Santa Eulàlia del Camp de Barcelona: docs. **48 i 49**.
- Mieres, Gaspar, Llicenciat en lleis, fill del jurista Tomàs Mieres: doc. **340**.
- Mieres, Tomàs, jurista: **340**, 4,6,60,86-89,94-95,97-98,102,106,109,120.
- Milars, [...], prevere de Barcelona: **69**, 8.
- Minguet, Salvador, prevere: **63**.
- Minoli: **90**, 15.
- Miquel, el verger: **90**, 5,6.
- Miquel, Antoni, notari: **243**, 17.
- Miquel, Bernat, ciutadà: doc. **102**.
- Miquel, misser Bernat: **194**, 12,36.
- Miquel, Jordi: **101**, 1.
- Miquel, Honorat, apotecari (fill d'en Pere Miquel, jurisperit de Perpinyà): doc. **114**.
- Miró, Bernat, prevere de Barcelona que celebra a l'església de Sant Just: **126**, 4,8.
- Miró, mossèn Bernat, prevere beneficiat església Sant Miquel de Barcelona: **136**, 1.
- Miró, Joan, escriptent: **160**, 28.
- Miró, Pere, sogre del servidor de la Casa reial Gabriel Plaença: **121**.
- Moles, Francesc, notari: **217**, 2.
- Molgesa, Joan, prevere beneficiat església Santa Maria del Mar: **219**, 16-32.
- Moliner, Martí, batxiller en decrets, canonge i degà de la Seu: docs. **50 i 51**.
- Molins, Arnau de, peller i venedor de llibres: **16**, 3.
18, 1,6-7.
20, 7,11,13-15.
23, 2.
32, 1,2.
34, 8.
38, 1,3.
51, 10.
56, 3,5.
66, 6.
69, 7.
90, 2.
119, 1.
136, 14.
138, 10.
167, 4-5,13-14.
- Monells: **265**, 1.
- Moner, fra Joan, procurador del monestir de Sant Jeroni: **324**, 2,4,7-8,10-12,14-21.
- Monich: **56**, 11.
- Montagut, Joan, notari: doc. **328**.
- Montalt, mossèn: **105**, 21.
- Montcada, dona Isabel de: **233**, 6-7.
- Montjuich, Miquel de, ciutadà: **148**, 3.
- Montmany, Bernat de, draper: doc. **24**.

Montpalau, Bernat de, cavaller: doc. 7.
difunt marit de Joana: 207.
Montserrat, Galceran, donzell domiciliat a Barcelona: doc. 253.
Mora, mossèn: 143, 2.
Moradell, Nofre, cirurgià: 295, 1.
Morell, mossèn [Bernat], prevere: 173, 1.
Morer, peller: 202, 1.
Morey: 20, 1.
Muner, Bernat, paraire difunt, marit de la també difunta Valença: 87, 11.
Mur, Antoni de, lloctinent d'escrivà de ració, Antoni de: 147, 1.
160, 21.
docs. 292 i 293.
Mur, fra Lluís de: 266, 4.

N

Nadal, Bernat, notari: docs. 146, 147 i 148.
vegeu «jurat d'en...»: 12, 3,7.
Naut, Ramon de la, barber: doc. 202.
Navarro, Joan, prevere beneficiat de la Seu: 219, 1.
Navarro, Oliver: 90, 18.
Navel, Aloi de, mercader: doc. 266.
Navel, Bartomeu de [Doctor en decrets i canonge de la Seu]: 194, 26.
Negre, Francesc, notari jurat: 25.
Nicolaua, vídua de Joan de Bellafilla, Llicenciat en dret: 239.
notari, un: 217, 6.
Noves, misser de: 305, 28.

O

Obila: 11, 10.
Oliva, Antoni, beneficiat de la Seu que està amb mossèn Gabriel Palou, cabiscol de la Seu: 110, 9.
Olivella, Francesc d', mestre racional de la Cúria reial: doc. 316.
Oliver, Francesc, corredor d'orella, difunt marit d'Isabel: 182.
Oliver, Jaume, prevere canonge de la Seu de Mallorca: doc. 283.
Oliver, Joan, notari: 126, 5.
Oller, mossèn Pere, prevere beneficiat de la Seu: 151, 3,9.
Olzina, Joan, secretari del Senyor Rei: 141, 21.
Orisa, barber: 271, 1.
Ortoneda, Jaume, prevere de la vila de Solsona, oncle del mercader Joan de Vilagenís: 258.

P

- Palència, Ferrando de: **217**, 1.
Palomar, misser Joan, oficial del bisbe de Girona: **85**, 1.
105, 13.
Palou, mossèn Gabriel, cabiscol de la Seu: **110**, 9.
Palou, mossèn Pere, canonge: **56**, 8.
128, 2.
141, 15,19.
194, 27,29.
Panyella, Vicenç: **69**, 5.
Papiol, Ramon de, Doctor en lleis: **219**, 12.
Pasqual, Joan, pare de Joan Pasqual i germà difunt del beneficiat Pere Pasqual: **222**.
Pasqual, Joan, fill de Joan Pasqual i nebot del beneficiat Pere Pasqual: **222**, 20-44.
Pasqual, Joan, mercader, fill de Ramon Pasqual i nebot del beneficiat Pere Pasqual: **222**.
Pasqual, Pere, prevere beneficiat de la Seu: doc. **222**.
Pasqual, Ponç, fill de Ramon Pasqual i nebot del beneficiat Pere Pasqual: **222**, 1-19.
Pasqual, Ramon, germà i marmessor testamentari de Pere Pasqual, beneficiat de la Seu, i pare de Ponç i Joan Pasqual: **222**.
Pau, misser Jaume: **194**, 18,32.
Pau, Jaume, Doctor en lleis: **219**, 2.
Pedralbes, mestre Francesc de: **247**, 38.
Pedrol, Alfons, ciutadà: doc. **64**.
Peiró, canonge: **243**, 2.
Pelegrí, Julià, fill del també baster Pere Pelegrí: **117**.
Pelegrí, Pere, baster: doc. **117**.
Pellicer, mossèn Francesc: **136**, 7.
Pellicer, Pere, notari: **51**, 3.
88, 6.
105, 1.
Peralada, misser Guillem: **194**, 4.
Peralada, Pere: **106**.
Pere, pastisser de Joan, lloctinent general d'Aragó i Calàbria Joan: doc. **333**.
Pere, Arnau, ciutadà: doc. **190**.
Perer, Nicolau, canonge de la Seu: docs. **55** i **56**.
281.
Pi, Antoni, prevere: **46**, 9.
Pi, Francesc de, estudiant en arts: **92**, 2.
Picanyes, Joan Berenguer: **16**, 2.
Pinyana, pellisser: **242**, 9.
Piquer, Jaume, candeler: doc. **282**.
Pirocha, mossèn Guillem, oficial de Barcelona: **247**, 98.
Plaença, Gabriel, servidor de la Casa reial: doc. **121**.
Plauda: **192**, 2.

- Pocullull, prevere: **12**, 11.
Ponç, Bartomeu, baster: **293**, 22.
Ponç, Bartomeu, prevere: **66**, 9-10.
Ponç, Domènec, canonge i ardiaca major en la Seu: **46**, 8.
docs. **65** i **66**.
Pont, Antoni: **167**, 17.
Portell, Joan de: **194**, 3.
Prats, Joan, beneficiat de la Seu: **58**, 7.
Prats, mossèn Pere, prevere beneficiat de la Seu: **151**, 2.
153.
prevere de Perpinyà: **141**, 36.
prior de la Mercè: **90**, 26.
prior de les Verges: **206**, 8.
prior de Santa Maria de Natzaret: **84**, 124.
prior de Sant Sebastià, prop la carnisseria de Sant Pere: **141**, 20.
148, 16.
Puig, Joan, de la ciutat de Vic: doc. **291**.
Puig, Joan, estudiant: **247**, 10.
Puig, Joan, notari: **293**, 20.
Puig, Joan de, prevere beneficiat església Santa Maria del Mar: docs. **74** i **75**.
Puig Cerverí, Joan, àlies de Cervelló, batxiller en arts i medicina: doc. **92**.
Puig Cerverí, Nicolau de, àlies de Cervelló: **92**.
Pujades, Francesc, Doctor en lleis: docs. **305** i **306**.
Pujades, Pere Pau, notari: doc. **290**.
Pujades, Pere, ciutadà: **293**, 12.
Pujades, misser Pere: **141**, 3-5.
Pujals, Berenguer, prevere beneficiat de la Seu: docs. **161** i **162**.
Pujana, pellisser: **242**, 9.
Pujol, mossèn, prevere: **187**, 3.
Pujol, Antoni, que està a casa d'en Guillem Pujol: **42**, 1.
Pujol, Guillem: **42**, 1,5.
Pujol, Guillem, prevere beneficiat esglésies Santa Maria del Pi i Sant Just de Barcelona:
126, 1,6,12.
136, 11.
docs. **137** i **138**.
Pujol, Guillem, mercader: doc. **245**.
Pujol, Joan, paraire: doc. **134**.
Pujol, Joan, prevere beneficiat església Santa Maria del Mar: docs. **135** i **136**.
Pujol, Pere, prevere beneficiat de la Seu: docs. **150** i **151**.
150, 7.
182, 2.

Q

Queralt, frare de[l monestir de] Natzaret: **141**, 2.
Quintà, Joan, prevere de la cort de Barcelona: **110**, 2.
Quintà, Joan, prevere beneficiat de la Seu: doc. **281**.
Quiliç, mestre Nicolau: **141**, 6-7.
Quiliç, misser: **194**, 37.
Quiris, mestre: **141**, 35.

R

Rabades, Joan: **199**, 2.
Rabassa, fra Joan: **247**, 42.
Rabassa, Pere, assaonador: **219**, 15.
Rajadell, Manuel de: **44**.
Rajadell, Pere de, jurisconsult i Llicenciat en drets: doc. **1**.
Rajola, Francesc, botiguer: **86**.
Ramon, Antoni, àlias Corró, llibreter: **178**, 2.
293, 4,6, 8-10,15,17-19,25-29.
328, 1.
rector de Sabadell: vegeu Canyelles, Jaume.
rector de Sant Jaume de Barcelona: **110**, 3.
116, 6,14.
126, 2.
rector de Sant Miquel: **56**, 9.
rector del Pi: **247**, 56.
Rei, Senyor: **141**, 22.
Rei de Navarra: **141**, 23.
Rendó, Guillem: **197**, 5.
Repàs, boter, difunt marit de na Salvadora: **152**.
Requesens, Francesc de, metge: **293**, 2.
Reverda, misser Jaume de, estudiant a Montpeller: **194**, 44.
Rexach, misser Pere: **85**, 4.
Reynes, Joan: **90**, 25.
Riambau, Joan, cirurgià: docs. **180** i **181**.
Ribalta, Pere, ciutadà, difunt marit de na Joana: **263**.
Ribes: **34**.
Riera, Berenguer, prevere: **90**, 16.
Riera, Pere, vicari de Santa Maria del Pi: **69**, 8.
Riera, Jaume, prevere beneficiat església monestir Sant Pere de les Puelles: docs. **224** i **225**.
Riera, Jaume, causídic: doc. **280**.
Rigo, mestre: vegeu Balell, Rigo.

- Ripoll, Asbert, llibreter: **217**, 3.
    247, 19,35,37.
    287, 2,7-8.
- Ripoll, Bartomeu, notari: doc. **176**.
- Riusec, Maria de: doc. **276**.
- Roca, mossèn, prevere que està amb mossèn Formós: **162**, 3.
- Roca, Jaume, canceller de la cort del bisbe: **58**, 9.
- Roca, Pere, prevere beneficiat església Sant Andreu de Llavaneres: doc. **221**.
- Roca Espona, Pere de, prevere beneficiat de la Seu: **58**, 5.
- Roig, Bernat, prevere que està en casa de mossèn Guillem Carbonell, sagristà: **51**, 11-12.
- Roig, Gabriel, pobre mendicant: doc. **317**.
- Roig, mossèn Joan: **307**, 11.
- Romeu, mossèn Gabriel, prevere: **162**, 1.
- Roque, Martí: **11**, 11.
- Ros, Bernat, barber: doc. **171**.
- Ros, Joan, notari: **160**, 25.
- Ros, Pere, prevere, prior del monestir del Sant Sepulcre, Ordre de Santa Anna: doc. **97**.
- Rosars, Antoni, giponer [converts], llibreter que està al Pou Nou: **138**, 4.
    167, 7-8,20.
    175, 2.
- Rossell: **127**, 9.
- Rossell, Bartomeu, gendre de Salvador Martí, tapiner: **210**, 1,4-5.
- Rotlan, Melcior, cirurgià difunt: **295**, 2.
- Roure, Joan, ciutadà honrat: doc. **122**.
- Roure, Julià, notari: **88**, 3.
- Roure, Miquel, difunt, pare de Joan Roure, ciutadà també difunt: **122**, 4.
- Rovira, Beatriu: **48**, 4.
- Rovira, Guillem, prevere beneficiat de la Seu: docs. **184** i **185**.
- Rovira, Joan, prevere beneficiat de la Seu: docs. **218** i **219**.
- Rovira, Pere, procurador d'Antoni de Font, notari i escrivà reial: **105**.
- Rovira, Pere, prevere: **206**, 4.
- Rovira, Pere, pintor: **216**, 24.

S

- Sabater, Jaume, notari de Cervera: **11**, 7.
- Sabater, Ramon, prevere de Barcelona: docs. **31** i **32**.
- Sabater, Salvador, llibreter: **90**, 8.
    217, 10.
- Saclosa, Marc, difunt marit d'Elionor d'Avinyó: **235**.
- Saclosa, Pere, mercader: doc. **332**.

- Sacoma, Guillem, llibreter: **51**, 8.
58, 4.
66, 18-19,24,28-30.
77, 11.
90, 4.
105, 22.
116, 4.
141, 2-41.
160, 26.
167, 1.
182, 2.
194, 6,17,30-39.
299, 3-4.
- Sacoma, Joan, llibreter, fill del també llibreter Guillem Sacoma: **167**, 1.
- Safàbrega, Nicolau: **194**, 20.
- Safont, Joan: **77**, 11.
- Safra, Guillem: **143**, 5.
- Sagristà, Bernat, mercader: **309**.
- Sala, Salvador, especier, cunyat de Pere Marc Soler, prevere: **300**.
- Salavert, Antoni, mercader: doc. **168**.
- Salavert, Antoni, fill del mercader homònim: **168**.
- Salavert, Arnau, mercader de Palerm: doc. **179**.
- Salom, Jaume, prevere de la Seu: **154**, 2.
 doc. **206** ?.
- Salvadora, vídua d'Arnau Repàs, boter: doc. **152**.
- Salvatella, Guillem, notari: docs. **144** i **145**.
- Samarés, Nicolau, ciutadà, difunt marit d'Escevena: **3**.
- Sanç, Bernat, notari: **34**, 1.
- Sans, Martí, mercader: doc. **238**.
- Santacana, Bernat de: **88**, 2.
- Santa Fe, Pere de, de casa del Senyor Rei: **141**, 10.
- Santcliment, Guillem de, cavaller, difunt marit d'Angelina: **335**.
- Santdionís, Narcís de: **340**, 109.
- Santjordi, Galceran de, llibreter de Lleida: **185**, 1-8.
- Sapera, mossèn: **265**.
- Sapera, Joan, apotecari: doc. **285**.
- Saplana, Francesc, forner: doc. **173**.
- Saplana, mossèn, canonge: **204**, 2.
- Sarrià, Bernat de, formenter: doc. **82**.
- Sarriba, Cristòfor, cirurgià: doc. **175**.
- Sarriera, Martí: **90**, 24.
- Sartre, Bernat, mestre: **105**, 9.
- Sasala, Francesc, Doctor en lleis: **66**, 26.

- Sastre, Bartomeu, llibreter: **301**, 6,8.
306, 1-4.
- Satorra, Bernat, escrivà reial: docs. **177** i **178**.
- Satorra, Esteve, ciutadà: **107**.
- Satorra, Esteve, mercader: doc. **2**.
- Satrilla, Guillem, mercader: doc. **61**.
- Savall, Bartomeu, notari: **126**, 3.
160, 8.
- Savall, Melcior, mercader: doc. **294**.
- Savall, mossèn: **243**, 14.
- Savall, Ramon, ciutadà: **266**, 33-34.
- Savila, Andreu, notari: **136**, 9.
299.
- Savila, mossèn Ramon, beneficiat de Santa Maria del Pi: **247**, 48.
- Say, Arnau, prevere canonge de la Seu: **88**, 4.
194, 31.
doc. **223**.
- Say, Joan, frare del monestir de Sant Jeroni de la Murtra: **281**.
- Seba, Antoni: **217**, 7.
- Sedacer, Antoni, mestre en la Ciència de Ramon Llull, habitant de Barcelona: **185**, 9-11.
- Senós, Bartomeu, apotecari, difunt marit d'Eulàlia: **166** i **167**.
- Sentmenat, Bernat de, canonge de la Seu: doc. **100**.
- Sentmenat, mossèn Galceran Montserrat de: **240**, 27.
- Sera, notari: **293**, 11.
- Serra, Bartomeu, argenter: docs. **241** i **242**.
- Serra, Bartomeu, prevere vicari de Cerdanyola del Vallès: doc. **237**.
- Serra, Francesc: **242**, 7-8,10-11.
- Serra, Guillem, paraire, nebot de Bartomeu Serra, prevere: **237**.
- Serra, misser Pere, estudiant en Lleida: **194**, 41.
- Serra, Pere, regent de la batllia de la vila de Caldes de Montbui: **25**.
- Serra, Ramon, mercader, difunt marit d'Antònia: **262**.
- Serradell, Gabriel, mercader: doc. **338**.
- Servay, Bartomeu, fill de Constanç Servay, argenter: **40**, 1-3.
- Servià, Joan: **167**, 16.
- servidor de l'abat de Montserrat: **192**, 3.
- Sesdeus, Pere, Llicenciat en lleis i canonge de la Seu: docs. **22** i **23**.
- Setantí, Jaume, ciutadà honrat de Barcelona i senyor del castell de Calonge: doc. **313**.
- Setantí, Pere, mercader, marit d'Antònia: **331**.
- Sever, Jaume, prevere beneficiat de la Seu: **297**.
- Sibil·la, muller de Francesc Blanc, Doctor en decrets: **299**.
- Simó, Joan, notari: **106**, 8.
- Sirvent, misser Bartomeu, jurista: **105**, 22.
doc. **124**.
- Sirvent, Francesc, ciutadà honrat: docs. **84** i **85**.

- Sitges, Gaspar de: **242**, 4.
 Sitjar, Joan: **293**, 13.
 Solà, Pere, prevere beneficiat de la Seu: docs. **68** i **69**.
 Soler, Andreu: **243**, 17.
 Soler, Bartomeu, prevere de Barcelona: doc. **83**.
 Soler, Francesc de, cavaller, difunt marit d'Elionor: **227**.
 Soler, Joan: **16**, 1.
 Soler, Miquel de, nebot d'Hug de Llobets, canonge de la Seu: **329**,1.
 Soler, Pere Marc, prevere beneficiat de la Seu: doc. **300**.
 Soler, Rafael, marit de Joana: **320**.
 Solivella, Antoni, revenedor: **247**, 13,17,21,23,28,40-41,45-46,50,52-53,60.
 Sorts, Pere de, Doctor en decrets, canonge de Barcelona: **125**.
     138, 5.
 Sosies: **125**, 5.
 Suau, Pere, notari: **105**, 7.
     272, 1.
 Suau, Pere: **194**, 40.
 Sumes, Miquel, fuster: **242**, 3.
 Sunyer, Berenguer, prevere beneficiat de la Seu: docs. **153** i **154**.
 Sunyer, Francesc, *senior*, ciutadà honrat: doc. **278**.
 Sunyer, Pere, que està amb mossèn Cortina, domer de la Seu: **110**, 4.

T

- Tàpia, Pere, vicari de la vila de Molins: **219**, 14.
 Tarrades, Joan: **37**.
 Tarragona, Pere, hostaler: doc. **325**.
 Taverner, Pere, pellisser: doc. **28**.
 Tayadell, Joan, sastre: **148**, 5,7.
 Tayadell o Talladell, misser: **243**, 7.
 Taüs, Ponç, canonge de la Seu: docs. **36**, **37** i **38**.
 Teixidor, Antoni, prevere beneficiat de l'església de la vila de Cervera: doc. **308**.
 Teixidor, Bartomeu, mossèn: **125**, 7.
 Terrassa, Pere, mercader: docs. **274** i **275**.
 Tesarach, Mateu de, notari: **90**, 23,27.
     105, 23,24.
     106, 4-6.
     164, 185.
     194, 2,7,35.
 Tolosa, Ramon, mercader: doc. **119**.
 Tomàs, llibreter, que està al carrer de les .III. llibreries: **216**, 23.
 Tomàs, Ramon, beneficiat de l'església de santa Maria del Mar i del monestir de sant Pere de les Puelles de Barcelona: doc. **155**.
 Tomassa, mare de Joan Puig Cerverí: **92**.

Tordera, mercader: **19**, 1.
Torrelles, fra Joan, del monestir de Natzaret: **194**, 23.
Torrelles, Margarida, monja del monestir de Jonqueres de Barcelona: **262**.
Torrent, Guillem, prevere que viu a casa d'en Domènec Ponç, canonge: **46**, 8.
Torrent, mossèn Pere: **194**, 1.
Torrent, Pere, forner, marit d'Úrsula: **256**.
Torres, Ferran de, ciutadà: doc. **15**.
Torres, fra Garcia de, comanador d'Ascó: **123**, 2-3,83.
Torres, Martí de, ciutadà de València: **226**.
Torró, Galceran, Doctor en lleis: doc. **262**.
Tries, Gabriel, esperoner: **293**, 5,7.
Trillo, Bartomeu, ciutadà, difunt marit de Francesca: **259**.
Trullols, Joan, prevere de Barcelona: docs. **57** i **58**.
Tuxèn, Ramon, prevere beneficiat de la capella reial: **37**, ¿5-8?

U

Ubach, Joan, notari: **158**, 7.
                  247, 14.
                  doc. **255**.
Úrsula, muller d'en Pere Torrent, forner: doc. **256**.

V

Valença, muller d'en Jaume Cirer, cofrer: doc. **71**.
Valença, difunta muller de Bernat Muner, paraire també difunt: **87**, 11.
Valent, Lluç, notari: doc. **304**.
Valls, Antoni, fill de Pere Bartomeu Valls, notari: **314**.
Valls, Bartomeu, notari: **148**, 20.
Valls, Pere Bartomeu, notari: doc. **314**.
Valls, Ramon: **287**, 6,10.
Vallseca, Jaume de, ciutadà: **68**.
Vallseca, Jaume de, jurista: doc. **120**.
Valtà, Bernat, prevere beneficiat de la Seu: docs. **19** i **20**.
Vanover, Guerau: **157**.
veguer de Barcelona: **116**, 1.
Vendrell, Sociés de: **125**, 5.
Verdura, mossèn Pere, de la vila de Sant Celoni: **247**, 97.
Verí, misser Tomàs, estudiant en Tolosa [de Llenguadoc]: **194**, 42-43.
vicari de la vila de Caldes: **219**, 7.
vicari de l'església de Sant Jaume de Barcelona: **116**, 14.
Vicenç, Joan, cirurgià: doc. **295**.
Vicenç, Pere, clavari: doc. **80**.
Vidal, Alou, apotecari: doc. **254**.

- Vidal, Jaume, escriptent: **18, 5.**
Vidal, Nicolau, prevere beneficiat església major Santa Maria de Cervera: docs. **115 i 116.**
Vidal, mossèn Pe[re], prevere beneficiat de la Seu: **249, 1.**
Vila, Antoni, germà de Pere Vila, prevere: **79, 1-2.**
Vila, mossèn Antoni, beneficiat de la Seu: **162, 2.**
Vila, Guillem, teixidor de lli: **207.**
Vila, misser Guillem: **271, 2.**
Vila, Joan, fill d'Antoni Vila i nebot del prevere Pere Vila: **79, 2,14.**
Vila, Joan, procurador: **126, 10-11.**
Vila, mossèn Pere, prevere: **138, 1.**
158, 3.
Vila, Pere, prevere batxiller en decrets i vicari perpetu Santa Maria del Mar: doc. **79.**
Vilagaya, Martí de: **217, 9.**
Vilagenís, Joan de, mercader: doc. **258.**
Vilanova, Antoni, escriptent: **148, 13.**
Vilanova, mossèn Galceran de: **306, 25.**
Vilar, Bernat, notari: **304.**
Vilar, Bernat, prevere: **138, 5.**
Vilaramo, Arnau de: **136, 6.**
Vilarasa, Pere de, porter del Rei: **103.**
Vilardell, Jaume, de la parròquia de Sant Feliu de Codines: **25.**
Vilasaló, Pere, prevere beneficiat de Santa Maria del Mar: doc. **273.**
Vilassa, Pere, ciutadà: **210, 2.**
Vilaulzinosa, Francesc de, mercader: docs. **33 i 34.**
Viltramo, mossèn Bernat de, beneficiat de Santa Maria del Pi: **143, 4.**
Vinyama, Guillem Francesc, barber: **246, 97-98.**
Vinyamata: **18, 3.**
Vinyamata, Francesc de, prevere beneficiat església Santa Maria del Mar: docs. **246 i 247.**
Vinyes, Antoni, notari: **136, 10.**
194, 13.
Vinyes, Bartomeu, ciutadà honrat: doc. **165.**
Vinyes, Mateu, mestre en arts i en medicina: doc. **212.**
Vives, [Pere], venedor de llibres convers: **49, 1.**
56, 2.
Vives, Lluís, mercader que està al carrer Ample: **136, 3.**
Vives, Miquel, mercader, difunt marit d'Isabel: **330.**

X

- Xarch, Antoni, mercader, difunt marit d'Angelina: **296.**

SIGLES ABREUJADES DE LES PUBLICACIONS CONSULTADES

- AAMN*: Anales de la Academia Matritense del Notariado
ABMAB: Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona
AEM: Anuario de Estudios Medievales
AHAM: Acta Historia et Archaeologica Mediaevalia
AHDE: Anuario de Historia del Derecho Español
AIEC: Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans
AIEG: Annals de l'Institut d'Estudis Gironins
AM: Analecta Montserratensia
AST: Analecta Sacra Tarraconensia
ATCA: Arxiu de Textos Catalans Antics
BBC: Butlletí de la Biblioteca de Catalunya
BDH: Barcelona Divulgación Histórica
BRABLB: Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona
BSAL: Bolletí de la Societat Arqueològica Lul·liana
BSCC: Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura
CHCA: Congrès d'Història de la Corona d'Aragó
CHEC: Cuadernos de Historia Económica de Cataluña
EEMCA: Estudios de la Edad Media de la Corona de Aragón
EHDAP: Estudis Històrics i Documents dels Arxius de Protocols
EL: Estudios Lulianos
ERHM: Estudis. Revista d'Història Moderna
EUC: Estudis Universitaris Catalans
GAKS: Gesammelte Aufsätze zur Kulturgeschichte Spaniens
HID: Historia. Instituciones. Documentos
HS: Hispania Sacra
MisC: Miscel·lània Cerverina
RABM: Revista de Archivos, Bibliotecas y Museos
RBD: Revista de Bibliografía y Documentación
RCT: Revista Catalana de Teologia
SM: Studia Monastica

BIBLIOGRAFIA CONSULTADA

En aquesta relació bibliogràfica recollim els articles i obres generals que hem consultat per a completar diversos aspectes del nostre treball. Per a la bibliografia específica dels diferents estaments (clergues, ciutadans, juristes, mercaders, metges, notaris, etc.), i per a no duplicar les referències, remetem a les notes a peu de pàgina amb què iniciem els diferents estudis.

AA.VV

De scriptis notariorum (s. XI-XV), col·lecció *Rubrica. Palaeographica et Diplomatica Studia*, III, Barcelona, Universitat, 1989.

AGUADÉ NIETO, Santiago

Libro y Cultura italianos en la Corona de Castilla durante la Edad Media, Alcalá de Henares, Universidad, 1992.

AGUILÓ, Estanislau

«Inventari dels béns i heretat d'en Miquel Abeyar, notari, bibliòfil mallorquí del segle XV», *Bolletí Societat Arqueològica Lul·liana*, 7 (1897-98), pp. 417-22, 435-40 i 448-452.

AINAUD DE LASARTE, Joan

«Bibliotecas públicas en la Barcelona medieval», *BDH*, 2 (1946), pp. 117-22.

ALTISENT, Agustí

- «Persistència, als segles XVIII i XIX, de la fórmula medieval de la tinta», *Estudis d'Història Medieval*, 1 (1969), pp. 137-39.

- vegeu *Homenatge...al Dr. Emilio Sáez*.

ALTURO I PERUCHO, Jesús

- «Els estudis sobre fragments i *membra disiecta* de còdexs a Catalunya. Breu estat de la qüestió», *RCT*, XIII/2 (1988), pp. 431-50.

- «La cultura llatina medieval a Catalunya. Estat de la qüestió», *Symposium internacional sobre els orígens de Catalunya (segles VIII-XI)*, Barcelona 199, pp. 21-48.

- «Métodos y posibilidades de estudio en historia del libro, con especial atención al código gótico hispano», *Signo. Revista de Historia de la Cultura Escrita*, 2 (1995), pp. 133-170.

- ressenya inèdita de: J.M. MARQUÈS, *Cartoral, dit de Carlemany, del bisbe de Girona (s. IX-XIV)*, 2 vols., Barcelona, Fundació Noguera, 1993.

ÁLVAREZ MÁRQUEZ, Carmen

- «Documentación notarial e Historia del Libro en España», *Gazette du Livre Médiéval*, 25 (1994), pp. 1-7.

AMEZÚA Y MAYO, A.G.

La vida privada española en el protocolo notarial, Madrid 1950.

ANTELO IGLESIAS, Antonio

- «Las bibliotecas del otoño medieval. Con especial referencia a las de Castilla en el siglo XV», *ETF.III. Historia Medieval*, 4 (1991), pp. 285-350.

ARAGÓ, Antoni Maria

- «Concessions reials de dret de notaria a parròquies i monestirs catalans (segles XII i XIII)», *EHDAP*, 6 (1978), pp. 1-14.

- vegeu TRENCHS, Josep

ARNALL I JUAN, Josepa

«La praxis en un formulari notarial barceloní del segle XVI», *Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya*, vol. II, Barcelona, Universitat, 1984, pp. 101-110.

BADIA, Lola

- «L'Humanisme català: formació i crisi d'un concepte historiogràfic», *Actes del Ve Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura catalanes. Andorra, 1979*, Barcelona 1980, pp. 41-70.

- «Frontí i Vegeci, mestres de cavalleria en català als segles XIV i XV», *BRABLB*, 39 (1983-84), pp. 191-215.

BATTELLI, Giulio

- «Il libro universitario», *Atti Società Ligure di Storia Patria. Atti del Convegno: Civiltà Comunale: libro, scrittura, documento. 8-11 novembre 1988*, vol. XXIX (CIII), fasc. II (1989), pp. 281-313.

BATLLE, Carme

- «La família i la casa d'un draper de Barcelona. Burget de Banyeres (primera meitat del segle XIII)», *AHAM*, 2 (1981), pp. 69-91.

- «Las bibliotecas de los ciudadanos de Barcelona en el siglo XV», *Col·loqui Livre et lecture en Espagne et en France sous l'Ancien Régime de la Casa de Velázquez de Madrid*, Paris 1981, pp. 15-34.

- vegeu RIU, Manuel.

-...& BUSQUETA, Joan J. & CUADRADA, Coral: «Balance de las actividades historiográficas en Cataluña durante los últimos diez años», dins SEGURA, Cristina, ed., *Presente y futuro de la Historia Medieval en España*, Madrid 1990, pp. 129-49.

- «Notícies sobre biblioteques dels ciutadans honrats i dels advocats de Barcelona (segles XIV-XV)», *Barcelona. Quaderns d'Història*, 1 (1995), pp. 71-84.

BATLLE I PRATS, Lluís

-...& MILLÀS I VALLICROSA, Josep M^a: «Inventaris de llibres de jueus gironins», *BBC*, 8 (1928-32), pp. 5-45.

- «Notícies de llibres d'antics inventaris del bisbat de Girona», *EUC*, 16 (1931), pp. 333-39.
- «Inventari dels llibres de Berenguer d'Anglesola», *EUC*, 17 (1932), pp. 234-49.
- «Inventari dels béns de l'Hospital de la Seu de Girona», *EUC*, 19 (1934), pp. 58-80.
- *La biblioteca de la catedral de Gerona desde su origen hasta la imprenta*, Gerona 1947.
- «Inventario de la biblioteca episcopal de Gerona y de los bienes propiedad de la mitra en el año 1329», *AIEG*, 2 (1947), 133-53.
- «Estudiantes gerundenses en los Estudios Generales», *Hispania*, 7 (1947), pp. 179-221.
- «Encuadernaciones y librería del convento de Santo Domingo, de Gerona», *RBD*, 1 (1947), pp. 269-77.
- «Librería del notario Guillermo de Mallorca (1408)», *RBD*, 1 (1947), pp. 481-484.
- «La biblioteca de la Colegiata de San Félix de Gerona», *GAKS*, 21 (1963), pp. 146-48.
- «La Casa del Concell de Gerona en 1498», *AIEG*, 17 (1964-65), pp. 373-83.
- «Noticias de libros de la catedral de Gerona (siglos XVI-XVIII)», *HS*, 19 (1966), pp. 131-41.
- «Notícies de llibres de monestirs benedictins del Bisbat de Girona», *AST*, 39 (1966), pp. 283-90.
- «Notícies de llibres d'antics inventaris de la clerecia parroquial del Bisbat de Girona», *AIEG*, 19 (1968-69), pp. 231-246.
- «Noticias de libros antiguos de servidores de la Catedral de Gerona. 1335-1594», *HS*, 22 (1969), pp. 425-46.
- «Inventari dels béns de Guillem de Coll, apotecari-especier de Girona. 1454», *EHDAP*, 6 (1978), pp. 197-213.
- *La cultura a Girona de l'Edat Mitjana al Renaixement*, Girona 1979 [Recull alguns dels articles esmentats].

BATLLORI, Miquel

- «La cultura catalano-aragonesa durant la dinastia de Barcelona (1162-1410). Nous corrents de recerca de 1940 a 1960», *Actes VII CHCA. Ponències*, Barcelona 1962, pp. 329-407.

BEC, Christian

- *Les marchands écrivains. Affaires et Humanisme à Florence (1375-1434)*, Paris 1967.
- *Les livres des florentins (1413-1608)*, Firenze 1984.

BEER, Rudolf

- *Handschriftenschätze Spaniens*, Wien 1894 [reed. Amsterdam 1970]

BERGER, Philippe

- *Libro y lectura en la Valencia del Renacimiento*, València 1987.

BICKEL, Ernst

Historia de la Literatura Romana, Madrid 1982.

BIELER, Ludwig

Historia de la Literatura Romana, Madrid 1983⁵.

BLASCO MARTÍNEZ, Rosa M^a

Una aproximación a la institución notarial en Cantabria. Desde sus orígenes a la Ley del Notariado, Santander, Publicaciones Universidad de Cantabria, 1990.

BLÜHER, K.

Séneca en España. Investigaciones sobre la recepción de Séneca en España desde el siglo XIII hasta el siglo XVIII, Madrid 1983.

BOHIGAS I BALAGUER, Pere

- «La Bíblia a Catalunya», *II Congrès Litúrgic de Montserrat*, Montserrat 1967, II, pp. 125-140.

- «Orígenes de los libros de caballerías», dins DÍAZ-PLAJA, Guillem: *Historia General de las Literaturas Hispánicas*, vol. I, Barcelona 1969, pp. 521-541.

BONO, José

- *Historia del Derecho Notarial Español. Edad Media*, Madrid 1979-82, 2 vols.

- «Dos formularios notariales del siglo XV, de Mallorca», dins *De scriptis notariorum* (s. XI-XV), Barcelona 1989, pp. 11-37.

- *Breve introducción a la Diplomática notarial española (parte I^a)*, Sevilla 1990.

BORAU I MORELL, Cristina

- «El sistema benefical a la Seu de Barcelona: fundadors, advocacions i finançament artístic durant el segle XV», *Pedralbes*, 13.2 (1993), pp. 139-147.

BOTET I SISÓ, J.

Les monedes catalanes, Barcelona 1908-1911.

BOUZA, Fernando J.

Del escribano a la biblioteca. La civilización escrita europea en la alta Edad Moderna (siglos XV-XVII), Madrid 1992.

BRESC, Henri

- *Livre et société in Sicile (1299-1499)*, Palermo 1971.

CANELLAS, Àngel

- «La investigación diplomática sobre cancillerías y oficinas notariales: estado actual», *Actas de las I Jornadas de Metodología Aplicada a las Ciencias Históricas*, vol. V, Santiago de Compostela 1976, pp. 201-221.

-...& TRENCHS, Josep: «Cancillería y cultura. La cultura de escribanos y notarios de la Corona de Aragón (1344-1479)», *Folia Stuttgartensia*, Saragossa 1988; ID., *Cancelleria e Cultura nel Medio Evo*, a cura di G.GUALDO, Roma 1990, pp. 201-239.

-...& TRENCHS, Josep: «La cultura dels escribes i notaris a la Corona d'Aragó (1344-1479)», *Caplletra*, 5 (1988), pp. 5-38.

- «El notariado en España hasta el siglo XIV: estado de la cuestión», *Actas del VII Congreso Internacional de Diplomática*, vol. I, València 1989, pp. 101-139.

CANTAVELLA, Rosanna

«Lectura i cultura de la dona a l'Edat Mitjana: opinions d'autors en català», *Caplletra*, 3 (1988), pp. 113-22.

CANTERA MONTENEGRO, Margarita

- «Notas sobre libros en los testamentos riojanos medievales (siglos XIII-XV)», *Mayurqa*, 22 (1989), pp. 89-94.

CAPDEVILA, Sanç

- «L'escola de Gramàtica i Arts. Les antigues institucions escolars de la Tarragona restaurada», *EUC*, 12 (1927), pp. 86-107.

- «La *Practica dictaminis* de Llorens de Aquileia, en un còdex de Tarragona», *AST*, 6 (1930), pp. 207-229.

CARRERAS I CANDI, Francesc

- «Primera traducció catalana de la Bíblia (segle XIII)», *Revista de Bibliografia Catalana*, 4 (1904), pp. 48-58.

- «Desenrotllament de la institució notarial a Catalunya en lo segle XIII», *Miscel·lània Històrica Catalana*, II (1906), pp. 323-360.

- «Los antichs colegis notariales de Catalunya (segles XIV al XVIII)», *BRABLB*, 10 (1921), pp. 177-193.

CARRERES I VALLS, Ricard

- «El notari Llorenç Casanova, secretari d'Alfons IV», *la Notaria*, 76 (1934), pp. 138-40 i 257-59.

- «Galeria de notaris il·lustres del Col·legi notarial de Barcelona al segle XV. Els dos notaris Bartomeu Guerau», *la Notaria*, 75 (1933), pp. 281-84; 76 (1934), pp. 80-83.

- «Galeria de notaris il·lustres de Barcelona al segle XV. El notari Esteve Mir», *la Notaria*, 77 (1935), pp. 17-23 i 69-74.

- *El llibre a Catalunya. 1338-1590*, Barcelona 1936.

CARRIÓN GÚTIEZ, Manuel

«La encuadernación española en la Edad Media», dins ESCOLAR, Hipólito, ed., *Historia ilustrada del libro español. I. Los manuscritos*, Madrid 1993, pp. 365-99.

CASAS, Montserrat

«La casa i els béns de Berenguer Sespluga, rector de Cardona († 1375)», *Cardener*, 3 (1986), pp. 85-100.

CASAS I HOMS, Josep M^a

- «L'heretatge d'un mercader barceloní», *CHEC* (1969-70), pp. 9-87.

- *Ambient gramatical a Barcelona durant el segle XV*. Discurs llegit a la RABLB en la solemne recepció de _ . Barcelona 1971.

- «Interpretació històrico-geogràfica d'un inventari medieval», *Miscel·lània Pau Vila*, Barcelona 1975, pp. 215-19.

CASES, Lluïsa

Catàleg dels protocols notariais de Barcelona. II. Altres arxius, Barcelona, Fundació Noguera, 1990.

CHARTIER, Roger

- *El orden de los libros. Lectores, autores, bibliotecas en Europa entre los siglos XIV y XVIII*, Barcelona 1994.

CHEVALIER, Maxime

Lectura y lectores en la España del siglo XVI y XVIII, Madrid 1976.

CIAPPELLI, Giovanni

- «Libri e letture a Firenze nel XV secolo. Le ricordanze e la ricostruzione delle biblioteche private», *Rinascimento: Revista dell'Istituto Nazionale di Studi sul Rinascimento*, 29 (1989), pp. 267-291.

CINGOLANI, S.M.

- «*Nos en leyr tales libros trobemos plazer e recreation*. L'estudi sobre la difusió de la literatura d'entreteniment a Catalunya els segles XIV i XV», *Llengua & Literatura*, 4 (1990-91), pp. 39-127.

CLOSA I FARRÉS, Josep

- «*De libris doctissimis*: notas sobre la enseñanza de las Humanidades en Cataluña de los siglos XV al XVII», *Pedralbes*, 13.2 (1993), pp. 369-375.

COLL I CALVO, Mercè

«El notariado de Tarrasa en la Edad Media», *Biblioteconomía*, 11 (1954), pp. 98-117.

COLOM, Germà

- *Llibre d'Hores*, Barcelona 1960.

Coloquio sobre la circulación de códices y escritos entre Europa y la Península entre los siglos VIII y XIII. Santiago de Compostela, 1982, Actas del __, Santiago de Compostela, Universidad, 1988.

CONDE, Rafael

- «L'arrendament i inventari del priorat cerverí de Sant Pere Gros (1418)», *MisC*, 1 (1983), pp. 53-73.

- vegeu *Estudis... en honor a Raimon Noguera*.

-...& GIMENO, Francisco M.: «Notarías y escribanías de concesión real en la Corona de Aragón (siglo XIII)», *Actas VII Congreso Internacional Diplomática*, vol. I, València 1989, pp. 281-329.

Constitucions i altres drets de Catalunya, Reedició anastàtica, Ed. Base, Barcelona 1973.

COROLEU, Josep

- «El Condestable de Portugal, rey intruso de Cataluña», *Revista de Gerona*, 2 (1878), pp. 410-20, 449-58, 500-509.

- «Colección de documentos catalanes históricos y hasta hoy inéditos», *Revista de Ciencias Históricas*, 5 (1887), pp. 367-378, 405-418.

- *Documents històrics catalans del segle XV: colecció de cartes familiars correspondents als regnats de Pere el Punyalet y Johan I*, Barcelona 1889.

CORTÉS, Josefa

Formularium diversorum instrumentorum: un formulari notarial valencià del segle XV, Sueca 1986.

COSTA, Mª Mercè

- «L'inventari i els béns del poeta Pere de Queralt», *EUC*, 25 (1983), pp. 115-145.

COSTAMAGNA, G.

Il notaio a Genova tra prestigio e potere, Roma 1970 («Studi storici sul notariato italiano», I), pp. 97-121.

DARNTON, Robert

«Historia de la lectura», dins BURKE, Peter (ed.): *Formas de hacer historia*, Madrid 1993, pp. 177-208.

DEROLEZ, Albert

Les catalogues des bibliothèques (Typologie des Sources du Moyen Age Occidental. Ed. L.GENICOT, fasc. 31), Turnhout 1979.

DEXEUS, Mercedes

- «Diez años de Historia del libro y las bibliotecas en España: 1893-1993», *Boletín ANABAD*, XLIV.3 (1994), pp. 149-160.

DOMÍNGUEZ, Ana

«La ilustración en los manuscritos», dins ESCOLAR, Hipólito, ed., *Historia ilustrada del libro español. I. Los manuscritos*, Madrid 1993, pp. 293-364.

DURAN, Fèlix

«Notas para la historia del notariado catalán», *EHDAP*, 3 (1955), pp. 71-207.

DURAN I SANPERE, Agustí

-...& GÓMEZ-GABERNET, F.: «Las escuelas de Gramática en Cervera», *BRABLB*, 17 (1944), pp. 5-77.

- «Los archivos notariales en la Historiografía de Barcelona», *La Notaría*, 81 (1946), pp. 201-205.

EIRAS ROEL, A.

- «La documentación de protocolos notariales en la reciente historiografía modernista», *EHDAP*, 8 (1980), pp. 7-27.

- «La metodología de la investigación histórica sobre documentación notarial: para un estado de la cuestión. Introducción general», *Actas del II Coloquio de Metodología Histórica aplicada. La documentación notarial y la historia*, 2 vols., Santiago de Compostela 1984, vol. I, pp. 13-30.

ESCOLAR, Hipólito

Historia ilustrada del libro español. I. Los manuscritos, Madrid 1993.

Estudis sobre la Història de la Institució notarial a Catalunya en honor a Raimon Noguera, Barcelona, Fundació Noguera, 1988:

-CASADÓ I RIVAS, Francesc Xavier: «El llegat testamentari de protocols a la ciutat de Barcelona (segle XV i primer terç del segle XVI)», pp. 165-84.

- CODINA, Jaume: «Notaris antics de la vila de Sant Boi de Llobregat», pp. 155-65.

- CONDE, Rafael: «La titularidad de las notarías parroquiales catalanas desde Pedro III el Grande a Jaime II: del Proyecto Besalú (1281) a la Pragmática de 1302», pp. 31-51.

- FERRER I MALLOL, M.T.: «Les escrivanies públiques d'Alacant, Elx, Oriola i Guardamar», pp. 115-133.

- MASSIP, Jaume: «Els notaris a les *Costums* de Tortosa», pp. 51-60.

- OLIVÉ, F.: «Notes a l'entorn d'un formulari notarial del segle XVII de les comarques tarragonines», pp. 219-233.

- PAGAROLAS, Laureà: «Recull d'anotacions esparses dels protocols medievals barcelonins», pp. 61-90.

- PAPELL, J.: «Aportació documental a la història del notariat a Valls. L'acta de conciliació entre el rector, titular de la parròquia, i els síndics de la vila (1319)», pp. 107-115.

- TORRAS, Marc: «L'escrivania pública de la ciutat de Manresa en els segles XII-XIII», pp. 13-31.

ELLIOT, John H.

La revolta catalana, 1598-1640, Barcelona 1986.

FARGAS PEÑARROCHA, Mª Adela

- «Organització familiar i política de grup a l'època moderna: els Fivaller de Barcelona», *ERHM*, 19 (1993), pp. 131-150.

FAULHABER, Charles B.

Libros y bibliotecas en la España medieval. Una bibliografía de fuentes impresas, València 1987.

FERRANDO, Antoni

- «Noves dades sobre el *Breviari d'amor* en llengua catalana», *Miscel·lània Sanchis Guarner.II*, Barcelona 1992.

FERRER I GIMENO, Mª Rosario

- «La biblioteca del canónigo Maties Mercader (†1489)», *Estudis Castellonencs*, 4 (1987-88), pp. 441-69

FERRER I MALLOL, Maria Teresa

- «La redacció de l'instrument notarial a Catalunya. Cèdules, manuals, llibres i cartes», *EHDAP*, 4 (1974), pp. 19-191.

- «La successió notarial i el traspàs de protocols en terres catalanes a la baixa Edat Mitjana», *EHDAP*, 4 (1974), pp. 395-428.

-...& RIERA I SANS, Jaume: «Miscel·lània de documents per a la història del notariat als estats de la Corona catalano-aragonesa», *EHDAP*, 4 (1974), pp. 429-445.

- «Notariat laic contra notariat eclesiàstic. Un episodi de la pugna entre ambdós a Girona (1374-1380)», *EHDAP*, 5 (1977), pp. 19-34.

- «Cartes i bitllets privats en els manuals del notari barceloní Narcís Guerau Gili (segle XV)», *EUC*, 24 (1980), pp. 197-217.

- vid. *Estudis... en honor a Raimon Noguera*.

FIGA I FAURA, Lluís

«Los formularios notariales y la formación del notariado en Cataluña», *AAMN*, 22 (1978), pp. 319-333.

FITA, Fidel

«Inventari de la tresoreria de la Seu de Girona, fet en 1470», *la Renaxensa*, 4 (1874), pp. 45-47, 137-138.

FONT I RIUS, Josep M^a

- «La recepción del derecho romano en la Península Ibérica durante la Edad Media», *Recueil de Mémoires et Travaux de la Faculté de Droit et des Sciences Economiques de Montpellier*, fasc. VI (1967), pp. 85-104.

GABRIEL LLOMPART, C.R.

- «Libreros y maestros en la Mallorca medieval: nombres y hombres de una mediación cultural», *BSAL*, 38 (1981), pp. 261-278.

GALINDO ROMEO, Pascual

- «Inventarios y libros (1340-1540). Síntesis bibliográfica», *Suma de estudios en homenaje al Ilmo. Doctor Angel Canellas López*, Zaragoza, Universidad, 1969, pp.459-502.

GALLENTE MARCO, Mercedes

- «Documentación notarial e historia de la sanidad», *Anales de la Universidad de Alicante. Historia Medieval*, 6 (1989), pp. 369-86.

GARCÍA BALLESTER, Luis

- «Los orígenes del renacimiento médico europeo: cultura médica escolástica y minoría judía», *Manuscripts*, 10 (1992), pp. 119-155.

GARCÍA I BIOSCA, J.E.

- «Un encant de la casa dels Sanaüja a Lleida, any 1343», *Palestra Universitaria. UNED*, 3 (1988), pp. 255-276.

GARCÍA-GRANERO, J.

- «Los formularios notariales de los siglos XIII al XVI», *AAMN*, 22 (1978), pp. 227-286.

GARCÍA PANADÉS, Teresa

- «Los bienes de Ferrer de Gualbes, ciudadano de Barcelona (hacia 1350-1423)», *AHAM*, 4 (1983), pp. 149-204.

GARCÍA VILLADA, Zacarías

- «Formularios de las bibliotecas y archivos de Barcelona (s.X-XV)», *AIEC*, 4 (191-12), pp.473-481.

GARIN, Eugenio

- *La educación en Europa, 1400-1600. Problemas y programas*, Barcelona 1987.

GARRABOU, M.

- «El Col·legi de notaris de Cervera», *MisC*, 4 (1986), pp. 107-117.
- «Documentació referent als orígens del Col·legi de notaris de Cervera (segle XIV)», *MisC*, 6 (1988), pp. 13-26.

GIMENO I BLAY, Francisco M.

- «Los códices de la fundación de Valdecríst. Notas paleográfico-diplomáticas», *BSCC*, 61 (1986), pp. 479-530.

-...& PALASÍ, M.T.: «Del negocio y del amor. El diario del mercader Pere Seriol (1371)», *Saitabi*, 36 (1986), pp. 37-55.

- vegeu CONDE, Rafael.

-...& TRENCHS, Josep: «Libro y bibliotecas en la Corona de Aragón», *Actas del II Coloquio Internacional sobre «El libro antiguo español»*, Madrid 1992, pp. 207-239.

- «Analfabetismo y alfabetización femeninos en la Valencia del Quinientos», *ERHM*, 19 (1993), pp. 59-101.

- «Aprender a escribir en la Península Ibérica: de la Edad Media al Renacimiento», dins PETRUCCI, Armando & ID, eds.: *Escribir i Leer en Occidente*, València 1995, pp. 125-144.

GÜNZBERG, Jordi

- «Testamentos del siglo XIV del Archivo Histórico de Protocolos de Barcelona (AHPB) y su aplicación a la demografía histórica. Estudio archivístico-metodológico», *AHAM*, 10 (1989), pp. 89-98.

- vegeu HERNANDO, Josep.

GUTIÉRREZ GALINDO, Marco A., ed.

- Alejandro de Villadei, *El Doctrinal. Una gramática latina del Renacimiento del siglo XII*, Madrid 1993.

HASEHNOHR, Geneviève

- «L'essor des bibliothèques privées aux XIVe et XVe siècle», dins A.VERNET dir. *Histoire des bibliothèques françaises. I*, Paris 199 .

HERNANDO, Josep

-...& FERNÁNDEZ, J. & GÜNZBERG, J.: *Liber examinationis notariorum civitatis Barchinone (1348-1386)*, Barcelona, Fundació Noguera, 1992.

- «L'Ensenyament a Barcelona. Segle XIV. Documents dels protocols notarial. Primera part: instruments notarial de l'Arxiu Històric de Protocols (1350-1400)», *ATCA*, 12 (1993), pp. 141-271.

- «El testament de Jaume Marc, senyor d'Eramprunyà, pare dels poetes Jaume i Pere Marc i avi d'Ausiàs Marc», *ATCA*, 12 (1993), pp. 305-314.

- «Escrivans, il·luminadors, lligadors, argenters i el llibre a Barcelona, segle XIV. Documents dels protocols notarial», *Miscel·lània de Textos Medievals*, 7 (1994), pp. 189-258.

HILLGARTH, Jocelyn N.

- «Una biblioteca cisterciense medieval. La Real (Mallorca)», *AST*, 32 (1959), pp. 89-191.

- «A list of Hebrew Books (1330) and a contract to illuminte manuscripts (1335)», *Revue des Étude Juives*, 120 (1961), pp. 297-320.

- «Los libros y la cultura de Jaime III de Mallorca», *XIII CHCA*, pp. 75-81.

- «Mallorca como centro intelectual, 1229-1550», *AEM*, 19 (1989), pp. 205-211.

- «Mallorca e Italia: relaciones culturales durante la Baja Edad Media», *XIV CHCA. Sassari-Alghero 1990*, vol. IV, Roma (1990), pp. 187-201.
- *Readers and Books in Majorca (1229-1550)*, CNRS, Paris 1991, 2 vols.

Homenatge a la memòria del professor Dr. Emilio Sáez, Barcelona 1989:

- ALTISENT, Agustí: «Més sobre tintes, plomes i llibres», pp. 531-36.
- PÉREZ I CASTILLO, A.: «Notícia d'un inventari de l'Arxiu de la Catedral de Barcelona (els béns d'un català a Tebas)», pp. 139-49.
- PLANA I BORRÀS, J.: «Inventari dels béns de Bernardo Benet», pp. 151-158.

HUARTE MORTÓN, Fernando

«Las bibliotecas particulares españolas de la Edad Moderna», *RABM*, 61/2 (1955), pp.555-76.

IGLESIAS I FONSECA, Josep Antoni

- «La cultura dels clergues a la Catalunya baix-medieval a través de les seves biblioteques». *Actes I Congrés d'Història de l'Església catalana. Des dels orígens fins ara. Solsona, 20-23 setembre 1993*, vol. I, Barcelona 1993, pp. 93-103.
- «El clero catalán y la lectura en época bajomedieval», *Las diferentes historias de letrados y analfabetos* (SÁEZ, C. - GÓMEZ-PANTOJA, J., eds.), Alcalá de Henares, Universidad, 1994, pp. 135-45.
- «El llibre a la Catalunya baix-medieval. Notes per a un estat de la qüestió», *Faventia*, 15/2 (1993), pp. 59-93.
- «*Scrit de pròpia mà. Manuscrits autògrafs i copistes no professionals*» (en curs d'elaboració).
- «La biblioteca de Bernat d'Esplugues, notari de Barcelona (1433)» (en curs d'elaboració).

JUNYENT, Emili

«Repertorio de noticias sobre manuscritos catalanes entresacadas de algunos inventarios de la *Cúria Fumada* de Vich», *AST*, 16 (1943), pp. 57-86.

KIRCHNER, J.

Scriptura gothica libraria. A saeculo XII usque ad finem Medii Aevi. LXXXVII imaginibus illustrata, Monachi et Vindobonae 1966.

LASPÉRAS, Jean-Michel

«Inventaires de bibliothèques et documents de librairie dans le monde hispanique aux XVe, XVIe et XVIIe siècles», *Revue française d'histoire du livre*, 28 (1980), pp. 535-557.

LENCINA I PÉREZ, Xavier

- «Cultura material i economia a través dels inventaris *post mortem*. El cas de Barcelona al segle XVII», *Actes del III Congrés d'Història de Barcelona: «La ciutat i el seu territori, dos mil anys d'història»*, vol. II, Barcelona 1993, pp. 339-45.

LÓPEZ, François

- «Estado actual de la historia del libro en España», *Anales de la Universidad de Alicante. Historia Moderna*, (19), pp. 9-22.

LÓPEZ DE MENESES, Amada

- «Documentos culturales de Pedro el Ceremonioso», *EEMCA*, 5 (1952), pp. 669-771.

LLOMPART, Gabriel

- «El llibre català a la casa mallorquina (1350-1550)», *AST*, 48 (1975), pp. 193-240; i 49-50 (1976-77), pp. 57-114.
- «Lecturas de ermitaños mallorquines en torno a 1400», *SM*, 18 (1976), pp. 119-30.
- «Inventarios de templos medievales mallorquines», *Fontes Rerum Balearum*, 2 (1978), pp. 447-52.

MADURELL I MARIMON, Josep Maria

- «El arte en la comarca alta de Urgell», *ABMAB*, 4 (1946), pp. 9-172, 297-416.
- «Vicente Panyella, maestro de escribir cuatrocentista», *BRABLB*, 22 (1948), pp. 183-192.
- «El pintor Lluís Borrassà: su vida, su tiempo, sus seguidores y sus obras», *ABMAB*, 7 (1949), pp. 7-325.
- «Manuscritos para la historia de músicos, maestros de danza, instrumentos y libros de música (s. XIV-XVIII)», *Anuario Musical*, 5 (1950), pp. 199-212.
- «La Escuela luliana de Barcelona (Nuevos datos para su historia)», *AST*, 23 (1950), pp. 31-66.
- *Archivo General de Protocolos de Barcelona. Sección histórica. Índice cronológico-alfabético. I. Siglos XIII, XIV y XV*, Barcelona, Colegio de Notarios, 1950.
- «Manuscritos trecentistas y cuatrocentistas (Repertorio de notas documentales para su estudio)», *HS*, 4 (1951), pp. 401-464, i 5 (1952), pp. 165-178.
- «Juan Rosenbach y la edición...», *Boletín Arqueológico*, 52 (1952), pp. 262-272.
- «El iluminador de libros Rafael Destorrents, ¿artífice del Misal de Santa Eulalia?», *Scrinium*, 8-10 (1953), pp. 1-8.
- vegeu RUBIÓ I BALAGUER, Jordi
- «Rafael Destorrents, sacerdote y miniaturista», *Scrinium*, 11-15 (1954-55), pp. 1-5.
- «Documentos de archivo: libros de canto (siglos XIV-XVI)», *Anuario Musical*, 11 (1956), pp. 219-232.
- «Miscelánea luliana», *EL*, 12 (1958), pp. 59-76.
- «Códices miniados», *GAKS*, 16 (1960), pp. 85-114.
- «Testamentos e inventarios episcopales», *AST*, 34 (1961), pp. 103-140, 305-340.

- «Encuadernadores y librerios barceloneses judíos y conversos (1322-1458)», *Sefarad*, 21 (1961), pp. 300-338; 22 (1962) 345-372, i 23 (1963) 74-103.
- «La Escuela de Ramón Llull, de Barcelona. Sus alumnos, lectores y protectores», *EL*, 6 (1962), pp. 187-209; 8 (1964) 93-117, 229-235, i 9 (1965) 93-103.
- «Micer Jaume Callís y su biblioteca jurídica», *AHDE*, 33 (1963), pp. 539-607.
- *Mensajeros barceloneses en la corte de Nápoles de Alfonso V de Aragón (1435-58)*, Barcelona 1963.
- «Mestre Felip de Malla», *BRABLB*, 30 (1963-64), pp. 499-625.
- «El arte de la seda en Barcelona entre judíos y conversos. Notas para su historia», *Sefarad*, 25 (1965), pp. 247-281.
- vid. Noguera de Guzmán, Raimon
- «El priorat de Santa Maria de Natzaret de Barcelona (1311-1660): notes per a la seva història», *Miscellanea Populetana* («Scriptorium Populeti», I), Poblet 1966, pp. 267-83.
- «Il·luminadors, escrivans de lletra rodona, formada i de llibres de cor», *GAKS*, 23 (1967), pp. 147-170.
- «Notes d'art monacal antic», *I Col·loqui d'Història del Monaquisme Català. Santes Creus*, 1966, Poblet 1967-69, pp. 149-177.
- «Documentos de archivo: manuscritos e impresos musicales (siglos XIV-XVIII)», *Anuario Musical*, 23 (1968-70), pp. 199-221.
- «Manuscrits eixminians: petit repertori documental», *Martínez Ferrando, archivero: miscelánea de estudios dedicados a su memoria*, Barcelona 1968, pp. 291-313.
- *Manuscrits en català anteriors a la impremta (1321-1474). Contribució al seu estudi*, Barcelona 1974.
- «Regesta documental de Biblias manuscrites e impresas (1336-1600)», *AST*, 47 (1974), pp. 27-63.
- «Formulario notarial del siglo XVI», *EHDAP*, 4 (1974), pp. 9-27.
- *Miscel·lània de notes històriques del monestir de Valldonzella*, Barcelona 1976.
- «Documents culturals medievals (1307-1485). Contribució al seu estudi», *BRABLB*, 38 (1979-82), pp. 301-473.

MANDINGORRA LLAVATA, Mari Luz

- «La escritura humanística en Valencia: su introducción y difusión en el siglo XV», *Estudis Castellonencs*, 3 (1986), pp. 5-94.
- ...& TRENCHS, Josep: «La capilla de Pedro el Ceremonioso (1356): sus libros», *BSCC*, 63 (1987), pp. 581-607.
- ...& TRENCHS, Josep: «Juan Fernández de Porto y su biblioteca jurídica (1383)», *Saitabi*, 38 (1988), pp. 63-87.
- «Llibres catalans en inventaris valencians del segle XIV», *Segon Congrés Internacional de Llengua Catalana. VIII. Àrea 7. Història de la Llengua*, València 1989, pp. 607-614.
- «La escritura humanística en la Corona de Aragón. Sus orígenes y difusión social en el siglo XV», *Actes XIV CHCA*, vol. IV, Roma 1990, pp. 224-37.

- *El libro y la lectura en Valencia a través de la documentación notarial (1300-1410)*, Tesi doctoral inèdita, València 1990.
- «El libro y la lectura en Valencia (1300-1410). Notas para su estudio», *AEM*, 21 (1991), pp. 549-69.

MARQUÉS, Benigne

- «Guillem Arnau i Patau, bisbe d'Urgell (1362-65)», *Urgellia*, 5 (1982), pp. 281-304.

MARQUÉS I CASANOVAS, Jaume

- ...& MARQUÉS I PLANAGUMÀ, Josep M^a: «Apuntes històrics sobre el palacio episcopal de Gerona», *AIEG*, 14 (1960), pp. 263-306.

MARTÍ DE BARCELONA, Pare

- «La cultura catalana durant el regnat de Jaume II», *Estudios Franciscanos*, 91 (1990), pp. 213-295; 92 (1991), pp. 127-245, 383-492.

MARTÍNEZ, Tomàs

- «Una aproximació a les traduccions peninsulars de les *Epistulae ad Lucilium*. La doble traducció catalana», *Llengua & Literatura*, 1 (1986), pp. 116-118.
- «Notes sobre la difusió de les obres de Nicolau Trevet a Catalunya: la traducció de les *Tragèdies* de Sèneca i els comentaris de Trevet», *Caplletra*, 13 (1992), pp. 117-134.

MARTÍNEZ FERRANDO, José Enrique

- *Pere de Portugal, «rey dels catalans», vist a través dels registres de la seva cancelleria*, Barcelona 1936.
- *Tragèdia del insigne condestable don Pedro de Portugal*, Madrid 1942.
- «Un contrato excepcional en la Barcelona del siglo XI», *BDH*, 3 (1947), pp.134-138.
- *Jaime II de Aragón: su vida familiar*, Barcelona 1948, 2 vols.
- «La cámara real en el reinado de Jaime II (1291-1327)», *ABMAB*, 11 (1953), pp. IX-IX, 1-230.

MAS, Josep

- *Notes històriques del Bisbat de Barcelona*, Barcelona 1906-21, 13 vols.
- «Notes sobre antichs il·luminadors a Catalunya», *BRABLB*, 7 (1913-14), pp. 280-84.
- «Notes documentals de llibres antichs a Catalunya», *BRABLB*, 8 (1915-16), pp. 155-167, 238-51, 330-45, 400-406, 444-463.

MASOLIVER, Alexandre

- «Què llegiren i escriviren els monjos de Poblet durant sis-cents anys (1150-1835)», *Actes VIIe Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura catalanes*, Barcelona 1986, pp. 353-361.

MATEU I IBARS, Josefina

Braquigrafía de sumas. Estudio analítico en la traditio de algunos textos manuscritos, incunables e impresos arcaicos (s. XIII-XVI), (col. Rubrica, I), Barcelona, Universitat, 1984.

MAYER I OLIVÉ, Marc

- «La lexicografía latina en Cataluña», *Actas V Congreso Español de Estudios Clásicos. Madrid, 20-25 abril 1976*, Madrid 1978, pp. 741-50.

- «Manuscrits de biblioteques renaixentistes il·lustres a la Biblioteca Universitària de Barcelona»,

- «Una biblioteca de estudiante del siglo XV», *Cuadernos de Filología Clásica*, 21 (1988), pp. 97-104.

MIGLIO, Luisa

«Considerazioni ed ipotesi sul libro *borghese* italiano nel Trecento. A proposito d'una edizione critica dello *Specchio umano* di Domenico Lenzi», *Scrittura e Civiltà*, 3 (1979), pp. 309-37.

MILLARES CARLO, Agustín

- *Introducción a la Historia del libro y de las bibliotecas*, Madrid 1993⁵.

- *Tratado de Paleografía Española* (ed. de José Manuel RUIZ ASENCIO), Madrid 1983.

- «Escritura y notariado: una conferencia de Don Agustín Millares Carlo», *Boletín Millares Carlo*, 11 (1990), pp. 43-56.

MIRAMBELL I BELLOC, Enric

- «El testamento de Roger de Cartellá y su notable biblioteca», *AIEG*, 17 (1964-65), pp. 383-403.

- «Biblioteques particulars gironines del segle XV», *Medievalia*, 8 (1988), pp. 265-85.

MITJÀ I SEGUÉ, Marina

«Pedro de Rajadell y su biblioteca jurídica», *EHDAP*, 1 (1948), pp. 65-104.

MOLINÉ I BRASES, E.

«Inventari i encant dels béns d'un notari barceloní [Joan de Fontcuberta]», *BRABLB*, 10 (1921), pp. 277-84 i 425-26.

MONFRIN, Jacques

- &...JULLIEN DE POMMEROL, Marie-Henriette: *La Bibliothèque Pontificale à Avignon et à Peñíscola pendant le grand schisme d'Occident et sa dispersion*, Roma 1991.

MUNDÓ I MARCET, Anscari M.

- «Notes sobre la cultura montserratina del segle XIV», *AM*, 8 (1955), pp. 471-92.
- «Les col·leccions de fragments de manuscrits a Catalunya», *Faventia*, 2/2 (1980), pp. 115-123.

NEBBIAI-DALLA GUARDA, Donatella

- «La description du livre au XVe siècle: pratiques et modeles», *Pratiques de la culture écrite en France au XVe siècle*, Louvain-la-Neuve, 1995, pp. 473-497.

NOGUERA DE GUZMÁN, Ramon

- «Las actas de deliberaciones de los Colegios de notarios de Barcelona», *EHDAP*, 1 (1948), pp. 41-64.
- «Actos de disposición de protocolos», *EHDAP*, 1 (1948), pp. 206-210.
- ...& MADURELL I MARIMON, J.M.: *Privilegios y Ordenanzas históricos de los notarios de Barcelona*, dins del *Centenario de la ley del Notariado*. Sección IV^a: Fuentes y Bibliografía, vol. II, t. I, Barcelona 1965.
- «La doble redacción de los antiguos documentos notariales de Cataluña», *AAMN*, 22 (1978), pp. 335-56.
- *Los notarios de Barcelona en el siglo XVIII*, Barcelona 1978.

OLIVAR, Alexandre

- «La liturgia española del siglo XI al XV», *Repertorio de Historia de las Ciencias Eclesiásticas en España*, 2 (1971), pp. 69-82.

OLIVAR, Marçal

- «Notes entorn la influència de l'*ars dictandi* sobre la prosa catalana de la cancelleria de finals del segle XIV», *Homenatge a Antoni Rubió i Lluch*, III, Barcelona 1936, pp. 631-53.

ORTÍ I GOST, Pere

- «La casa i les possessions d'un jurista barceloní segons el seu inventari de béns: Burget de Sarrià (1338)», *Miscel·lània de Textos Medievals*, 7 (1994), pp. 323-369.

PAGAROLAS I SABATÉ, Laureà

- vegeu *Estudis...en honor a Raimon Noguera*.
- «Els Arxius de Protocols, font per a la Història Moderna», *Manuscrits. Revista d'Història Moderna*, 8 (1990), pp. 285-323.
- *El protocol del notari Bonanat de Rimentol (1351)*, Barcelona, Fundació Noguera, 1991.
- «Els auxiliars de la funció notarial a les escriptories de la Barcelona medieval», *Lligall*, 8 (1994), .
- «Notariat i cultura: els registres notariais», *Actes Ier Congrés d'Història del Notariat Català*. Barcelona, 11-13 nov. 1993, Barcelona 1994, pp. .

PALASÍ, M.T.

- vegeu GIMENO, Francisco M.

PEÑA DÍAZ, Manuel

- «El uso social de la escritura en Barcelona en el siglo XVI», *Manuscripts*, 11 (1993), pp. 143-168.
- «Llengua i lectura a Barcelona el segle XVI», *L'Avenç*, 189 (1995), pp. 52-57.

PERARNAU I ESPELT, Josep

- «L'*Ordinatio Studii Barchinone et rectorius eiusdem* del bisbe Ponç de Gualba (8 novembre 1309)», *RCT*, 2 (1977), pp. 151-88.
- «Aportació al tema de les traduccions bíbliques catalanes medievals», *RCT*, 3 (1978), pp. 17-98.
- «La donació de la biblioteca d'Arnau de Vilanova i la fundació de la *Libraria sedis* de Girona (1397-1411)», *ATCA*, 2 (1983), pp. 171-239.
- «Noves dades sobre traduccions catalanes de la *Bíblia* els segles XIV i XV», *ATCA*, 2 (1983), pp. 349-356.
- «Un document sobre l'escola per a l'ensenyament de la llengua catalana l'any 1325», *EUC*, 25 (1983), pp. 425-38.
- «Notícies sobre la *Lectura Sedis* de la Catedral de Girona en la primera meitat del segle XIV», *RCT*, 9 (1984), pp. 183-200.
- «Notícia de més de setanta inventaris de llibres de jueus gironins, anys 1415 i 1416», *ATCA*, 4 (1985), pp. 435-445.

PÉREZ, José M^a

- «Escritores de letra formada e ¿iluminadores? medievales», *ACCV*, 6 (1933), pp.129-139.
- «Escritores de letra formada e iluminadores de la Catedral de Segorbe», *ACCV*, 7 (1934), pp. 6-20.

PETRUCCI, Armando, ed.

- *Libri, scrittura e pubblico nel Rinascimento. Guida storica e critica*, Bari 1979:
  - GOLDSCHMITT, E.Ph.: «Il libro umanistico dell'Italia all'Europa».
  - PETRUCCI, A.: «Anticamente moderni e modernamente antiqui», pp. 21-36.
  - ID.: «Alle origine del libro moderno. Libri da banco, libri da bisaccia, libretti da mano», pp. 137-156 (= *Italia medioevale e umanistica*, 12 (1969), pp. 295-313.
- «Il libro manoscritto», dins *Storia della Letteratura Italiana Einaudi. II. Produzione e consumo*, Torino 1983, pp. 519-622.
- «La lectura en la Edad Media», *Irargi. Revista de archivística*, 1 (1988), pp.293-315.
- ...& GIMENO I BLAY, Francisco M., *Escribir y Leer en Occidente*, València 1995.

PIQUER I JOVER, J.J.

«Escrivans i notaris de la Cúria baronial de Vallbona (segles XII-XVIII)», *EHDAP*, 8 (1980), pp. 29-47.

PONS I GURI, Josep M^a

- «Algunes orientacions per a la utilització dels fons de seccions històriques en districtes notariales», i
- «Característiques paleogràfiques dels llibres notariales catalans fins el 1351», dins el *Recull d'estudis d'història jurídica catalana*, Barcelona, Fundació Noguera, 1989, vol. I, pp. 159-89 i 191-218, respectivament.
- «Llibres notariales catalans», dins *Las abreviaturas en la enseñanza medieval y en la transmisión del saber*, col. *Rubrica. Palaeographica et Diplomatica Studia*, vol. V, Barcelona, Universitat, 1990, pp. 97-109.

PUIG I PUIG, Sebastià

- *Episcopologio de la Sede Barcinonense*, Barcelona 1929.

RAMON I FERRER, Lluís

- «La tradició textual de la traducció catalana del *Communiloquium* de Joan de Gal·les», *ESTUDIS DE LLENGUA I LITERATURA CATALANES. MISCEL·LÀNIA JOAN FUSTER*, VII (1993), pp. 45-64.

RENEDO, Xavier

- «Llegir i escriure a la tardor de l'Edat Mitjana», *Actes del IXe Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura catalanes. Alacant-Elx 1991*, Barcelona 1993, pp. 209-222.

RICO, Francisco

- *Nebrija frente a los bárbaros*, Salamanca 1978.
- «Petrarca y el *Humanismo catalán*», *Actes del VIe Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura catalanes. Roma, 1982*, Barcelona 1983, pp. 257-91.
- «Antoni Canals i Petrarca. Para la fecha y las fuentes de *Scipió e Anibal*», *Miscel·lània Sanchis Guarner* (ed. FERRANDO, A.), vol. III, Barcelona 1992, pp.53-63.

RIERA I SANS, Jaume

- vegeu FERRER I MALLOL, Mª Teresa
- «Sobre l'autor de la *Doctrina moral* (segle XV)», *Randa*, 9 (1979), pp. 117-25.
- «Les obres catalanes de Natan (segle XIV)», *Estudis de llengua i literatura catalanes (Miscel·lània Pere Bohigas)*, vol. III, Barcelona 1981, pp. 95-105.
- «Sobre la difusió hispànica de la *Consolació* de Boeci», *El Crotalón: Anuario de Filología Española*, 1 (1984), pp. 297-327.
- «Fra Francesc Eiximenis no és l'autor de la *Doctrina compendiosa*», *Miscel·lània Sanchis Guarner*, vol. I, València 1984, pp. 289-292.
- «El Cessulis, un llibre oblidat», *Revista Llibreria Antiquària*, 8 (1984), pp. 9-13.

- «La invenció literària de Sant Pere Pasqual», *Caplletra*, 1 (1986), pp. 45-60.
- «Presència de Josefus a les lletres catalanes medievals», *Studia in honorem Martí de Riquer*, II, Barcelona 1987, pp. 179-219.
- «Catàleg d'obres en català traduïdes al castellà durant els segles XIV i XV», *Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana. VIII. Àrea 7. Història de la Llengua*, València 1989, pp. 699-709.

RIQUER, Martí de

- *L'Humanisme català (1388-1494)*, Barcelona 1934.
- «Fragmentos de un manuscrito del *Inferno* de Dante con glosas en catalán», *GAKS*, 21 (1963), pp. 251-253.

RIU, Manuel, ed.

- Castells, guaites, torres i fortalises de la Catalunya medieval*, annex III de la revista *AHAM*, Barcelona 1986-87:
- BATLLE, Carme & PARÉS, A.: «El castell de Sitges a la mort de Bernat de Fonollar (1326)», pp. 154-177.
  - Equip BROIDA: «Ús de l'espai en els castells i torres», pp. 217-93.

RIUS I SERRA, Josep

- «Cartes antigues de Sant Martí Sacosta», *AST*, 4 (1928), pp. 343-94.
- «Més documents sobre la cultura catalana medieval», 13 (1928), pp. 135-70.
- «Subsidios para la historia de nuestra cultura», *Archivo Español de Arte y Arqueología*, 5 (1929), pp. 87-106, 247-273.
- «L'inventari dels béns d'Arnau Cescomes, Arquebisbe de Tarragona», *EUC*, 15 (1930), pp. 231-49.
- «Bibliotecas medievales españolas», *Revista Eclesiástica*, 2 (1930), pp. 318-26.
- «Inventaris episcopals», *EUC*, 17 (1932), pp. 221-33.
- «Un full visigòtic del segle XI», *AST*, 12 (1936), pp. [=Homenatge a Antoni Rubió i Lluch, vol. II, Barcelona 1936], pp. 441-50.
- «La colectoría de Almaraz Cabrespí con el inventario de los bienes del obispo Ferrer Colom (1334-40)», *AST*, 15 (1942), pp. 361-96.
- *Cartulario de Sant Cugat del Vallès*, Barcelona 1945-47, 3 vols.
- «Miscelánea vaticana», *AST*, 22 (1949), pp. 179-202.
- «Inventario de manuscritos de la Catedral de Sigüenza», *HS*, 3 (1950), pp. 431-465.

ROCA, Josep M^a

- «Un cirurgià barber barcelonés de la XV centúria», *BRABLB*, 11 (1923), pp. 145-162.
- «Inventaris», *BRABLB*, 13 (1928), pp. 306-16 i 384-395.

ROMANO, David

- «Manuscrito boccacciano del siglo XV en la Corona de Aragón», *Filología moderna*, 55 (1975), pp. 491-97.
- «La versió catalana del *De mulieribus claris* de Boccaccio», *Miscel·lània Aramon i Serra*, I (1979), pp. 507-509.
- «Opere di Boccaccio negli inventari catalani del 400», *Actes del IX CHCA*, Napoli 1982, pp. 469-74.

RUBIÓ I BALAGUER, Jordi

- ...& ALÒS, Ramon & MARTORELL, Ferran: «Inventaris inèdits de l'Orde del Temple a Catalunya», *AIEC*, 1 (1907), pp. 385-407.
- ...& ABADAL, Ramon d': «Notes sobre la formació de les compilacions de *Constitucions i altres drets de Catalunya*», *EUC*, 4 (1910), pp. 409-45.
- «La Biblioteca Capítular de Tortosa», *BBC*, 5 (1918-19), pp. 119-31.
- Ressenya a l'obra d'A. RUBIÓ I LLUCH: *Documents per l'història de la cultura catalana mig-eval*: *BBC*, 6 (1920-22), pp. 383-88.
- «Els textos de gramàtica a les escoles catalanes medievals», *Revista dels Llibres*, II, 13 (1926), pp. 67-71.
- «Els autors clàssics a la biblioteca de Pere Miquel Carbonell, fins a l'any 1484», *Miscel·lània Crexells*, Barcelona 1929, pp. 205-22.
- «La versió llatina de la *Crònica General de Catalunya i Aragó*», *EUC*, 21 (1936), pp. 343-55.
- «Sobre els orígens de l'Humanisme a Catalunya», *Bulletin of Spanic Studies*, 24 (1947), pp. 88-98.
- *De l'Edat Mitjana al Renaixement*, Barcelona 1948.
- «Influència de la sintaxi llatina en la Cancelleria catalana del segle XV», *Boletín de Dialectología Española*, 33 (1954-55), pp. 357-64.
- «Sobre la cultura en la Corona de Aragón en el siglo XV», *Actes del IXe CHCA*, Ponències 7, Palma de Mallorca 1955.
- ...& MADURELL I MARIMON, Josep M^a: *Documentos para la Historia de la imprenta y librería en Barcelona (1474-1533)*, Barcelona 1955.
- «Els llibres de l'abat Savarés a la Biblioteca de Ripoll», *AM*, 9 (1961), pp. 227-37.
- «Guillem Ponç, secretari del rei Martí, contemporani de Bernat Metge», *Estudis Romànics*, 9 (1961), pp. 67-85.
- «Sobre Sal·lusti a la Cancelleria catalana els segles XIV-XV», *GAKS*, 21 (1963), pp. 233-49.
- *La cultura catalana del Renaixement a la Decadència*, Barcelona 1964.
- «L'arxiver Diego Garcia», *Cuadernos de Arqueología e Historia de la Ciudad*, 12 (1968), pp. 133-59.
- ...& TORRE, Antonio de la: *Documentos para la Historia de la Universidad de Barcelona. I. Preliminares*, Barcelona 1971.
- *Vida española en época gótica* (reedic. dins les «Obres completes de _», IV), Barcelona 1985.
- «La institució de la Biblioteca Reial a Poblet en temps de Pere el Cerimoniós»,

article inèdit recullit dins *Historia i Historiografia* («Obres completes de _», VI), Barcelona 1987, pp. 411-453.

- *Humanisme i Renaixement* («Obres completes de _», VIII), Barcelona 1990.

- *Mestres, companys i amics* («Obres completes de _», IX), Barcelona 1991.

RUBIÓ I LLUCH, Antoni

- «La lengua y la cultura catalanas en Grecia en el siglo XIV», *Homenaje a Menéndez y Pelayo en el año vigésimo de su profesorado*, Madrid 1899, vol. I, pp. 95-120.

- «La Crònica del Rey en Jaume en el XIV^{en} segle», *EUC*, 1 (1907), pp. 349-57.

-...& D'OLWER, Lluís Nicolau, «Cartes literàries del segle XIV», *EUC*, 1 (1907), pp. 40-42.

-«Notes sobre la ciència oriental a Catalunya en en el XIV^{en} sigle», *EUC*, 3 (1909), pp. 389-98, 485-88.

- *Documents per l'història de la cultura catalana mig-eval*, 2 vols, Barcelona 1908-21.

- «Joan I i el primer període de l'humanisme català», *EUC*, 10 (1917-18), pp. 1-118.

- «Significació de l'elogi de l'Acròpolis pel rei Pere'l Cerimoniòs», *Homenaje ofrecido a Menéndez Pidal. Miscelánea de estudios...*, Madrid 1925, vol. III, pp. 37-56.

RUBIO VELA, A.

- *Epistolari de la València medieval*, València 1985.

- &...RODRIGO LIZONDO, Mateu: «Els beguins de València en el segle XIV. La seua casa-hospital i els seus llibres», dins FERRANDO, A. dir: *Miscel·lània Sanchis Guarnier.III*, Montserrat 1992, 185-227.

RUIZ CALONJA, J.

- «Valor literario de los preámbulos de la cancillería real catalano-aragonesa en el siglo XV», *BRABLB*, 26 (1954-56), pp. 205-234.

SABATÉ, Flocel

- «Els objectes de la vida quotidiana a les llars barcelonines al començament del segle XIV», *AEM*, 20 (1990), pp. 53-98.

SALES, Núria

- «Inventaris post-mortem», *l'Avenç*, 92 (1986), pp. 54-57.

SALRACH, Josep M^a

- «Balance crítico y perspectivas de la producción historiográfica sobre Historia Medieval catalano-balear en la década 1975-86», *Studia Historica. Historia medieval*, 6 (1988), pp. 95-139.

SÁNCHEZ MARIANA, Manuel

- «La ejecución de los códices en Castilla en la segunda mitad del siglo XV», *El Libro Antiguo Español. Actas del Primer Coloquio Internacional (Madrid, 18-20 diciembre 1986)*, Salamanca 1988.

SANCHÍS I SIVERA, J.

- «Copistes, llibreters i impressors a València», *BBC*, 4 (1917), pp. 135-40.
- «Bibliografia valenciana medieval», *ACCV*, 3 (1930), pp. 33-57, 81-132; 4 (1931), pp. 89-122 i 5 (1932), pp. 44-49.
- «Vida íntima de los valencianos en época foral. VII. Instrucción pública», *ACCV*, 7 (1934), pp. 41-53.

SANS I TRAVÉ, Josep M^a

- *Dietari o Llibre de jornades (1411-1484) de Jaume Safont*, Barcelona, Fundació Noguera, 1992.

SANTAMARIA, Vicente

- *Estudios notariales. Contribución a la historia del notariado en Cataluña*, Barcelona 1917.

SEGURA, Joan

- *Història d'Igualada*, vol. II, Barcelona 1909.

SOBERANAS, Amadeu J.

- «Una companyia per [a] regir les escoles de Gramàtica i Lògica de Cervera el curs 1440-41», *BRABLB*, 37 (1977-78), pp. 169-75.

TAVANI, Giuseppe

- «Literatura i societat a Barcelona entre la fi del segle XIV i començament del XV», *Actes Ve Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes. Andorra 1979*, Barcelona 1980, pp. 5-40.

THORNDIKE, L.

- *A Catalogue of Incipits of Medieval Scientific Writings in Latin*, rev. and augm. by P.KIBRE, London 1963.

TINTÓ I SALA, M.

- «Inventari dels béns que en Francesc Blanch, degà del Vallès, posseïa a la Rectoria de Granollers, any 1464», *Ponències*, Granollers 1984, pp. 47-58.

TRENCHS I ODENA, Josep

- «Bibliografia del notariado en España (siglo XX)», *EHDAP*, 4 (1974), pp. 193-237.
- ...& CÀRCEL, Mª Milagros: «La tinta y su composición. Cuatro recetas valencianas (siglos XV-XVII)», *RABM*, 82 (1979), pp. 415-426.

- «Fuentes impresas para la historia del notariado catalán (siglos XV-XIX)», *EHDAP*,

9 (1981), pp. 7-25.

- «El llibre i l'escriptura en inventaris catalans i valencians del segle XV», *L'Espill*, 13-14 (1982), pp. 71-85.

-...& ARAGÓ, Antoni Maria: *Las cancellerías de la Corona de Aragón y Mallorca desde Jaime I a la muerte de Juan II (Folia Parisiensia, 1)*, Zaragoza 1983.

- vegeu MANDINGORRA, Mª Luz

- vegeu CANELLAS, Àngel

- «Nomenclatures escrituarias en inventarios de los siglos XIV-XV», *Homenaje a Sebastià Garcia i Martínez*, vol. I, València 1988, pp. 117-126.

- «De l'Estudi General a la Seu: la confecció de llibres a Lleida durant el segle XIV», *Actes Congrès de la Seu Vella de Lleida. Lleida, 6-9 març 1991*, Lleida 1991, pp.133-45.

- vegeu GIMENO, Francisco M.

- «Libri, lecture, insegnamento e biblioteche nella Corona d'Aragona (secoli XIII-XV)», dins *Atti XIV CHCA. Sassari-Alghero 1990*,

UDINA I MARTORELL, Frederic

- *Guía histórica y descriptiva del Archivo de la Corona de Aragón*, Madrid 1986.

VALLS I TABERNER, Ferran

- «Documents de cultura del regnat de Jaume I en l'arxiu de Poblet», *EUC*, 4 (1910), pp. 476-482.

-...& MARTORELL I TRABALL, Ferran: «Pere Becet (¿1365?-1430)», *AIEC*, 4 (1911-12) pp. 576-656.

VIELLIARD, Jeanne

- «Nouveaux documents sur la culture catalane au Moyen Age», *EUC*, 15 (1930), pp. 21-40.

VILLALONGA, Mariàngela

- «Uns llibres de la biblioteca de Jeroni Pau», *Studia in honorem Martí de Riquer*, vol. II, Barcelona 1987, pp. 221-34.

- «La literatura llatina als Països Catalans durant el segle XV», *Actes IXe Simposi de la Secció Catalana de la SEEC. Sant Feliu de Guíxols, 13-16 abril 1988*, Barcelona 1991, pp. 473-81.

- *La literatura llatina a Catalunya al segle XV*, Barcelona 1993.

VILLALBA DAVALOS, Amparo

- *La miniatura valenciana en los siglos XIV y XV*, Valencia 1964.

VINYOLES I VIDAL, Mª Teresa

- «La casa i l'obrador d'un esmoler de Barcelona a finals del segle XIV», *CHEC* (1976), pp. 9-49.

WEIJERS, Olga (ed.)

Vocabulaire du livre et de l'écriture au moyen âge. Actes de la table ronde: Paris 24-26 septembre 1987, Turnhout, Belgique 1989.

WIERUSZOWSKI, H.

- *Politics and Culture in Medieval Spain and Italy*, Roma 1971.

WILLIMAN, Daniel

- *Bibliothèques ecclésiastiques au temps de la Papauté d'Avignon. I et II.*, Paris 1980.

LLIBRES I LECTORS A LA BARCELONA DEL SEGLE XV. LES BIBLIOTEQUES DE CLERGUES,
JURISTES, METGES I ALTRES CIUTADANS A TRAVÉS DE LA DOCUMENTACIÓ NOTARIAL
(ANYS 1396-1475)

ÍNDEX GENERAL

AGRAÏMENTS

INTRODUCCIÓ	pàgs. 1-4
CAPÍTOL I: LA HISTÒRIA DEL LLIBRE A LA TARDOR DE L'EDAT MITJANA	5-37
El perquè d'un estudi sobre el Llibre a la Catalunya baix-medieval	5-6
Cronologia dels estudis sobre la Història del Llibre a Catalunya	7-10
La Història de la Cultura Medieval i el treball de Rubió i Lluch	10-15
L'empremta de Rubió i Lluch per als estudis d'Història de la Cultura	15-31
Les línies de recerca i la Història del Llibre a Catalunya	32-35
Possibilitats d'estudi	35-37
CAPÍTOL II: LA DOCUMENTACIÓ NOTARIAL	38-58
Testaments	40-46
Inventaris <i>post-mortem</i>	47-53
Encants	54-58

CAPÍTOL III: LES BIBLIOTEQUES PER GRUPS SÒCIO-PROFESSIONALS	58-212
3.1. Braç militar	62-65
3.2. Braç eclesiàstic	66-107
3.2.1. Canonges	67-77
3.2.2. Beneficiats	78-95
3.2.3. Altres preveres i membres regulars	95-107
3.3. Braç reial o popular	108-206
3.3.1. Estament ciutadà o superior	109-125
Ciutadans honrats	109-118
(Funcionaris)	118-125
3.3.2. Estaments inferiors	126-206
3.3.2.1. Estament dels mercaders	126-137
3.3.2.2. Estament dels artistes	138-196
Apotecaris, candelers i especiers	138-143
Metges	143-146
Cirurgians i barbers	147-149
Juristes i causídics	150-163
Notaris, públics i reials, i escrivans	163-195
Llibreters	195-196
3.3.2.3. Estament dels menestrals	197-206
3.3.3. Altres propietaris de llibres	207-212
CAPÍTOL IV: ELS CLÀSSICS A LA BIBLIOTECA DE BERNAT D'ESPLUGUES (1433) .	213-225
CAPÍTOL V: LA CIRCULACIÓ DEL LLIBRE	226-275
5.1. Llegats testamentaris	228-236
5.2. Llibres en préstec	236-239
5.3. Llibres en penyora	239-244
5.4. Llibres sense estat determinat	244-245
5.5. Llibres per a vendre o ja venuts	245-256
5.5.1. Llibreters i enquadernadors	246-252
5.5.2. Altres menestrals entorn del món del llibre	252-254
5.5.3. Bidells de la Seu	254-256
5.6. Llibres a compte del salari del notari	257
5.7. Un exemple paradigmàtic de dispersió d'un lot de llibres	258-272
5.8. Indicis de casos semblants a l'apèndix documental	273-275

CAPÍTOL VI: NOTES CODICOLÒGIQUES I PALEOGRÀFIQUES	276-337
6.1. Matèria escriptòria	280-282
6.1.1. Pergamí	280
6.1.2. Paper	280-281
6.1.3. Pergamí i paper	281-281
6.2. Forma i mides dels còdexs	283-285
6.3. Els quaderns i els folis: paginació i numeració	286-287
6.4. Rúbriques i índexs	287
6.5. L'enquadernació	288-301
6.5.1. Còdexs amb posts de fusta cobertes de pell	288-291
6.5.2. Còdexs amb posts de pergamí	291-291
6.5.3. Còdexs amb posts de paper i engrut	292
6.5.4. Còdexs amb posts de tela	292-293
6.5.5. <i>Varia</i>	293-294
6.5.6. Fermalls i ornaments de l'enquadernació	295-301
6.6. Tinta	302
6.7. L'escriptura	303-309
6.7.1. Nomenclatures paleogràfiques en els inventaris	303-305
6.7.2. La lletra	
6.7.2.1. Qualitat	305
6.7.2.2. Mida	306
6.7.3. L'escriptura: disposició en els manuscrits	307-308
6.7.4. Datació de l'escriptura	309
6.8. Caplletres i miniatures	310-315
6.9. <i>Scrit de pròpia mà</i> : còdexs autògrafs	316-331
Canonges i preveres	318-321
Ciutadans	321
Juristes	321-325
Metges	325-326
Artistes i menestrals	326-328
6.10. Còdexs datats	331-335
6.11. La llengua	336-337
CAPÍTOL VII: ALGUNES REFLEXIONS FINALS	338-345
ÍNDEX DE DOCUMENTS	347-356
ÍNDEX ONOMÀSTIC	357-381
BIBLIOGRAFIA	382-406
ÍNDEX GENERAL	408-410

J. Antoni IGLESIAS i FONSECA

*llibres i lectors a la
Barcelona del segle XV*

* *

Apèndix documental

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques

1500491968

A la Gemma

LLIBRES I LECTORS A LA BARCELONA DEL SEGLE XV. LES BIBLIOTEQUES DE CLERGUES,
JURISTES, METGES I ALTRES CIUTADANS A TRAVÉS DE LA DOCUMENTACIÓ NOTARIAL
(ANYS 1396-1475)

APÈNDIX DOCUMENTAL

* *

ÍNDEX

DE DOCUMENTS	ps. 1-10
ONOMÀSTIC	. 11-35
D'AUTORS I D'OBRES	36-72
D'INCIPIT	73-80
D'EXPLICIT	81-83
CRITERIS D'EDICIÓ	84-91

*

DOCUMENTS I IDENTIFICACIONS	ps. 92 s.
---------------------------------------	-----------

INDEX DE DOCUMENTS

- 1.....1396, juliol, 12: Inventari Pere de Rajadell, jurisconsult, Llicenciat en drets.
1398, febrer, 27: Inventari Esteve Satorra, mercader.
1398, maig, 24: Inventari Escevena, vídua d'en Nicolau Samarés, ciutadà.
1398, juliol, 25: Inventari Guillem Ferrer, mercader.
- 5.....1399... Inventari personatge anònim.
1400 Inventari personatge anònim.
1400 Inventari Bernat de Montpalau, cavaller.
1400 Inventari personatge anònim.
1400 Inventari personatge anònim.
- 10.....1400 Inventari Joan Dalmau, notari.
1400, gener, 25: Encant personatge anònim de la vila de Sta. Coloma.
1400, novembre, 26: Encant Joan Ferrer Despuig, mercader.
1401, juliol, 27: Inventari d'un personatge anònim (mercer i ciutadà).
1402, abril, 5: Inventari Guillem Maçanet, mercader.
- 15.....1402, novembre, 15: Inventari Ferran de Torres, ciutadà.
1403, abril, 3: Encant personatge anònim.
1403, setembre, 3: Inventari Jaume Carrera, notari.
1403, octubre, 19: Encant Jaume Carrera, notari.
1404, agost, 12: Inventari Bernat Valtà, prevere beneficiat de la Seu.
- 20.....1405, agost, 25: Encant Bernat Valtà, prevere beneficiat de la Seu.
1405, juliol, 4: Inventari Pere Dalmau, notari.
1405, octubre, 14: Inventari Pere Sesdeus, Llicenciat en lleis i canonge de la Seu.
1405, desembre, 4: Encant Pere Sesdeus, Llicenciat en lleis i canonge de la Seu.
1406, gener, 5: Inventari Bernat de Montmany, draper.
- 25.....1406, setembre, 1: Inventari Pere Elies, pagès de Barcelona.
1406, octubre, 15: Inventari Joan de Ferrera.
1407, juliol, 27: Testament Francesc Castanyer, professor en ambdós Drets, canonge de la Seu i ardiaca del Vallès.
1408, maig, 6: Inventari Pere Taverner, pellisser.
1408, octubre, 4: Inventari Jaume Ballester, prevere de la Seu i beneficiat de l'església de Sant Just Desvern.
- 30.....1409, gener, 7: Inventari Miquel d'Esparreguera, escrivà.
1409, març, 17: Inventari Ramon Sabater, prevere de Barcelona.
1409, març, 19: Encant Ramon Sabater, prevere de Barcelona.
1409, març, 21: Inventari Francesc de Vilaulzinosa, mercader.
1409, abril, 13: Encant Francesc de Vilaulzinosa, mercader.

- 35.....*1409, juliol, 8: Inventari parcial dama anònima.
1409, novembre, 17: Testament Ponç Taüs, canonge de la Seu.
1409, novembre, 18: Inventari Ponç Taüs, canonge de la Seu.
1409, novembre, 21: Encant Ponç Taüs, canonge de la Seu.
1410, juny, 23: Inventari Jaume Guerau, pagès de Barcelona.
- 40.....1410, juliol, 10: Inventari Bernat Conesa, escuder d'en Julià Garrius, de la vila de Perpinyà.
1410, juliol, 18: Inventari Francesc Ferrer, apotecari.
1410, juliol, 23: Encant Francesc Ferrer, apotecari.
1410, agost, 2: Inventari Romeu Llull, ciutadà honrat.
1410, agost, 4: Inventari personatge anònim, pres a instància de mossèn Manuel de Rajadell.
- 45.....1411, juliol, 30: Inventari Joan Baucells, prevere beneficiat de la Seu.
1411, agost, 3: Encant Joan Baucells, prevere beneficiat de la Seu.
1411, desembre, 23: Inventari Andreu de Coll, rector església St. Iscle de les Feixes.
1412, juny, 3: Inventari Joan Mestre, prevere beneficiat església monestir Santa Eulàlia del Camp.
1413, març, 23: Encant Joan Mestre, prevere beneficiat església monestir Santa Eulàlia del Camp.
- 50.....1412, juliol, 1: Inventari Martí Moliner, batxiller en decrets, canonge i degà de la Seu.
1412, juliol, 7: Encant Martí Moliner, batxiller en decrets, canonge i degà de la Seu.
1412, agost, 10: Inventari Antoni Febrera, prevere beneficiat església Santa Maria del Mar.
1412, desembre: Inventari Simó Martorell, argenter.
1413, gener: Inventari personatge anònim.
- 55.....1413, març, 15: Inventari Nicolau Perer, canonge de la Seu.
1413, març, 20: Encant Nicolau Perer, canonge de la Seu.
1414, febrer, 5: Inventari Joan Trullols, prevere de Barcelona.
1414, desembre, 15: Encant Joan Trullols, prevere de Barcelona.
1414, abril, 23: Inventari Francesc Fonolleda, notari i escrivà reial.
- 60.....1414, setembre, 25: Inventari Joan Garriga, prevere i rector de Collbató, diòcesi de Barcelona.
1415, març, 13: Inventari Guillem Satrilla, mercader.
1416, juny, 17: Inventari Guillem de Busquets, ciutadà.
1416, desembre, 28: Inventari Pere Cerdà, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1417, gener, 25: Encant Alfons Pedrol, ciutadà.
- 65.....1417, agost, 18: Inventari Domènec Ponç, canonge i ardiaca major de la Seu.
1417, agost, 19: Encant Domènec Ponç, canonge i ardiaca major de la Seu.
1417, agost, 28: Inventari Francesca, vídua d'en Pere Bas, corredor públic.
1418, abril, 22: Inventari Pere Solà, prevere beneficiat de la Seu.
1418, juny, 10: Encant Pere Solà, prevere beneficiat de la Seu.

- 70.....1419, març?: Encant personatge anònim.
1419, abril, 19: Inventari Valença, muller d'en Jaume Cirer, cofrer.
1419, octubre, 24: Inventari Romeu Desfeu, argenter.
1419, novembre, 4: Inventari Berenguer Cardó, ciutadà.
1419, desembre, 14: Inventari Joan de Puig, prev. beneficiat església Sta. Maria Mar.
- 75.....1419, desembre, 19: Encant Joan de Puig, prevere beneficiat església Sta. Maria Mar.
1420... : Inventari personatge anònim.
1420..., juny, 30: Inventari personatge anònim (en Besanta?).
1420..., octubre, 21: Inventari personatge anònim.
1420, febrer, 2: Testament Pere Vila, prevere batxiller en decrets i vicari perpetu de l'església de Sta. Maria del Mar.
- 80.....1420, desembre, 3: Inventari Pere Vicenç, clavari.
1421... : Encant personatge anònim.
1421... : Inventari Bernat de Sarrià, formenter.
1421, desembre, 13: Testament Bartomeu Soler, prevere de Barcelona.
1422, agost, 11: Inventari Francesc Sirvent, ciutadà honrat.
- 85.....1422, setembre, 26: Encant Francesc Sirvent, ciutadà honrat.
1422, setembre, 3: Inventari Clara, vídua d'en Romeu Desfeu, argenter.
1423, agost, 4: Inventari Antoni Gençà, prevere beneficiat de la Seu.
1423, setembre, 20: Encant Antoni Gençà, prevere beneficiat de la Seu.
1423, setembre, 11: Inventari Ferrer de Gualbes, ciutadà honrat.
- 90.....1423, setembre, 15: Encant Nicolau Conill, canonge de la Seu.
1423, novembre, 22: Testament Joan Escuder, notari.
1423, novembre, 25: Testament Joan Puig Cerverí, àlias de Cervelló, batxiller en arts i medicina.
1423, desembre, 7: Inventari Guillem de Cabanyelles, mercader.
1423, desembre, 23: Inventari Joan d'Argentona, donzell.
- 95.....1424, gener, 10: Inventari Bernat Llobet, ciutadà honrat.
(95 bis): Inventari Bernat Llobet, ciutadà honrat.
*1424, gener, 12: Inventari parcial personatge anònim.
1424, febrer, 18: Inventari Pere Ros, prevere i prior monestir Sant Sepulcre, de l'Ordre de Sta. Anna de Barcelona.
1424, abril, 4: Inventari Oliver Borrossà, pellisser.
1424, maig, 23: Encant Oliver Borrossà, pellisser.
- 100.....1424, agost, 18: Inventari Bernat de Sentmenat, canonge de la Seu.
1424, octubre, 19: Inventari Francesc Marquès, ciutadà.
1424, desembre, 29: Inventari Bernat Miquel, ciutadà.
1425, març, 28: Inventari Pere Bertran, àlias Monyos, de la vila de Moseros, regne de València.
1425, setembre, 26: Inventari Antoni de Font, notari i escrivà reial.

- 105...**1425, octubre, 22: Encant Antoni de Font, notari i escrivà reial.
1426, novembre, 5: Encant Antoni de Banyaloca, notari.
1428, agost, 16: Inventari Pere Company, apotecari.
1428, setembre, 6: Inventari Joan Gener, donzell.
1428, desembre, 29: Inventari Pere Jeroni, prevere beneficiat de la Seu.
- 110...**1429, gener, 14: Encant Pere Jeroni, prevere beneficiat de la Seu.
1429, maig, 18: Inventari fra Berenguer Martí, prior Ordre de Sant Agustí al Garraf.
1429, agost, 5: Inventari Bernat March, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1429, octubre, 19: Inventari Bernat Arxant, corretger.
1429, novembre, 12: Inventari Honorat Miquel, apotecari.
- 115...**1429, novembre, 14: Inventari Nicolau Vidal, prevere beneficiat església major Sta. Maria de Cervera.
1429, novembre, 29: Encant Nicolau Vidal, prevere beneficiat església major Sta. Maria de Cervera.
1429, desembre, 17: Inventari Pere Pelegrí, baster.
143...: Inventari Joan Despuig, mercader.
1430, gener, 17: Encant Ramon Tolosa, mercader.
- 120...**1430, febrer, 7: Inventari Jaume de Vallseca, jurista, ciutadà.
1430, febrer, 10: Inventari Gabriel Plaença, servidor de la Casa reial, ciutadà.
1430, abril, 27: Inventari Joan Roure, ciutadà honrat.
1430, juliol, 8: Inventari Joan d'Esplugues, mestre en arts i medicina, canonge de Seu.
1430, juliol, 20: Inventari Bartomeu Sirvent, jurista, ciutadà.
- 125...**1430, juliol, 30: Inventari Pere Llinyà, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1430, agost, 2: Encant Pere Llinyà, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1430, agost, 22: Inventari Pere Gros, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1430, setembre, 1: Encant Pere Gros, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1430, octubre, 25: Inventari Eulàlia, muller d'en Pere de Busquets, mercader.
- 130...**1431: Inventari Francesc Duran, prevere beneficiat de la Seu.
1431, gener, 9: Inventari Jaume Ermendans, apotecari.
1431, març, 2: Inventari Pere Boscà, prevere de Barcelona.
1431, març, 5: Encant Pere Boscà, prevere de Barcelona.
1431, març, 6: Inventari Joan Pujol, paraire.
- 135...**1431, març, 14: Inventari Joan Pujol, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1431, abril, 7: Encant Joan Pujol, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1431, març, 27: Inventari Guillem Pujol, prevere beneficiat esglésies Santa Maria del Pi i Sant Just de Barcelona.
1431, abril, 7: Encant Guillem Pujol, prevere beneficiat esglésies Santa Maria del Pi i Sant Just de Barcelona.
1431, abril, 16: Inventari Francesc Feiner, prevere beneficiat església Sant Just de Barcelona.

- 140... *1431, juliol: Inventari Felip de Malla, mestre en arts i teologia, canonge de la Seu.
*1431, juliol, 23: Encant Felip de Malla mestre en arts i teologia, canonge de la Seu.
1431, juliol, 28: Inventari Pere de Busquets, ciutadà.
1432, gener, 11: Encant Gabriel Gombau, canonge de la Seu.
1432, febrer, 4: Inventari Guillem Salvatella, notari.
- 145... 1432, febrer, 16: Encant Guillem Salvatella, notari.
1432, febrer, 14: Testament Bernat Nadal, notari.
1432, març: Inventari Bernat Nadal, notari.
1432, març, 29: Encant Bernat Nadal, notari.
1432, març, 14: Inventari Pere Girona, Llicenciat en lleis.
- 150... 1432, març, 20: Inventari Pere Pujol, prevere beneficiat de la Seu.
1432, març, 24: Encant Pere Pujol, prevere beneficiat de la Seu.
1432, març, 23: Inventari Salvadora, vídua d'Arnau Repàs, boter.
1432, març, 27: Inventari Berenguer Sunyer, prevere beneficiat de la Seu.
1432, abril, 12: Encant Berenguer Sunyer, prevere beneficiat de la Seu.
- 155... 1432, novembre, 18: Testament Ramon Tomàs, prevere beneficiat de l'església Sta. Maria del Mar i de l'església monestir de St. Pere de les Puelles de Barcelona.
1432, novembre, 27: Inventari Daniel «lo barber».
1432, desembre, 2: Inventari Francesc Jovanteny, prevere beneficiat església monestir Sta. Maria de Jonqueres de Barcelona.
1432, desembre, 2: Encant Francesc Jovanteny, prevere beneficiat església monestir Sta. Maria de Jonqueres de Barcelona.
1432, desembre, 4: Testament Pere Andreu, notari.
- 160... 1432, desembre, 20: Encant Joan de Fontcuberta, notari.
1432, desembre, 29: Inventari Berenguer Pujals, prevere beneficiat de la Seu.
1433, gener, 2: Encant Berenguer Pujals, prevere beneficiat de la Seu.
1433, gener, 24: Inventari personatge anònim.
1433, febrer, 2: Inventari Bernat d'Esplugues, notari i escrivà Consell de la Ciutat.
- 165... 1433, març, 13: Inventari Bartomeu Vinyes, ciutadà honrat.
1433, juny, 17: Inventari Eulàlia, vídua d'en Bartomeu Senós, apotecari.
1433, agost, 4: Encant Eulàlia, vídua d'en Bartomeu Senós, apotecari.
1433, setembre, 4: Testament Antoni Salavert, mercader.
1434: Inventari Miquel d'Alòs, mercader.
- 170... 1434, febrer: Inventari parcial Jaume Callís, jurista.
1434, juny, 8: Inventari Bernat Ros, barber.
1434, juliol, 5: Inventari Bernat Gornal.
1434, setembre, 4: Inventari Francesc Sapllana, forner.
1434, setembre, 27: Inventari Guillem Burrull, Llicenciat en decrets.
- 175... 1434, octubre, 28: Encant Cristòfor Sarriba, cirurgia.
1435, novembre, 24: Testament Bartomeu Ripoll, notari.
1435, desembre, 2: Inventari Bernat Satorra, escrivà reial.
1435, desembre, 4: Encant Bernat Satorra, escrivà reial.
1436: Taula dels béns d'Arnau Salavert, mercader de Palerm.

- 180...**1436, febrer, 22: Inventari Joan Riambau, cirurgià.
1436, agost, 20: Encant Joan Riambau, cirurgià.
1436, setembre, 6: Inventari Isabel, vídua d'en Francesc Oliver, corredor d'orella.
(182 bis): 1436, setembre, 6: Inventari Bernat Gibert, sastre.
1436, octubre, 19: Inventari Francesc Estadella, peller.
1436, novembre, 27: Inventari Guillem Rovira, prevere beneficiat de la Seu.
- 185...**1437, març, 2: Encant Guillem Rovira, prevere beneficiat de la Seu.
1437, gener, 18: Inventari Gabriel de Forest, notari.
1437, gener, 18: Inventari Pere Gircós, mercader.
1437, gener, 31: Inventari Bernat Isern, pesador del pes reial i ciutadà.
1437, març, 20: Encant Bernat Isern, pesador del pes reial i ciutadà.
- 190...**1438, maig, 27: Inventari Arnau Pere, ciutadà.
1438, juny, 23: Inventari Jofre de Colunya, corretger.
1438, juny, 25: Encant Jofre de Colunya, corretger.
1438, agost, 19: Inventari Francesc Bertran, canonge de la Seu.
1438, agost, 21: Encant Francesc Bertran, canonge de la Seu.
- 195...***1438, setembre, 18: Inventari parcial Jaume Colom, ciutadà honrat.
1439, febrer, 13: Inventari Guillem Massó, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1439, març, 4: Encant Guillem Massó, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar
1439, març, 20: Inventari Guerau Basset, notari.
1439, maig, 5: Encant Guerau Basset, notari.
- 200...**1439, març, 28: Inventari Bartomeu Bols, prevere beneficiat Sta. Maria del Mar i protector de l'Escola Lul·liana de Barcelona.
1439, juny, 23: Testament Bernat Frigola, prevere capellà església Sta. Maria del Mar i lector de l'Escola Lul·liana de Barcelona.
1439, juliol, 30: Encant Ramon de la Naut, barber.
1439, agost, 3: Inventari Pau Bartomeu, prevere beneficiat de la Seu.
1439, agost, 18: Encant Pau Bartomeu, prevere beneficiat de la Seu.
- 205...**1439, agost, 26: Inventari Antoni Llorenç, sastre.
1439, agost, 31: Encant personatge anònim (en Jaume Salom, prevere?).
1439, setembre, 12: Inventari Joana, vídua d'en Bernat de Montpalau, cavaller.
1439, setembre, 15: Encant Antoni Busard, argenter.
1440, maig, 16: Inventari Salvador Martí, tapiner.
- 210...**1440, maig, 20: Encant Salvador Martí, tapiner.
1440, setembre, 25: Inventari Jaume Guillem, notari.
1440, octubre, 1: Testament Mateu Vinyes, mestre en arts i medicina.
1440, desembre, 6: Inventari Dídac Garcia, notari i arxiver reial.
1441, febrer, 23: Inventari Bernat de Fàbrega, de la Tresoreria del Rei.

- 215....1441, juny, 8: Inventari Francesc Formosa, mestre racional de la Cúria reial.
1441, juliol, 3: Inventari Bernat Costeges, causídic.
1441, agost, 22: Encant Bernat Costeges, causídic.
1441, juliol, 20: Inventari Joan Rovira, prevere beneficiat de la Seu.
1441, juliol, 20: Encant Joan Rovira, prevere beneficiat de la Seu.
- 220....1441, agost, 11: Inventari Margarida, muller d'en Joan Bou, mercader.
1441, setembre, 21: Inventari Pere Roca, prevere beneficiat església St. Andreu de Llavanes, diòcesi de Barcelona.
1441, novembre, 18: Testament Pere Pasqual, prevere beneficiat de la Seu.
1441, desembre, 4: Inventari Arnau Say, prevere canonge de la Seu de Barcelona.
1442, octubre, 17: Inventari Jaume Riera, prevere beneficiat església monestir St. Pere de les Puelles de Barcelona.
- 225....1442, octubre, 27: Encant Jaume Riera, prevere beneficiat església monestir St. Pere de les Puelles de Barcelona.
1443... : Inventari Jaume Llop, àlias Clergue, ciutadà.
1443, maig, 8: Inventari Elionor, vídua d'en Francesc de Soler, cavaller.
1443, juny, 25: Inventari Joan Bussot, ciutadà honrat.
1443, desembre: Inventari personatge anònim.
- 230....1444, agost, 8: Inventari Rafael Isern, fill del difunt Bernat Isern, pesador del pes reial.
1445: Inventari Antoni Mas, especier.
1445, juny, 23: Inventari Elionor d'Avinyó, familiar de la reina Violant de Bar.
1445, novembre, 24: Encant Elionor d'Avinyó, familiar de la reina Violant de Bar.
1445, setembre, 13: Inventari Macià Català, mercader.
- 235....1445, octubre, 6: Testament Marc d'Avinyó, seder.
1445, desembre, 10: Testament Antoni Brocard, notari.
1447?: Inventari Bartomeu Serra, prevere vicari de Cerdanyola del Vallès.
1447, gener, 21: Inventari Martí Sans, mercader.
1447, agost, 8: Testament Joan de Bellafilla, Llicenciat en dret.
- 240....1448: Inventari Antoni Cases, mercader.
1448: Inventari Bartomeu Serra, argenter.
1448, octubre, 31: Encant Bartomeu Serra, argenter.
1448, gener, 23: Inventari Joan Despujol, notari.
1448, novembre, 12: Inventari Caterina, vídua d'en Guillem Coll, algtzir del Governador de Catalunya.
- 245....1449, abril, 4: Inventari Guillem Pujol, mercader.
1449, agost, 8: Inventari Francesc de Vinyamata, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1449, agost, 12: Encant Francesc de Vinyamata, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1449, agost, 26: Inventari Jaume Boteller, mercader.
1450, gener, 18: Inventari Pere Burgès, barber.

- 250....1450, abril, 20: Inventari Pere Conjunta, mercader.
1450, agots: Inventari Joan Hamist, coquer.
1451, agost, 14: Encant Joan Hamist, coquer.
1450, setembre, 7: Inventari Galceran Montserrat, donzell.
1450, novembre, 5: Inventari Alou Vidal, apotecari.
- 255....1450, desembre, 14: Inventari Joan Ubach, notari.
1451, febrer, 16: Inventari Úrsula, muller d'en Pere Torrent, forner.
1451, març, 16: Inventari Joan Llorenç, vidrier.
1451, juny, 11: Testament Joan de Vilagenís, mercader.
1453, abril, 9: Inventari Francesca, vídua d'en Bartomeu Trillo, ciutadà.
- 260....1453, novembre, 27: Inventari Bernat Cadireta, corredor de pelfa.
*1454, gener, 16: Inventari parcial Jaume Casafranca, mercader.
1454, juliol, 17: Testament Galceran Torró, Doctor en lleis.
1454, agost, 31: Inventari Joana, vídua d'en Pere Ribalta, ciutadà.
1456, novembre, 1: Testament de Llorenç de Coll, notari.
- 265....1457, febrer, 19: Encant personatge anònim.
1457, juliol, 4: Inventari Aloi de Navel, mercader.
1457, juliol, 6: Inventari Francesc Bertran, sabater.
1457, agost, 14: Inventari Bernat Guillamet, vidrier.
*1457, octubre, 13: Inventari parcial Joan Gabriel Esplugues.
- 270....1457, novembre, 10: Inventari Francesc Maldà, mercader.
1457, novembre, 28: Inventari Ramon Malarts, canvista.
1457, novembre, 19: Inventari Galbert Antic, mercader.
1458, gener, 14: Encant parcial Pere Vilasaló, prevere beneficiat església Sta. Maria del Mar.
1458, novembre, 2: Inventari Pere Terrassa, mercader.
- 275....1458, desembre?: Encant Pere Terrassa, mercader.
1459, març, 5: Inventari Maria de Riusec.
*1459, març, 31: Inventari parcial Margarida, vídua d'en Bonanat Florensa.
*1459, maig, 15: Inventari parcial Francesc Sunyer, *senior*, ciutadà honrat.
*1459, juliol, 4: Inventari parcial Llorenç Martina, mercader.
- 280....1459, juliol, 9: Inventari Jaume Riera, causídic.
1459, octubre, 26: Testament Joan Quintà, prevere beneficiat de la Seu.
1460, maig, 23: Inventari Jaume Piquer, candeler.
1460, octubre, 1: Inventari Jaume Oliver, prevere canonge de la Seu de Mallorca.
1460, octubre, 23: Inventari Angelina, vídua d'en Mateu Maldà, sastre.
- 285....1460, desembre, 17: Inventari Joan Saperà, apotecari.
1461, febrer, 9: Inventari Guillem Garriga, balancer.
1461, març, 9: Encant Guillem Garriga, balancer.
1461, octubre: Inventari Joan Cardona, prevere beneficiat de la Seu.
*1461, desembre, 3: Inventari parcial Riambau de Cardona.

- 290....1462, novembre, 3: Inventari Pere Pau Pujades, notari.
1463, març, 11: Inventari Joan Puig, de la ciutat de Vic.
1463, març, 15: Inventari Antoni de Mur, lloctinent d'escrivà de ració.
1463, març, 18: Encant Antoni de Mur, lloctinent d'escrivà de ració.
1463, agost, 30: Inventari Melcior Savall, mercader.
- 295....1464, febrer, 22: Inventari Joan Vicenç, cirurgia.
1464, abril, 27: Inventari Angelina, vídua d'en Antoni Xarch, mercader.
1464, juny, 11: Testament de Jaume Marmany, notari.
(297 bis): 1464, agost, 29: Inventari Francesc Blanc, Doctor en decrets i ardiaca del Vallès.
1464, setembre, 4: Inventari Francesc Blanc, Doctor en decrets, ciutadà.
1464, octubre, 27: Encant Francesc Blanc, Doctor en decrets, ciutadà.
- 300....1465, abril, 29: Inventari Pere Marc Soler, prevere beneficiat de la Seu.
1465, agost, 3: Encant Pere Marquet *junior*, mercader.
1465, agost, 12: Inventari Rafael Cendra, baster.
1465, setembre, 29: Testament Gabriel Altadell, bibliotecari major del Rei.
1465, octubre, 12: Testament de Lluç Valent, notari.
- 305....1466, febrer, 3: Inventari Francesc Pujades, Doctor en lleis.
1466?: Encant Francesc Pujades, Doctor en lleis.
*1466, març, 8: Inventari parcial Joan Bernat de Junyent, mercader.
1466, abril, 7: Inventari Antoni Teixidor, prevere beneficiat església vila de Cervera.
1466, maig, 31: Testament Jaume Masdeu, sotsdiaca beneficiat església St. Just de Barcelona.
- 310....1466, juliol, 10: Inventari Lluís Destorrent, Doctor en lleis.
1466, agost, 21: Inventari Elionor, vídua d'en Francesc d'Esparsa, cavaller.
1466, novembre, 18: Inventari Flor, muller d'Arnau d'Estela, macip de ribera.
1466, desembre, 24: Inventari Jaume Setantí, ciutadà honrat i senyor del castell de Calonge (bisbat de Girona).
1467, febrer, 16: Testament de Pere Bartomeu Valls, notari.
- 315....1467, abril, 3: Encant de Joana.
1467, novembre, 12: Inventari Francesc d'Olivella, mestre racional de la Cúria reial.
1467, desembre, 28: Inventari Gabriel Roig, pobre mendicant.
1468, maig, 25: Inventari Joana, vídua d'en Francesc Formós, ciutadà.
1468, agost, 31: Inventari Bernat Despont, *senior*, jurista.
- 320....1469, gener, 26: Inventari Joana, muller d'en Rafael Soler.
1469, octubre, 26: Inventari Joan Ginebret, notari.
1469, novembre, 23: Encant Joan Ginebret, notari.
1469, novembre, 8: Inventari personatge anònim, pres a instància de Marc Canyís, prevere i marmessor.
1470, gener, 24: Encant personatge anònim, pres a instància de Marc Canyís, prevere i marmessor.

- 325....**1469, novembre, 29: Inventari Pere Tarragona, hostaler.
1469, desembre, 18: Inventari Francesc Bonastre, prevere de la Seu.
1470, març, 18: Testament Caterina, vídua d'en Jaume Colom, ciutadà honrat.
1470, juliol, 30: Testament Joan Montagut, notari.
1471, febrer, 9: Testament d'Hug de Llobets, canonge de la Seu.
- 330....**1471, febrer, 25: Inventari Isabel, vídua d'en Miquel Vives, mercader.
1471, [maig]: Inventari Antònia, muller d'en Pere Setantí, mercader.
1471, juliol, 16: Inventari Pere Saclosa, mercader.
1472, maig, 19: Inventari Pere, pastisser de Joan, lloctinent general d'Aragó i de Calàbria.
1472, juny, 25: Inventari Francesc de Junyent, mercader.
- 335....**1472, juliol, 24: Inventari Angelina, vídua d'en Guillem de Santcliment, cavaller.
1473, gener, 4: Inventari Bartomeu Agustí de Maçanet, mercader.
1473, abril, 20: Codicil al testament d'en Bartomeu de Bosch, notari.
1473, octubre, 25: Inventari Gabriel Serradell, mercader.
1474, agost, 22: Inventari Pere Caselles, prevere.
- 340....**1475, desembre, 1: Inventari Gaspar Mieres, Llicenciat en lleis.

ÍNDEX ONOMÀSTIC

Aquest índex recull els propietaris, compradors, llibreters i beneficiaris de lletres libraris que s'esmenten en l'apèndix documental.

Si el personatge porta «doc. » vol dir que l'instrument notarial és el seu; si porta un número en **negreta** seguit d'un altre de normal vol dir que és un esment d'un llibre relacionat d'alguna manera amb ell (per préstec, penyora, compra...); si, finalment, només hi surt un número en **negreta**, significa que s'esmenta en el document, sense assignar-li un número en concret de llibre.

Mentre no es doni cap dada més, un «prevere o beneficiat de la Seu» fa referència sempre a la Seu de Barcelona.

A

- abat de Castro: **141**, 30-33.
Adzuara, Domènec, il·luminador de llibres: **37**, 10.
Agnès, na: **48**, 7.
Aguilar, mossèn Joan d', ciutadà, : **293**, 23.
Agustí, Joan, escriptor de l'escripcia d'en Gerard: **148**, 14.
Alà, reader: **19**, 2.
Alagot, mossèn Francesc: **46**, 2.
Albalat, Pere d': **243**, 1.
Albiol, Miquel, estudiant en lleis: **70**, 1-3.
255, 28-30.
Alda, Bernabé o Bernat d', prevere que està amb mossèn Guillem Carbonell, sagristà: **49,4**,
51, 6,13,22.
Alegre, Pere, prevere beneficiat de la Seu: **46**, 6.
56, 10.
Alòs, Miquel d', mercader: doc. **169**.
Altadell, Gabriel, bibliotecari major del Rei: doc. **303**.
Altanell, Bartomeu, prevere de Barcelona: **110**, 1,7,10,11.
206, 10-11,13.
Amat, misser Antoni: **194**, 24-25.
Andreu, Pere, escriptor: **247**, 9.
Andreu, Pere, notari: **105**, 2.
doc. **159**.
Angelina, vídua d'Antoni Xarch, mercader: doc. **296**.
Angelina, vídua de Guillem de Santcliment, cavaller: doc. **335**.
Angelina, vídua de Mateu Maldà, sastre: doc. **284**.
anònim, personatge: docs. **5**, **6**, **8**, **9**, **16**, **54**, **70**, **76**, **78**, **81**, **96**, **163**, **229**, **265**.
anònim, personatge, de la vila de Santa Coloma: doc. **11**.
anònim, personatge, (en Besanta?): doc. **77**.
anònim, personatge (en Jaume Salom, prevere?): doc. **206**.
anònim, personatge, mercer i ciutadà de Barcelona: doc. **13**.

- anònim, personatge, pres a instància de mossèn Manuel de Rajadell: doc. 44.
anònim, personatge, pres a instància de Marc Canyís, prevere i marmessor: docs. 323 i 324.
anònima, dama, d'un alberg prop del monestir del Carme de Barcelona: doc. 35.
Antic, Galbert, mercader: doc. 272.
Antònia, muller de Pere Setantí, mercader: doc. 331.
Antònia, difunta muller del notari Bartomeu de Bosch: 337.
Antònia, vídua de Gabriel Plaença, servidor de la Casa reial: 121.
Antònia, vídua de Ramon Serra, mercader: 262.
aragonès, un: 141, 39.
Aragonès, Esteve, prevere: 12, 18.
Arcayna, Pere d', resident a l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona: 83.
Argentona, Joan d', donzell: doc. 94.
Arnau, prevere: 11, 6.
arquebisbe de Saragossa: 141, 8,9,38.
194, 33-34.
Arrover, Jaume, clergue tonsurat d'en Morey: 20, 1.
Arxant, Bernat, corretger: doc. 113.
Asbert, François: 148, 19.
Asbert, Gabriel: 197, 4.
auditor del legat: 105, 5,6.
Avinent, Bartomeu, argenter: 247, 62.
Avinyó, Elionor d', familiar i domèstica de la reina Violant de Bar: docs. 232 i 233.
Avinyó, Marc d', seder: doc. 235.
Avinyó, Mateu, germà i marmessor testamentari de Marc d'Avinyó, seder: 235.

B

- Babau, Guillem: 42, 3.
Bages, mossèn: 225, 1.
Bages, mossèn Esteve: 206, 6.
Balell, mestre Rigo: 194, 8.
202, 2.
Ballester, Antoni, ballester difunt: 109.
Ballester, Bartomeu, notari de València: 160, 29.
Ballester, Jaume, prevere beneficiat de la Seu i de l'església de Sant Just Desvern: doc. 29.
Ballester, Pere, estudiant en arts que està en casa de mossèn Bernat de Gualbes: 160, 23.
167, 3.
Banyaloca, Antoni de, notari: doc. 106.
Barart, Marc, prevere: 293, 8.
Baró, Jaume, notari: 199, 8-10, 12-14.
233, 11.
255, 21,25.
Bartolo, Joan, mercader: 99, 1.
Bartomeu, Pau, prevere beneficiat de la Seu: docs. 203 i 204.

- Bas, Pere, corredor públic, difunt marit de Francesca: **67**.
Basí, Joan: **12**, 4.
Basset, fra Pere: **105**, 11.
Basset, Guerau, notari: docs. **198** i **199**.
Bassols, Joan, cirurgià que està al Call: **287**, 7.
Bastat, Pere, notari: **247**, 6-8,27,36,55,61.
Batet, Pere, corredor: **247**, 24.
batlle de Santpedor: **219**, 4.
Batlle, Ramon: **141**, 11.
194, 30.
Baucells, Joan, prevere beneficiat de la Seu: docs. **45** i **46**.
Beliarde, Bernat de, parròquia de Sant Feliu de Codines: **25**.
Bellafilla, Joan de, Llicenciat en dret: doc. **239**.
262.
Bellafilla, mossèn: **273**, 2.
Bellafilla, Narcís i Joan de, fills del Llicenciat en dret Joan de Bellafilla: **239**.
Bellmunt, Joan de, bidell de la Seu: **69**, 8.
126, 12.
Bellví, mossèn Francesc de: **156**.
Ber, Enric, bidell de la Seu i venedor públic de llibres: **185**, 1-11.
194, 41-45.
219, 1-15.
225, 3-4.
Berenguer, mossèn, servidor del bisbe d'Elna: **85**, 10.
Berga, Joan, corredor: **247**, 20.
Bernat, mestre, sastre que està a la plaça de les Cols: **90**, 13.
Bertran, Francesc, canonge de la Seu: docs. **193** i **194**.
Bertran, misser Francesc: **143**, 3,6,7.
Bertran, Francesc, sabater: doc. **267**.
Bertran, Francesc, cavaller: **327**.
Bertran, Pere, àlias Monyos, de la vila de Moseros (regne de València): doc. **103**.
Bertran, Tomàs: **12**, 12.
Bertrana, vídua: **243**, 10.
Beses, madona: **89**, 43.
bidell de la Seu: **138**, 2.
218, 5.
bisbe de Barcelona: **140**, 32.
bisbe d'Urgell: **194**, 31.
Blanc, Francesc, Doctor en decrets i ardiaca del Vallès: doc. **297 bis**.
Blanc, Francesc, Doctor en decrets, ciutadà: docs. **298** i **299**.
Boions, mossèn Bernat, prevere: **160**, 12, 18.
Bols, Bartomeu, prevere beneficiat de Santa Maria del Mar: doc. **200**.
Bonanat, Francesc, marit de Caterina: **41**.
Bonastre, Francesc, prevere de la Seu: doc. **326**.